

แนวทางในการนำการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40
(ปรับปรุง 2562) มาใช้กับการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

นายคุณานนท์ ปราสาทวัฒนา
รหัสนิติ 628 00154 34

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2563

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของเอกสารที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิติศาสตร์เจ้าของเอกสารที่ส่งผ่านทางคณะที่สังกัด

The abstract and full text of individual study in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)

are the individual study authors' files submitted through the faculty.

หัวข้อเอกัตศึกษา   แนวทางในการนำการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตาม
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2562) มาใช้กับการคำนวณกำไร
สุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

โดย   นายคุณานนท์ ปราสาทวัฒนา

รหัสประจำตัว   628 800154 34

หลักสูตร   ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

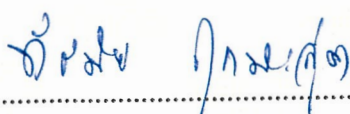
หมวดวิชา   ภาษีอากร

อาจารย์ที่ปรึกษา   ศาสตราจารย์ทัชมัย ฤกษ์ะสุด

ปีการศึกษา   2563

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ

ลงชื่อ..........อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ทัชมัย ฤกษ์ะสุด)

บทคัดย่อ

ปัจจุบันสภาวิชาชีพบัญชีในพระราชูปถัมภ์ มีการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีในปัจจุบัน ฉบับที่ 40 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน โดยมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาบางส่วนไปจากเดิม โดยอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเป็นสินทรัพย์ที่มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างจากสินทรัพย์ชนิดอื่น เนื่องจากเป็นสินทรัพย์ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น ที่ดินที่กิจการถือครองไว้เพื่อหวังกำไรจากการเพิ่มมูลค่าของที่ดินในระยะยาว เป็นต้น โดยบริษัทสามารถเลือกใช้วิธีการรายงานมูลค่าได้สองวิธีคือ วิธีราคาทุน และวิธีมูลค่ายุติธรรม ในขณะที่ข้อกำหนดตามประมวลรัษฎากรยังไม่มีกำหนดค่านิยามสำหรับทรัพย์สินดังกล่าวไว้

การใช้วิธีราคาทุนเป็นวิธีที่นำราคาจ่ายซื้อทรัพย์สินมาบันทึกเป็นราคาทุนเริ่มแรก แต่เมื่อทรัพย์สินดังกล่าวอยู่กับบริษัทเป็นเวลานาน ทรัพย์สินนั้นมักมีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรม เนื่องจากทรัพย์สินดังกล่าวจะถูกลดมูลค่าด้วยค่าเสื่อมราคา ซึ่งเป็นวิธีที่มีหลักการไม่สอดคล้องกับสินทรัพย์ที่มีมูลค่าสูงขึ้นเรื่อยๆ เช่น ที่ดิน และอาคาร เป็นต้น ในทางตรงกันข้าม หากยังใช้วิธีราคาทุนเดิมมูลค่าของที่ดินยังอยู่เท่าเดิม ณ วันแรก แต่มูลค่าของอาคารจะถูกหักทอนลงด้วยค่าเสื่อมราคา (อาคาร) ดังนั้น วิธีราคาทุนเดิม จึงไม่เหมาะสมกับทรัพย์สินประเภทดังกล่าว โดยที่ทางการบัญชีนำวิธีมูลค่ายุติธรรมมาใช้ในการวัดมูลค่า โดยเชื่อว่าวิธีมูลค่ายุติธรรมจะช่วยส่งเสริมการให้ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจกับผู้ใช้งบการเงินมากกว่าราคาทุนเดิม และวิธีมูลค่ายุติธรรมจะไม่มีการนำหลักการเรื่องค่าเสื่อมราคาเข้ามาพิจารณา เนื่องจากอสังหาริมทรัพย์จะถูกประเมินมูลค่าใหม่ทุก 3 ถึง 5 ปี

การวัดมูลค่ายุติธรรมส่งผลให้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนมีมูลค่าเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ทางการบัญชีที่สามารถทำได้ แต่หลักเกณฑ์ทางภาษีอากรยังไม่สามารถรับรู้ได้ เนื่องจากทางภาษียังใช้วิธีราคาทุนเดิม และส่วนมูลค่าที่เพิ่มขึ้นจากการวัดมูลค่ายังเป็นที่ต้องห้ามตามมาตรา 65 ทวิ (3) ของประมวลรัษฎากรที่วางหลักว่า “ราคาทรัพย์สินอื่นให้ถือตามราคาที่ยังซื้อทรัพย์สินนั้นได้ตามปกติ และในกรณีที่มีการตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ห้ามมิให้นำราคาที่ยังซื้อทรัพย์สินนั้นมารวมคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ” ด้วยเหตุนี้ส่งผลให้กรมสรรพากรไม่สามารถจัดเก็บรายได้จากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าทรัพย์สินตามหลักของวิธีมูลค่ายุติธรรม เนื่องจากทรัพย์สินดังกล่าวยังไม่ขายจริง

จากผลการศึกษาโดยใช้ตัวอย่างจากบริษัทแห่งหนึ่งพบว่า หากใช้วิธีการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรม จะส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของกำไรจากการวัดมูลค่าตามวิธีมูลค่ายุติธรรมประมาณ 8,093 ล้านบาท หากนำรายได้ดังกล่าวมาเฉลี่ยตลอดอายุการใช้งานที่ 20 ปี จะส่งผลให้สรรพากรสามารถจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลในปี X1 เพิ่มขึ้นจำนวน 81 ล้านบาท หรือจำนวน 1,618 ล้านบาท (20ปี) ซึ่งวิธีดังกล่าวจะส่งผลต่อระยะเวลาในการจัดเก็บภาษีที่รวดเร็วมากยิ่งขึ้นของหน่วยงานสรรพากร และมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนจะเป็นไปตามราคาตลาด แต่อย่างไรก็ตาม การใช้วิธีนี้อาจพบปัญหาเกี่ยวกับการที่เจ้าของที่ดินไม่ยอมแจ้งวัตถุประสงค์การใช้ที่ดินอย่างแท้จริง ดังนั้นสรรพากรควรมีเจ้าหน้าที่คอยสุ่มตรวจสอบการใช้ที่ดินว่าแท้จริงแล้วใช้เพื่อกิจการใด

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ทชัชชัย ฤกษ์สุต เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ความอนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาเอกัตศึกษา และกรุณาให้คำแนะนำในการศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางกฎหมาย การค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม รวมถึงการตรวจทาน และแก้ไขข้อบกพร่องของเอกัตศึกษานี้ ซึ่งส่งผลให้ผลเอกัตศึกษานี้มีความสมบูรณ์ถูกต้องยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านที่ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ความเข้าใจในประเด็นทางภาษีอากรในระบบภาษีอากรทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ขอขอบคุณรุ่นพี่ที่ทำงาน บริษัทล้อยท์ หูซ โทมัสส์ ไซยยศสอบัญชี จำกัด ที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี นอกจากนี้ ขอขอบคุณครอบครัว และเพื่อน ๆ ที่คอยเป็นกำลังใจและเป็นแรงผลักดันให้ผู้เขียนสามารถจัดทำเอกัตศึกษานี้ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกัตศึกษานี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจได้บ้างและหากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนต้องขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

คุณานนท์ ปราสาทวัฒนา

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 สมมติฐานการศึกษา	3
1.4 ขอบเขตการศึกษา	4
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 หลักเกณฑ์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับการวัดมูลค่า อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	5
2.1 วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีอากร	6
2.2 ลักษณะของภาษีอากรที่ดี	8
2.3 ทรัพย์สินทางภาษีอากร	10
2.4 การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการทางภาษีอากร	13
2.5 การคำนวณค่าเสื่อมราคาทางภาษีอากรตามวิธีราคาทุน	15
2.6 ตัวอย่างการคำนวณมูลค่าเริ่มแรกในการรับรู้ต้นทุนอาคารเป็นมูลค่าเริ่มแรก ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	17
2.7 การบันทึกบัญชีการรับรู้มูลค่าเริ่มแรกตามวิธีราคาทุน	20

บทที่ 3 หลักเกณฑ์และแนวคิดของการวัดมูลค่ายุติธรรมเกี่ยวกับการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุนตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2562)	24
3.1 ความหมายของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	27
3.2 การรับรู้รายการของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (เมื่อเริ่มแรก)	28
3.3 การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการทางบัญชี	28
3.4 การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ	29
3.5 การโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	30
3.6 การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	32
3.7 ที่มาและความสำคัญของการประเมินมูลค่ายุติธรรม	33
3.8 ความหมายของมูลค่ายุติธรรม	34
3.9 วัตถุประสงค์ของการประเมินมูลค่ายุติธรรม	35
3.10 หลักเกณฑ์ในการประเมินมูลค่ายุติธรรม	36
3.11 วิธีการประเมินมูลค่ายุติธรรม	39
บทที่ 4 การวิเคราะห์ ปัญหา ผลกระทบ และแนวทางแก้ไขความแตกต่างระหว่างหลักเกณฑ์ ตามมาตรฐานการบัญชี และหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรของอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุน	45
4.1 กรณีศึกษาการเปรียบเทียบระหว่างวิธีมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนและวิธีราคาทุนตามหลักเกณฑ์ทางภาษีอากร ตามประมวลรัษฎากรของบริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน)	45
4.2 ผลกระทบของความแตกต่างในการรับรู้รายได้จากการวัดมูลค่า อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนของหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานการบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษี อากรตามประมวลรัษฎากร	49
4.3 การคำนวณผลกระทบทางภาษี การอธิบายวิธีคำนวณ และการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ของความแตกต่างในการรับรู้รายได้จากการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนของหลักเกณฑ์ ตามมาตรฐานการบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร	49
4.4 แนวทางแก้ไข	55

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	56
5.1 บทสรุป	56
5.2 ข้อเสนอแนะ	59
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก	61

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	อัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ทางภาษีอาคาร	16
ตารางที่ 2	แสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและราคากลาง ในงานจ้างก่อสร้างอาคาร	18
ตารางที่ 3	แบบแสดงการลงบัญชีตามวิธีราคาทุน	20
ตารางที่ 4	การคำนวณค่าเสื่อมราคาอาคาร – อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	21
ตารางที่ 5	งบแสดงฐานะการเงิน	22
ตารางที่ 6	งบกำไรขาดทุน	22
ตารางที่ 7	มูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามวิธีราคาทุน	23
ตารางที่ 8	ค่าเสื่อมราคา ปี 25X1 ตามวิธีราคาทุน	23
ตารางที่ 9	การเปลี่ยนแปลงประเภทของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	32
ตารางที่ 10	ราคามาตรฐานการประเมินค่าก่อสร้างอาคารมาตรฐาน พ.ศ. 2560 – 2563 กำหนดโดยมูลนิธิประเมินค่า – นายหน้าแห่งประเทศไทย	42
ตารางที่ 11	ประมาณการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีราคาทุนเป็นวิธีมูลค่ายุติธรรม	47
ตารางที่ 12	ผลกระทบทางภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการวัดมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุนตามวิธีมูลค่ายุติธรรม	50
ตารางที่ 13	สรุปผลกระทบทางภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการวัดมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุนตามวิธีมูลค่ายุติธรรมที่สามารถจัดเก็บภาษีอากรของสรรพากร ได้เร็วขึ้นกว่าเดิม	52
ตารางที่ 14	ประมาณการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีราคาทุนเป็นวิธีมูลค่ายุติธรรม	54

สารบัญรูปร่าง

รูปภาพที่ 1 อาคารอำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 จังหวัดอุบลราชธานี	17
รูปภาพที่ 2 การใช้สินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุด	38

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การใช้มูลค่ายุติธรรม (Fair Value) สำหรับการรายงานข้อมูลทางการเงินเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย ซึ่งพบได้จากการที่มาตรฐานการบัญชีให้ความสำคัญต่อการใช้มูลค่ายุติธรรมในการวัดมูลค่าสินทรัพย์โดยเชื่อว่ามูลค่ายุติธรรมช่วยส่งเสริมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) ของผู้ใช้งบการเงินมากกว่าราคาทุนเดิม (Historical Cost) แต่อย่างไรก็ตาม ราคาทุนเดิมเป็นมูลค่าในอดีตที่แสดงให้เห็นหลักฐานอันเที่ยงธรรมและเป็นหลักเกณฑ์การวัดมูลค่าพื้นฐานที่ใช้ในการวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรก (Initial Measurement)

ในขณะที่วัดราคาทุนเดิม เป็นจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่กิจการจ่าย หรือมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนอื่นที่กิจการมอบให้เพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ ณ เวลาที่ได้สินทรัพย์นั้นมาหรือ ณ เวลาที่ก่อสร้างสินทรัพย์นั้น¹ ซึ่งทางภาษีอากรใช้ราคาทุนเดิมในการรับรู้รายการทางภาษีอากร เพราะถือว่าเป็นมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่เกิดรายการ แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไป มูลค่าของสินทรัพย์ที่เคยบันทึกไว้ในราคาทุนเดิมนั้นย่อมมีมูลค่าที่แตกต่างไปจากวันที่เกิดรายการ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากหลายๆ ปัจจัยเช่น สภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง²

การถือครองอสังหาริมทรัพย์มีวัตถุประสงค์การถือครองๆ ที่แตกต่างกัน เช่น การถือครองอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้เพื่อใช้งาน การถือครองอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้เพื่อขาย และการถือครองอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน หรือเรียกอีกอย่างคือหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่าของอสังหาริมทรัพย์ หรือจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าของทรัพย์สิน (Capital Gain) หรือทั้งสองอย่าง แต่อย่างไรก็ตาม การถือครองอสังหาริมทรัพย์ด้วยวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน จะส่งผลต่อการใช้วิธีการปฏิบัติทางการบัญชีที่ต่างกัน เพื่อให้มูลค่าทรัพย์สินที่แสดงอยู่บนงบการเงินสามารถสะท้อนมูลค่าที่เหมาะสม และผู้ใช้งบการเงินสามารถใช้ข้อมูลที่ต้องการ ถูกต้อง เหมาะสม เพื่อใช้ในการตัดสินใจ³

¹ สภาวิชาชีพบัญชี มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2560) เรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ 16 กันยายน 2560 หน้า 5

² สุรกิจ คำวงศ์ปิ่น “การวัดมูลค่ายุติธรรม” วารสารวิชาชีพบัญชี 15 (15 เมษายน 2553) หน้า 94

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองเอก วรรณพฤกษ์ วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี (เมษายน 2560) หน้า 22-23

“อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน” เป็นสินทรัพย์ที่กิจการมีไว้เพื่อหาประโยชน์ในการหารายได้ค่าเช่า หรือจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าสินทรัพย์หรือทั้งสองอย่าง ทั้งนี้ไม่ได้มีไว้เพื่อใช้ในการผลิตหรือจัดหาสินค้าหรือบริการ หรือใช้ในการบริหารงานของตนหรือ มีไว้ตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติของกิจการ⁴ กิจการจะต้องบันทึกอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ได้มาด้วยราคาทุน หลังจากนั้นกิจการสามารถเลือกวิธีการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรม หรือวิธีราคาทุน แต่ต้องใช้วิธีเดียวกันสำหรับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนทั้งหมดที่กิจการมีอยู่⁵ ซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนนั้นมีลักษณะพิเศษกว่าสินทรัพย์ชนิดอื่นและมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการถือครองที่แตกต่างจากสินทรัพย์ทั่วไป โดยบริษัทที่มีอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนส่วนมากเป็นบริษัทที่มีสภาพคล่องสูง มีเงินทุนสูง เนื่องจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนจะอยู่บริเวณพื้นที่ที่มีความเจริญ ได้รับการพัฒนาแล้ว อยู่ใจกลางเมือง เดินทางสะดวก ง่ายต่อการปล่อยเช่า หรือถือครองไว้เพื่อเก็งกำไร หวังการเพิ่มขึ้นของมูลค่าทรัพย์สิน และพร้อมที่จะขายเมื่อทรัพย์สินสามารถสร้างกำไรจนถึงระดับที่พอใจ ดังนั้นจะพบว่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนนี้ไม่ได้มีไว้เพื่อใช้งานเองหรือไว้เพื่อดำเนินกิจการเอง ลักษณะพิเศษของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนนี้ยังถูกแยกแยะแสดงรายการบนงบการเงินอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเกิดความเข้าใจ บ่งบอกถึงความสำคัญของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนนี้อย่างเด่นชัดว่าเป็นสินทรัพย์ที่มีลักษณะที่แตกต่างจากสินทรัพย์ทั่วไป

การจัดเก็บภาษีทรัพย์สินของสรรพากรจะจัดเก็บต่อเมื่อขายทรัพย์สินไป ส่วนกำไรจากการวัดมูลค่าสินทรัพย์ยังไม่สามารถนำมาใช้ในทางภาษีได้ ซึ่งแนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่มีมาแต่เนิ่นนานและไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเห็นได้ชัด เพราะประเทศไทยเป็นประเทศที่ประชากรส่วนมากทำอาชีพเกษตรกรรม ที่ดินส่วนมากจึงไม่ได้รับการพัฒนาเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านอุตสาหกรรมเท่าที่ควร จึงทำให้ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ไม่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น จึงไม่มีแนวคิดที่จะจัดเก็บภาษีอากรจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าทรัพย์สิน แต่ในปัจจุบันนักธุรกิจต่างมองหาโอกาสและจังหวะจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ เพราะกำไรของอสังหาริมทรัพย์นั้นหากวัดเป็นตัวเงินจะมีมูลค่ามหาศาลจึงเป็นที่ต้องการของนักธุรกิจ

ประเทศไทยได้เห็นถึงปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของมูลค่าทรัพย์สิน โดยเริ่มนำแนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีจากมูลค่าทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้น ถึงแม้ว่าทรัพย์สินนั้นจะยังไม่ถูกขายหรือจำหน่ายไป โดยมีการศึกษาและการเปิดรับฟังความคิดเห็นต่อ “ร่างพระราชบัญญัติภาษีการที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบสาธารณสุขภาคขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของรัฐ” โดยเนื้อหาสรุปได้ว่า การจัดเก็บภาษีในปัจจุบันของประเทศไทย ไม่สะท้อนต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน เนื่องจากมูลค่าที่ดินและอสังหาริมทรัพย์มีการปรับมูลค่าเพิ่มขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นใน

⁴ สภาวิชาชีพบัญชี มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2562) เรื่องอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน 24 กันยายน 2562 หน้า 4-5

⁵ วิโรจน์ เถลิมรัตน์ บัญชีธุรกิจ เส้นทางเศรษฐี มติชน [ออนไลน์] 15 กันยายน 2558

ต่างประเทศ เช่น ประเทศอังกฤษ ประเทศโปแลนด์ ฮอลแลนด์ และประเทศสหรัฐอเมริกา มีการจัดเก็บภาษีในลักษณะนี้ที่เรียกว่า ภาษีสลากลอยเช่นกัน ดังนั้นเห็นได้ว่า หลักการและแนวคิดของโลกเปลี่ยนไปจากเดิม การจัดเก็บภาษีอากรไม่จำเป็นต้องจัดเก็บจากการขายทรัพย์สินเท่านั้น แต่สามารถจัดเก็บจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าทรัพย์สินได้อีกด้วย

จากที่กล่าวในข้างต้น จะเห็นได้ว่าหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกันระหว่างหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานการบัญชีและหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้ประกอบการในการนำเสนอรายงานทางการเงิน เนื่องจากผู้ประกอบการต้องมีความรู้และความเข้าใจในการคำนวณระหว่างหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานการบัญชีและหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ซึ่งอาจเกิดความผิดพลาดของข้อมูลทางการเงินได้ ดังนั้นเพื่อการจัดเก็บภาษีอากรได้รวดเร็วขึ้น และมูลค่าทรัพย์สินถูกแสดงมูลค่าปัจจุบันจะเป็นการเหมาะสมที่ทำให้สรรพากรสามารถจัดเก็บภาษีได้เร็วขึ้นและยังลดการถือครองอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทยทำให้ไม่เกิดปัญหาด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์อีกด้วย ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญในการศึกษาเรื่องดังกล่าวนี้เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับทุกฝ่าย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- (1) เพื่อศึกษาความหมาย แนวคิด และหลักเกณฑ์ในการวัดมูลค่าใหม่ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2562) ที่จะทำให้อสังหาริมทรัพย์เงินได้นิติบุคคลได้เร็วขึ้นกว่าเดิม
- (2) เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์ของมาตรฐานการบัญชีและทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ที่มีข้อแตกต่างในการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2562)
- (3) เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุงมาตรฐานอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ให้มีความสอดคล้องกับการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2562)

1.3 สมมติฐานการศึกษา

การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากรที่ใช้วิธีการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมจะส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีอากรของสรรพากรได้เร็วขึ้นกว่าเดิมและมูลค่าอสังหาริมทรัพย์จะเป็นไปตามราคาตลาด

1.4 ขอบเขตการศึกษา

(1) ศึกษาความหมาย แนวคิด และหลักเกณฑ์ในการวัดมูลค่าใหม่ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2562)

(2) ศึกษาหลักเกณฑ์ของมาตรฐานการบัญชีและทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ที่มีข้อแตกต่างสำหรับการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2562)

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

ศึกษาโดยใช้วิธีการทางเอกสาร (Documentary research) โดยการศึกษาค้นคว้าจากตำราที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือประมวลรัษฎากรที่ออกโดยกรมสรรพากร ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ บทวิเคราะห์ของนักวิชาการ นักกฎหมาย ผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ วิทยานิพนธ์และเอกัตศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความแตกต่างของหลักเกณฑ์ระหว่างหลักเกณฑ์การวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2562) และหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(1) เพื่อทราบความหมาย แนวคิด และหลักเกณฑ์ในการวัดมูลค่าใหม่ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2562) ที่จะทำให้สรรพากรจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลได้เร็วขึ้นกว่าเดิม

(2) เพื่อทราบหลักเกณฑ์ของมาตรฐานการบัญชีและทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ที่มีข้อแตกต่างในการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2562)

(3) เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุงมาตรฐานอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ให้มีความสอดคล้องกับการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2562)

บทที่ 2

หลักเกณฑ์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

โดยปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา การพัฒนาต่าง ๆ ของประเทศไทยส่งผลให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้าเพิ่มขึ้น และประชาชนมีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้น หากเปรียบเทียบกับสมัยก่อน คนไทยส่วนมากมีอาชีพด้านเกษตรกรรมเป็นหลัก ปัจจุบันก็มีการคิดต่อยอดโดยการนำผลผลิตทางการเกษตรมาแปรรูปทำให้เกิดอุตสาหกรรมภายในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย และการเพิ่มขึ้นของอุตสาหกรรมต่างๆ มีความจำเป็นที่จะต้องใช้อสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร โรงเรือนต่าง ๆ เป็นที่ประกอบธุรกิจ เป็นสถานที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม หรือบริการ และเป็นที่ตั้งของสำนักงาน จึงทำให้อสังหาริมทรัพย์เติบโตควบคู่กับการเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศ และการเจริญเติบโตของภาคอสังหาริมทรัพย์ภายในประเทศไทย เป็นการเจริญเติบโตโดยการขยายออกนอกเมืองโดยรอบ เนื่องจากบริเวณกลางเมืองหลวงมีการอาศัยอยู่ของผู้คนอย่างหนาแน่นและแออัด ทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด ประชาชนในเมืองหลวงแย่งกันกินแย่งกันใช้ การขยายของเมืองหลวงจึงทำให้เกิดการพัฒนาที่ดิน มีการสร้างระบบขนส่งมวลชนพื้นฐาน ระบบรถไฟฟ้ารอบกรุงเทพมหานคร เป็นโครงข่ายใยแมงมุม⁶ ส่งผลให้มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพิ่มขึ้นตามกลไกของตลาด

ดังนั้นการที่ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา การพัฒนาประเทศดังกล่าวย่อมต้องการจำนวนเงินอย่างมหาศาลในการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน การที่ประเทศไทยพัฒนาเพิ่มขึ้นก็หมายถึงคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนชาวไทยจะดีขึ้น ประเทศไทยจะเป็นสังคมแห่งคุณภาพ มีสวัสดิการต่างๆ ที่ตั้งจำนวนเม็ดเงินจากภาคเอกชนทั้งบริษัทไทยและบริษัทต่างประเทศที่ได้เข้ามาประกอบธุรกิจและมีผลกำไรที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจภายในประเทศไทย ดังนั้นบริษัทเหล่านี้ก็ควรที่จะรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการเสียภาษีอย่างถูกต้องและเป็นธรรม เมื่อบริษัทดังกล่าวมีความมั่งคั่งทางเศรษฐศาสตร์เพิ่มขึ้น แต่จะจัดเก็บภาษีอย่างไรให้ถูกต้องเหมาะสม ก็ต้องศึกษาผลกระทบอย่างรอบด้าน

⁶ สำนักพิมพ์โพสต์ทูเดย์ เศรษฐกิจ - ธุรกิจ ลุยโครงข่ายรถไฟฟ้าใยแมงมุม 30 มิถุนายน 2559

สืบค้นออนไลน์ วันที่ 28 มีนาคม 2564 แหล่งที่มา : <https://www.posttoday.com/economy/news/440366>

นายอาคม เต็มพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เปิดเผยว่ากระทรวงคมนาคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายรถไฟฟ้าในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และมั่นใจว่าในปีนี้กระทรวงฯ จะสามารถเสนอโครงการรถไฟฟ้าที่อยู่ในแผนปฏิบัติการระยะเร่งด่วนปี 2559 ให้ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) อนุมัติได้ทั้งหมด ขณะที่การลงทุนรถไฟฟ้าส่วนขยายระยะต่อไปจะเน้นการเชื่อมโยงรถไฟฟ้าแต่ละเส้นในลักษณะโครงข่ายใยแมงมุมที่เชื่อมโยงกันได้

2.1 วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีอากร⁷

การจัดเก็บภาษีอากรนั้นมีวัตถุประสงค์หลักคือการหารายได้เข้ารัฐบาล เพื่อนำเงินดังกล่าวไปใช้ในการบริหารและพัฒนาประเทศ และยังมีวัตถุประสงค์อื่นๆ ดังต่อไปนี้

2.1.1 เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

บางครั้งประเทศไทยประสบปัญหา “สภาวะเงินเฟ้อ” หรือ Inflation เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่ค่อนข้างมีอิสระในการค้าขาย ดังนั้นหากประชาชนซื้อสินค้าเพื่อบริโภคมากเกินไปจนเกิดความจำเป็นส่งผลให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจขึ้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องใช้นโยบายด้านภาษีอากรเพิ่มอากร เข้าเป็นส่วนหนึ่งของราคาสินค้า ทำให้สินค้าดังกล่าวมีราคาสูงขึ้น จะส่งผลให้ประชาชนลดการบริโภคและใช้จ่ายน้อยลง เพื่อสร้างความสมดุลทางเศรษฐกิจ และในทางตรงกันข้าม หากรัฐบาลจัดเก็บอากรมากเกินไปจนความจำเป็น ส่งผลให้ประชาชนลดการบริโภคจนทำให้สินค้าไม่สามารถขายออกได้ หรือเรียก “ภาวะเงินฝืด” หรือ Deflation รัฐบาลสามารถปรับลดอัตราภาษีอากรของสินค้าและบริการได้เช่นกัน

2.1.2 เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม

ปัจจุบันประเทศไทยยังเกิดความเหลื่อมล้ำ หรือความไม่เท่าเทียมกันภายในสังคมระหว่างผู้ที่มีระดับฐานะทางการเงินสูง (ร่ำรวย) และผู้ที่ไม่มียฐานะทางการเงิน (ยากจน) โดยภาษีอากรจะเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมได้ ตัวอย่างเช่น การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นการจัดเก็บภาษีอากรโดยใช้ “อัตราก้าวหน้า” หรือ Progressive Rate ในการจัดเก็บภาษี กล่าวคือ ผู้ที่มีรายได้สูงย่อมต้องเสียภาษีอากรสูง และในขณะเดียวกันผู้ที่มีรายได้น้อยย่อมเสียภาษีอากรน้อย เป็นต้น

2.1.3 เพื่อส่งเสริมหรือควบคุมพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ

ภาษีอากรสามารถช่วยลดพฤติกรรมที่ส่งผลร้ายต่อมนุษย์ได้เช่นกัน ตัวอย่างเช่น การใช้ภาษีอากรเพื่อช่วยลดการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย การนำเข้าน้ำหอมจากต่างประเทศ การนำเข้ากระเปาะแบนด์เนม เพื่อทำให้ความต้องการของสินค้านี้ลดลงและยังเป็นการป้องกันไม่ให้เงินบาทไหลออกจากประเทศไทย และยังไปกว่านั้นการใช้ภาษีอากรเพื่อลดการบริโภคสิ่งของที่ไม่มีประโยชน์ หรือไร้ประโยชน์และเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตัวอย่างเช่น การเพิ่มอัตราภาษีอากรสำหรับ ยาสูบ สุรา และในปัจจุบันมีการจัดเก็บภาษีอากรสำหรับน้ำหวานที่ส่งผลให้คนไทยประสบปัญหาเป็นโรคเบาหวาน เพื่อลดการบริโภคน้ำตาลลง

⁷ กฎหมายภาษีอากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดุสิตลักษณ์ ตราวุฒธรรม สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด กุมภาพันธ์ 2562 หน้า 14 – 17

2.1.4 เพื่อส่งเสริมการสนับสนุนการเกิดธุรกิจใหม่ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศ สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา การพัฒนาระบบเศรษฐกิจถือเป็นเรื่องสำคัญมาก เนื่องจากระบบเศรษฐกิจจะถูกพัฒนาตามธุรกิจ และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อเกิดธุรกิจใหม่ๆ ขึ้น ย่อมมีอุปสรรคในการทำธุรกิจดังกล่าว รัฐบาลยังสามารถใช้มาตรการทางภาษีเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการสร้างกิจกรรมหรือธุรกิจใหม่ๆ โดยการกำหนดนโยบายการจัดเก็บภาษี การยกเว้นภาษี การลดอัตราภาษี หรือการให้สามารถหักรายจ่ายได้ 2 เท่าของรายจ่ายที่จ่ายจริง เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนเกิด การคิดและผลิตธุรกิจใหม่ๆ ให้ทันสมัยยิ่งขึ้นไป

2.1.5 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ การเมือง การปกครอง สังคม ศาสนา วัฒนธรรม และการกีฬา

การสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการเมือง การปกครอง สังคม ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม และการกีฬา ถึงแม้ว่าจะดูไม่เกี่ยวข้องกับระบบภาษีกี่ก็ตาม แต่จริงๆ แล้วระบบภาษีอากรยังสามารถช่วยส่งเสริมสนับสนุนสิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างเช่น การบริจาคเงินให้แก่เด็กผู้ไร้โอกาสทางการศึกษา สามารถนำค่าใช้จ่ายดังกล่าวมาหักลดหย่อนภาษีได้ หรือการบริจาคเงินให้แก่พรรคการเมืองที่สามารถระบุงพรรคการเมืองได้ ซึ่งผู้บริจาคมีสิทธินำเงินที่บริจาคไปหักเป็นค่าลดหย่อนหรือรายจ่ายเพื่อการบริจาคตามที่กำหนดในประมวลรัษฎากรอีกด้วย ระบบภาษีอากรมีประโยชน์ในหลายๆ ด้าน หากใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสม จะช่วยบังคับและกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศได้อย่างดีเยี่ยม

2.1.6 เพื่อใช้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น

ระบบภาษีอากรมีประโยชน์หลายๆ ด้าน ด้านที่น่าสนใจและสอดคล้องกับกระบวนการบริหารจำนวนประชากรของประเทศ กล่าวคือปัจจุบันการใช้ชีวิตในเมืองหลวงประชาชนค่อนข้างมีต้นทุนในการดำเนินชีวิตสูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ที่ได้รับ เหตุผลดังกล่าวส่งผลให้ประเทศไทยมีอัตราการเกิดใหม่ของเด็กทารกลดลง⁸ ขณะที่ปี 2564 ประเทศไทยกำลังจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ อาจทำให้อีกไม่กี่ปีข้างหน้าประเทศไทยจะขาดบุคลากรในการรองรับสังคมผู้สูงอายุดังกล่าว ดังนั้นรัฐบาลสามารถใช้ประโยชน์จากระบบภาษีเงินได้เข้ามาช่วยกำหนดทิศทางการเพิ่มปริมาณของคนในประเทศไทยโดยสนับสนุนนโยบายการมีบุตร จากเดิมที่ให้หักค่าลดหย่อนได้คนละ 15,000 ต่อปี เปลี่ยนใหม่เป็น 30,000 ต่อปี โดยไม่จำกัดจำนวน และยังสามารถนำค่าฝากครรภ์และค่าคลอดบุตรมาหักลดหย่อนตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 60,000 บาท อีกด้วย

⁸ สำนักข่าว ไทยพีบีเอส สธ. เปิดสถิติเด็กไทยเกิดต่ำกว่า 600,000 คน ครั้งแรกในรอบ 3 ปี 11 กุมภาพันธ์ 2564

สืบค้นออนไลน์ วันที่ 31 มีนาคม 2564 แหล่งที่มา <https://news.thaipbs.or.th/content/301313>

จากที่ได้กล่าวมาในหัวข้อที่ 2.1.1 ถึง หัวข้อที่ 2.1.6 เรื่องวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีอากร เห็นได้ว่าระบบภาษีอากรของไทย มีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและประเทศชาติ ทำให้สามารถกำหนดทิศทางในการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี หากประเทศไทยมีการศึกษาข้อดีและข้อเสีย รวมถึงผลกระทบของระบบภาษีให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งแล้ว การมีระบบภาษีอากรที่ดีจะทำให้ประเทศพัฒนาได้ ก้าวไกล ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2.2 ลักษณะของภาษีอากรที่ดี⁹

รัฐธรรมนูญเกือบทุกฉบับมีบทบัญญัติในการกำหนดให้ประชาชน มีความตระหนักถึงหน้าที่ที่ต้องเสียภาษีอากร เพื่อให้ประชาชนมีความสมัครใจในการเสียภาษี และเกิดการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งลักษณะภาษีอากรที่ดี มีดังนี้

2.2.1 มีความเป็นธรรม

การจัดเก็บภาษีอากรที่ดีจากประชาชน ควรมีลักษณะมีความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย เพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย หากเกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นแล้ว จะทำให้เกิดปัญหาการหลีกเลี่ยงภาษีและหนีภาษีที่พบเห็นได้บ่อยในปัจจุบัน โดยการจัดเก็บภาษีอากรที่ดีนั้นจะต้องมีหลักการเข้ามาช่วยกำกับดูแล โดยหลักการที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรจากประชาชนในจำนวนที่เท่าเทียมกันคือ “หลักความเป็นธรรมสมบูรณ์” หรือ “Principle of Absolute Equity”

หลักการของความเป็นธรรมด้านภาษีอากรอีก 1 หลักที่สำคัญ คือ “หลักความเป็นธรรมสัมพัทธ์” หรือ “Principle of Relation Equity” เป็นการจัดเก็บภาษีตามผลประโยชน์ที่ผู้เสียภาษีได้รับจากการบริการของรัฐ เช่น การใช้ทางด่วน ผู้ที่ใช้ทางด่วนมักยอมเสียค่าธรรมเนียม เป็นต้น

2.2.2 มีความแน่นอน

การจัดเก็บภาษีอากรที่ดีควรมีการประกาศในทางกฎหมายที่มีความแน่นอน ไม่เปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง เพราะการเปลี่ยนแปลงนโยบายทุกครั้ง ย่อมทำให้เกิดความผิดพลาดในการคำนวณภาษีของประชาชน ทำให้ประชาชนไม่ยอมจ่ายภาษี เกิดความเบื่อหน่ายในการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดที่ไม่แน่นอน ส่งผลให้เกิดความไม่ชัดเจน ไม่รู้ว่าต้องเสียอย่างไร จนในที่สุดเกิดความละเลยในการเสียภาษี ส่งผลถึงรัฐบาลจะไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างเหมาะสม

⁹ กฎหมายภาษีอากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดุยลักษณ์ ตราชูธรรม สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด กุมภาพันธ์ 2562 หน้า 17 – 20

2.2.3 มีความสะดวก

การจัดเก็บภาษีอากรที่ดีจากประชาชน ควรมีการอำนวยความสะดวกในการรับชำระภาษีได้หลายช่องทาง ตัวอย่างเช่น การมีจุดบริการในห้างสรรพสินค้า เพื่อให้ประชาชนผู้สูงอายุที่ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีได้ เข้าถึงการชำระภาษีได้อย่างสะดวก หรือมีช่องทางออนไลน์ในการยื่นชำระภาษีที่สามารถทำได้ทุกที่ ทุกเวลา และมีความปลอดภัยของข้อมูลในระดับสูง ทำให้ประชาชนสามารถไว้วางใจระบบการจัดเก็บภาษีดังกล่าว

2.2.4 มีความประหยัด

การจัดเก็บภาษีอากรที่ดีจากประชาชน ควรมีความประหยัดในด้านต้นทุนของการทำรายการ โดยการอำนวยความสะดวกกำหนดจุดบริการชำระภาษีใกล้แหล่งชุมชน หรือจุดบริการเคลื่อนที่เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งการรับชำระภาษีที่มีต้นทุนในการเดินทางน้อยที่สุด นอกจากค่าภาษีที่ผู้เสียภาษีต้องชำระแล้ว ผู้เสียภาษียังต้องเสียค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสาร ค่าทำบัญชี ค่าตรวจสอบบัญชี ค่าที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมาย เป็นต้น ค่าใช้จ่ายต่างๆ อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนเกิดเลียงภาษี และหลีกเลี่ยงภาษีในที่สุด

2.2.5 มีความเป็นกลางในเศรษฐกิจ

การจัดเก็บภาษีอากรที่ดีจากประชาชน ควรมีความเป็นกลางในเศรษฐกิจ คือการที่ทำให้กลไกของการตัดสินใจบริโภคของประชาชนเปลี่ยนไปเพราะเหตุผลทางภาษี รัฐบาลควรจัดเก็บภาษีโดยการไม่เลือกปฏิบัติต่อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง กล่าวคือการจัดทำกับสินค้าทุกชนิดอย่างเท่าเทียมกัน

สินค้าหลายชนิดที่รัฐบาลจำเป็นต้องใช้การจัดเก็บภาษีสินค้าบางประเภทเป็นพิเศษ เพื่อให้กระทบต่อการตัดสินใจในการลดการบริโภคลง ส่วนมากจัดเก็บกับสินค้าและบริการที่ให้โทษ เช่น บุหรี่ สุรา อาบอบนวด การแข่งม้า เป็นการใช้ความไม่เป็นกลางของภาษีเป็นเครื่องมือจำกัดการบริโภคให้น้อยลง เป็นต้น

2.2.6 สามารถใช้บังคับได้ในทางปฏิบัติ

การจัดเก็บภาษีอากรที่ดีจากประชาชน ควรสามารถใช้บังคับในทางปฏิบัติได้ ภาษีอากรบางประเภท นำต้นแบบมาจากต่างประเทศ หรือถูกออกแบบมาเป็นการเฉพาะ มีหลักการในทางทฤษฎีที่ดีแต่พอนำมาบังคับใช้จริง ภาษีนั่นก็ไม่อาจถือเป็นภาษีที่ดีได้เนื่องจากจัดเก็บค่อนข้างยาก เช่น ภาษีที่เก็บจากรายจ่าย Expenditure Tax แม้จะเป็นภาษีที่ดีในทางทฤษฎี แต่ในทางปฏิบัติจัดเก็บได้ค่อนข้างยาก

2.2.7 มีความยืดหยุ่น

การจัดเก็บภาษีอากรที่ดีจากประชาชน ควรมีความยืดหยุ่น เป็นภาษีที่ถูกวางแผนไว้ในการเปลี่ยนแปลงของสภาวะเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจได้ ภาษีเงินได้ที่ประเทศไทยนำมาใช้ที่มีความยืดหยุ่นสูง สามารถปรับเข้ากับเหตุการณ์ต่างๆ ได้ดีคือ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งภาษีดังกล่าวเป็นการจัดเก็บแบบอัตราก้าวหน้าที่จะแปรผันตามขนาดของเงินได้ ทำให้รัฐบาลสามารถจัดเก็บตามรายได้ที่เพิ่มขึ้น

2.3 ทรัพย์สินทางภาษีอากร

การดำเนินธุรกิจต่างๆ จะต้องใช้ข้อสิ่งหามิทรัพย์สิน เช่น ที่ดิน อาคาร หรือ อุปกรณ์ เพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจ โดยที่ดินและอาคาร ถือเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ใช้เป็นอาณาเขตในการผลิต หรือการดำเนินกิจการของตน ซึ่งส่วนมากการที่กิจการจะมีที่ดินได้ มีอยู่สองกรณีหลัก คือ บริษัทซื้อที่ดินจากบุคคลภายนอก หรือ เจ้าของบริษัทได้รับมรดกมาจากต้นตระกูล (มรดก)

กรณีที่ซื้อที่ดินมาจากบุคคลภายนอก มูลค่าที่จ่ายซื้อ ก็คือมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่เกิดรายการ หรือราคาต้นทุนในทางภาษีอากร แต่หากเป็นการได้รับมรดกมาจากต้นตระกูล มูลค่าของที่ดินจะเป็นราคาที่ดินต้นตระกูลซื้อหรือรับมรดกมาตั้งแต่สมัยก่อน อาจจะมีระยะเวลาเป็นร้อยปี หรือหลายสิบปี ทั้งนี้ ที่ดิน และอาคาร ถือเป็นสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ประกอบกิจการทั้งสิ้น อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเป็นการจำแนกวัตถุประสงค์ของการลงทุนที่ชัดเจนมากกว่าสินทรัพย์ทั่วไป แต่เป็นทรัพย์สินที่ถือครองไว้เพื่อเก็งกำไรและพร้อมจะขายทุกเมื่อหากผลตอบแทนได้ตามที่กิจการคาดหวังไว้ หรือกิจการอาจจะถือครองทรัพย์สินเพื่อปล่อยเช่าแก่บุคคลที่สาม ส่วนมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน สำหรับราคาเริ่มแรกจะเป็นราคาทุนเสมอ ดังนั้นมูลค่าเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน จึงมีมูลค่าที่เป็นราคาทุนเหมือนกับทรัพย์สินอื่นๆ ไป แต่จะมีมาตรฐานการบัญชีแยกออกมาเป็นพิเศษ ซึ่งถูกกำกับในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ส่วนทรัพย์สินที่มีไว้ใช้ในการประกอบกิจการ มาตรฐานการบัญชีก็ได้กำหนดไว้ใน ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งทั้ง 2 มาตรฐานมีการรับรู้มูลค่าเริ่มแรกด้วยราคาทุน ซึ่งเป็นราคาเดียวกันกับที่สรรพากรกำหนด ดังนั้นจึงควรทำความเข้าใจในส่วนของ ราคาทุนว่าคืออะไร รู้รู้ได้อย่างไร ประกอบไปด้วย ต้นทุนใดบ้าง ซึ่งมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 เรื่องที่ดินอาคารและอุปกรณ์ (Property, Plant and Equipment)¹⁰ ก็ได้มีการให้คำนิยามว่า ที่ดินอาคารและอุปกรณ์เป็นสินทรัพย์มีตัวตนที่กิจการมีไว้ใช้ประโยชน์ในการผลิต จำหน่ายสินค้า หรือให้บริการ หรือเพื่อไว้ใช้ในการบริหารงาน และคาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่า 1 รอบระยะเวลาบัญชี (กล่าวคือ รอบระยะเวลาบัญชี บางครั้งอาจถูกกำหนดให้ไม่ตรงกับรอบปฏิทินทั่วไป

¹⁰ การบัญชีภาษีอากรแบบมืออาชีพ สมเดช โรจน์ศรีเสถียร สำนักพิมพ์ ธรรมนิติเพรส พิมพ์ครั้งที่ 18 กรกฎาคม 2561 หน้า 329

จะเริ่ม 1 มกราคมของทุกปี และสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี แต่รอบระยะเวลาบัญชี อาจถูกกำหนดขึ้นให้ สอดคล้องกับบริษัทใหญ่ หรือให้สอดคล้องกับแผนธุรกิจของบริษัท เป็นต้น โดยอาจถูกกำหนดไว้ให้เริ่มทุกวันที่ 1 กรกฎาคมของทุกปีเป็นวันเริ่มต้นรอบระยะเวลาบัญชี แล้วสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายนของทุกปี)

โดยการซื้อสินทรัพย์ถาวรเพื่อนำไปใช้ในกิจการนั้นจะต้องคำนึงถึงมูลค่าหรือราคาทุนของทรัพย์สิน ราคาทุนของสินทรัพย์จะประกอบด้วยต่อไปนี้¹¹

2.3.1 ที่ดิน ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่ให้ได้มาเพื่อที่ดิน เช่น จำนวนเงินที่จ่ายซื้อ และค่าธรรมเนียม การโอน ฌ กรมที่ดิน ซึ่งสามารถรวมคำนวณเป็นราคาทุนเริ่มแรก

2.3.2 อาคาร ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้ที่สามารถรวมคำนวณเป็นราคาทุนเริ่มแรก

2.3.2.1 ซื่ออาคารที่ก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์แล้ว ราคาทุนประกอบไปด้วยมูลค่าที่ซื้อมาทั้งหมด

2.3.2.2 จ้างผู้รับเหมาในการก่อสร้างอาคาร ราคาทุนของอาคารรวมถึงค่าใช้จ่ายในการจ่ายเพื่อการ สร้างอาคาร ค่าออกแบบอาคาร ค่าใช้จ่ายตามสัญญาการก่อสร้าง รวมถึงค่าธรรมเนียมขออนุญาตก่อสร้าง

2.3.2.3 หากเป็นการก่อสร้างอาคารด้วยตนเอง ราคาทุนของอาคารจะประกอบด้วย

- ค่าวัสดุและค่าแรงงานระหว่างก่อสร้าง
- ค่าจ้างวิศวกรในการควบคุมงาน
- ค่าออกแบบสถาปนิกและค่าขออนุญาตก่อสร้าง
- ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในงานก่อสร้าง
- ค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินที่ใช้ในงานก่อสร้าง
- ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อก่อสร้างอาคาร
- ค่าเบี้ยประกันภัยตัวอาคารระหว่างก่อสร้าง

2.3.3 อุปกรณ์ ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่ทำให้ได้มาเพื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์ มีความไม่ซับซ้อน ส่วนมากจะสามารถใช้งานได้ทันที จะสามารถบันทึกต้นทุนของอุปกรณ์ด้วยราคาที่ซื้อเป็น ราคาทุนเริ่มแรก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

2.3.3.1 ราคาทุนที่ซื้อทรัพย์สินนั้น หรือได้รับทรัพย์สินนั้นมา

2.3.3.2 ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งทำให้ทรัพย์สินถาวรอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ หรือค่าใช้จ่ายที่กิจการได้จ่าย ไปเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ถาวร เช่น

- (1) อกรหาเช่า ภาชนะนำเข้าเครื่องจักร

¹¹ สมเดช โรจน์คุรีเสถียร อ้างอิงแล้ว หน้า 329 - 330

- (2) ค่าใช้จ่ายโดยตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้สินทรัพย์มาใช้งาน เช่น
- ค่าใช้จ่ายในการนำของออก และค่าขนส่งสินทรัพย์มายังกิจการ (ค่าขนส่งเข้า)
  - ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งและทดสอบเครื่องจักร
  - ค่าใช้จ่ายในการจ้างวิศวกรและสถาปนิก
  - ค่าขนส่งสินทรัพย์และค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา
- (3) ส่วนลดการค้า หรือ Trade Discount ต่างๆ และค่าภาษีที่จะได้รับคืน ซึ่งต้องนำมาหักออก

จากราคาของทรัพย์สินที่ซื้อ

- (4) ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาจัดหาทรัพย์สินนั้น
- (5) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (เฉพาะภาษีซื้อ) ส่วนที่เรียกคืนไม่ได้ โดยแบ่งออกเป็น

กรณีบริษัทจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อรถยนต์นั่ง หรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 ที่นั่ง ถือเป็นต้นทุนของรถยนต์ดังกล่าว เป็นต้น ผู้ประกอบการไม่มีสิทธิขอคืนภาษีซื้อนั้น ต้องนำไปรวมกับมูลค่าของรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน แล้วนำไปคิดค่าเสื่อมราคาต่อไป

กรณีบริษัทไม่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นจากการซื้อทรัพย์สินต่าง ๆ ซึ่งถูกผู้ขายหรือผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีซื้อ แต่กิจการไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังนั้น ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อสินทรัพย์ทุกกรณีต้องถือเป็นต้นทุนของสินทรัพย์แล้วนำไปคำนวณค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาต่อไป

- (6) ค่าใช้จ่ายการบริหารและทั่วไป ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้ทรัพย์สินหรือทำให้ทรัพย์สินขึ้นอยู่กับสภาพพร้อมที่จะใช้งาน

จากส่วนประกอบที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่ได้กล่าวในด้านบน สามารถนำค่าใช้จ่ายดังกล่าวรวมเป็นต้นทุนของที่ดิน และอาคารได้โดยการรวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดตามค่านิยมที่เกิดขึ้น เมื่อรวมกันแล้วสามารถถือเป็นต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์ได้ ทั้งนี้จะเป็นวิธีเดียวกันหมดทั้งทางบัญชีและทางภาษีอากรเรียกว่า “วิธีราคาทุน” แต่อย่างไรก็ตามวิธีทางการบัญชีและภาษีอากรมีข้อกำหนดว่า ต้นทุนดังกล่าวจะต้องรับรู้เป็นสินทรัพย์ในทางบัญชี หรือเป็นรายจ่ายที่มีลักษณะเป็นการลงทุนในทางภาษีอากร และจะต้องมีการกำหนดอัตราค่าเสื่อมราคาขึ้นมาเพื่อรับรู้และบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละปี เพราะถ้าหากบริษัทไม่บันทึกเป็นสินทรัพย์แล้ว บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทันทีเมื่อจ่ายเงินจะทำให้ในปีแรกของการก่อสร้างบริษัท บริษัทจะมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารดังกล่าวอยู่หลายร้อยล้าน หรือหลายพันล้านบาท ดังนั้นหลักเกณฑ์ราคาทุนในทางบัญชี และภาษีอากรจึงเป็นหลักการเดียวกัน จากนั้นกิจการต้องคิดค่าเสื่อมราคาเพื่อรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายของแต่ละงวดอย่างสม่ำเสมอ

2.4 การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการทางภาษีอากร

การเพิ่มขึ้นของมูลค่าดังกล่าว ในการจัดเก็บภาษีอากรของประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายยอมรับสำหรับมูลค่ายุติธรรม หรือราคาตลาดในการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ซึ่งในปัจจุบันการวัดมูลค่าทรัพย์สินหรืออสังหาริมทรัพย์ในทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ถูกกำหนดใช้ให้ราคาทุนเดิม หรือ Historical Cost เป็นเกณฑ์ในการวัดมูลค่าเริ่มแรก หรือ Initial Measurement เป็นมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่เกิดรายการ โดยหลักการของมาตรา 9 ทวิ วางหลักว่า

“มาตรา 9 ทวิ เว้นแต่จะมีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ถ้าจะต้องตีราคาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเป็นเงิน ให้ถือราคาหรือค่าอันพึงมีในวันที่ได้ทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้น”

แต่อย่างไรก็ตามประมวลรัษฎากรมีการวางหลักการของการวัดมูลค่าทรัพย์สินไว้โดยเฉพาะโดย มาตรา 65 ทวิ (3) มีการวางหลักการของกฎหมายเกี่ยวกับการตีราคาทรัพย์สินไว้ โดยวางหลักว่า

“(3) ราคาทรัพย์สินอื่นนอกจาก (6) ให้ถือตามราคาที่พึงซื้อทรัพย์สินนั้นได้ตามปกติ และในกรณีที่มีการตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ห้ามมิให้นำราคาที่ตีราคาเพิ่มขึ้นมารวมคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ ส่วนทรัพย์สินรายการใดมีสิทธิหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคา ให้หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราเดิมที่ใช้อยู่ก่อนตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้น โดยให้หักเพียงเท่าที่ระยะเวลาและมูลค่าต้นทุนที่เหลืออยู่สำหรับทรัพย์สินนั้นเท่านั้น”

จากที่กล่าวข้างต้นเห็นได้ว่าตามหลักการของมาตรา 65 ทวิ (3) แห่งประมวลรัษฎากรนั้น ยังไม่ยอมรับผลต่างจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าทรัพย์สินที่นำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ส่งผลให้สรรพากรไม่สามารถจัดเก็บภาษีให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเจริญเติบโตอย่างไม่จำกัดภายในประเทศ ซึ่ง “ภาษีอากร”¹² เป็นเครื่องมือในการหารายได้ที่สำคัญที่สุดของรัฐบาล และเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมการลงทุนภายในประเทศ หากมีการเพิ่มขึ้นของธุรกิจประเภทไหนมากเกินความจำเป็น รัฐบาลสามารถกำหนดนโยบายเพิ่มอัตราภาษีเพื่อเป็นกำแพงภาษี ให้ประชาชนเปลี่ยนอาชีพไปประกอบอาชีพอย่างอื่นที่ขาดแคลน ในทางตรงกันข้ามรัฐบาลยังสามารถสนับสนุนสำหรับอาชีพที่ขาดแคลนได้ โดยการจัดเก็บภาษีอากรในอัตราร้อยละศูนย์ เพื่อเป็นการสนับสนุนอาชีพที่ขาดแคลนเป็นต้น นอกจากนี้ ภาษีอากรยังสามารถเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเมืองและสังคมไปในทิศทางที่ฝ่ายบริหารต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

¹² นโยบายภาษีอากร ดร.อรัญ ธรรมโน หน้า 257 สืบค้นออนไลน์ วันที่ 28 มีนาคม 2564

กรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเล็กกันหรือควบเข้ากันกับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่น สรรพากรได้วางหลักการทางภาษีเกี่ยวกับการตีราคาทรัพย์สินไว้ในเรื่องของการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลให้เป็นไปตามการคำนวณในมาตรา 65 มาตรา 65 ทวิ และมาตรา 66 เว้นแต่การตีราคาสินค้าตามมาตรา 74 แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งวางหลักการไว้ว่า “ในกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเล็กกัน หรือควบเข้ากันกับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่น การคำนวณกำไรสุทธิเพื่อคำนวณภาษีให้เป็นไปตามวิธีการในมาตรา 65 มาตรา 65 ทวิ และ มาตรา 66 เว้นแต่ การตีราคาทรัพย์สิน

(ก) ในกรณีที่เลิกบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ตีตามราคาตลาดในวันเลิก

(ข) ในกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลควบเข้ากัน ให้ตีตามราคาตลาดในวันที่ควบเข้ากัน แต่ไม่ให้ถือว่าราคาดังกล่าวเป็นรายได้หรือรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเดิมอันได้ควบเข้ากันนั้น และให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใหม่อันได้ควบเข้ากันถือราคาของทรัพย์สินนั้นตามราคาปรากฏในบัญชีของบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเดิมในวันที่ควบเข้ากันเพื่อประโยชน์ในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ จนกว่าจะได้มีการจำหน่ายทรัพย์สินนั้นไป ทรัพย์สินรายการใดมีสิทธิหักค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคาก็ให้หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเดิมใช้อยู่เพียงเท่าที่ระยะเวลาและมูลค่าต้นทุนที่เหลืออยู่สำหรับทรัพย์สินนั้นเท่านั้น และห้ามมิให้นำผลขาดทุนสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเดิมมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ”

2.5 การคำนวณค่าเสื่อมราคาทางภาษีอากรตามวิธีราคาทุน

เมื่อบริษัทซื้อทรัพย์สินมาเป็นของบริษัท ตัวอย่าง เช่น อาคาร อุปกรณ์สำนักงาน หรือสินทรัพย์อื่น ๆ ตามค่านิยมทางการบัญชี ตามหัวข้อ 2.3 เรื่อง ทรัพย์สินทางภาษีอากร (วิธีราคาทุน) เมื่อสิ้นงวดบัญชี หรือสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี สำหรับ “ค่าเสื่อมราคา”¹³ สินทรัพย์ควรถูกจัดประเภทตามวัตถุประสงค์ของฝ่ายบริหารว่าจะถือครองเพื่อเป็นสินทรัพย์ที่กิจการมีไว้เพื่อใช้ภายในกิจการ หรือมีไว้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น เช่น หากครอบครองอาคารเพื่อวัตถุประสงค์ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน อาคารดังกล่าวต้องแยกแสดงรายการและมูลค่าบนงบการเงินของรายการแยกต่างหากจากรายการ ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นต้น

โดยปกติแล้วตามการคำนวณค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาตามประมวลรัษฎากรนั้นจะคำนวณตามหลักเกณฑ์ที่ถูกกำหนดไว้ กฎหมายภาษีอากรเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน ฉบับที่ 145 โดยประมวลรัษฎากรได้ออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ กำหนดให้หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินตามวิธีเส้นตรง หรือ Straight Line Method โดยเริ่มคำนวณตั้งแต่ “วันที่ถือได้ว่าทรัพย์สินนั้นมา”¹⁴ ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีในอัตราไม่เกินร้อยละของมูลค่าต้นทุน

¹³ การบัญชีภาษีอากรแบบมืออาชีพ สมเดช โรจนคุรีเสถียร สำนักพิมพ์ ธรรมนิติเพรส พิมพ์ครั้งที่ 18 กรกฎาคม 2561 หน้า 425

ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ หมายถึง ส่วนของสินทรัพย์ถาวรของกิจการเมื่อกิจการได้ซื้อหรือนำเข้ามาใช้ในกิจการแล้วมีการเสื่อมสภาพหรือมูลค่าลดลง กิจการจะต้องตัดส่วนนั้นเป็นค่าใช้จ่ายแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีเพื่อแสดงมูลค่าของสินทรัพย์ถาวรตามสภาพที่แท้จริงในแต่ละงวดบัญชี หรือเป็นการปันส่วนของมูลค่าที่เสื่อมสภาพในสินทรัพย์โดยโอนไปเป็นค่าใช้จ่ายตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์นั้นตามระยะเวลาที่กิจการคาดหมายว่าจะได้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ การคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์เป็นการตีราคามูลค่าของสินทรัพย์ที่เสื่อมสภาพส่วนที่ตัดเป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตลอดอายุการใช้งานที่ได้ประมาณการไว้ สินทรัพย์ที่มีการเสื่อมสภาพจะประกอบด้วย 3 เงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. คาดว่าจะใช้ประโยชน์ได้มากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี และ
2. มีอายุการใช้งานจำกัด และ
3. กิจการมีไว้เพื่อใช้ในการผลิต ในการขายสินค้าและบริการ ให้เช่า หรือใช้ในการบริหารงาน

¹⁴ สมเดช โรจนคุรีเสถียร อ้างอิงแล้ว หน้า 439

วันที่ถือได้ว่าทรัพย์สินนั้นมา หมายถึง วันที่ทรัพย์สินนั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานหรือใช้ประโยชน์ได้แล้ว (ติดตั้งเสร็จ) ดังนั้นทรัพย์สินใดที่ซื้อหรือได้มาซึ่งโดยสภาพแห่งทรัพย์สินนั้นสามารถใช้งานได้ทันทีแล้ว การคำนวณค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาต้องเริ่มตั้งแต่วันดังกล่าว แต่ถ้าทรัพย์สินนั้นโดยสภาพจะต้องทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอีกชั่วระยะเวลาหนึ่งก่อนจึงจะใช้งานหรือใช้ประโยชน์ได้ (ติดตั้งไม่เสร็จและไม่พร้อมใช้งาน) การคำนวณค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาต้องเริ่มตั้งแต่วันที่ทรัพย์สินนั้นพร้อมที่จะใช้งานหรือใช้ประโยชน์

2.5.1 หลักเกณฑ์การคิดค่าเสื่อมราคา มีดังนี้

การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาจะต้องไม่เกินอัตราร้อยละของมูลค่าต้นทุนตามประเภทของทรัพย์สินดังต่อไปนี้

รายการ	ร้อยละ
1. อาคาร	
- อาคารถาวร	5
- อาคารชั่วคราว	100
2. ต้นทุนเพื่อการได้มาซึ่งแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สูญสิ้นไปได้	5
3. ต้นทุนเพื่อการได้มาซึ่งสิทธิการเช่า	
- กรณีไม่มีหนังสือสัญญาเช่าหรือมีหนังสือเช่าที่มีข้อกำหนดให้ต่ออายุการเช่าได้ โดยเงื่อนไขในการต่ออายุนั้น เปิดโอกาสให้ต่ออายุการเช่าได้ต่อ ๆ ไป	10
- กรณีมีสัญญาเช่าที่ไม่มีกำหนดให้ต่ออายุการเช่าได้ หรือมีข้อกำหนดให้ต่ออายุการเช่าได้เพียงระยะเวลาอันจำกัด	100 หารด้วยจำนวนปีอายุการเช่าและอายุที่ต่อได้รวมกัน
4. ต้นทุนเพื่อการได้มาซึ่งสิทธิในกรรมวิธี สูตร กู๊ดวิลล์ เครื่องหมายการค้า สิทธิประกอบ กิจการตามใบอนุญาต สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอย่างอื่น	
- กรณีไม่จำกัดอายุการใช้	10
- กรณีจำกัดอายุการใช้	100 หารด้วยจำนวนปีอายุการใช้
5. ทรัพย์สินอย่างอื่น นอกจากที่ดินและสินค้า	20

ตารางที่ 1 อัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ทางภาษีอากร¹⁵

¹⁵ พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยหักค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน (ฉบับที่ 145) มาตรา 4 ประกาศวันที่ 15 มกราคม 2527

2.6 ตัวอย่างการคำนวณมูลค่าเริ่มแรกในการรับรู้ต้นทุนอาคารเป็นมูลค่าเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

ตัวอย่างการคำนวณมูลค่าต้นทุน ของอาคารจำนวน 1 อาคารสามารถคำนวณได้ดังนี้

ชื่อโครงการ จ้างก่อสร้างอาคารอำนวยการ จำนวน 1 หลัง ของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 จ. อุบลราชธานี พื้นที่ใช้สอย 2,644 ตารางเมตร¹⁶ มูลค่าอาคาร 41,434,900 บาท (ราคากลาง วันที่ 14 ก.ย. 2561)

รูปภาพที่ 1 อาคารอำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 จังหวัดอุบลราชธานี

¹⁶ ตารางแสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและราคากลางในงานจ้างก่อสร้างอาคารอำนวยการ
สืบค้นออนไลน์ วันที่ 28 มีนาคม 2564 แหล่งอ้างอิง <http://ddcenter.ddc.moph.go.th/infoc/download/>

กลุ่มงานที่ 1 ¹⁷

ค่างานต้นทุน (คำนวณในราคาต้นทุน)	จำนวนเงิน
1.1. งานโครงสร้างวิศวกรรม	9,871,317
งานสถาปัตยกรรม	
1.2. งานสถาปัตยกรรม	
1.2.1. งานหลังคา เพดาน	1,072,901
1.2.2. งานผิวพื้น	1,505,400
1.2.3. งานผนัง ผิวผนัง	2,570,436
1.2.4. งานประตู หน้าต่าง พร้อมอุปกรณ์	2,476,110
1.2.5. งานสุขภัณฑ์ งานสี และอื่น ๆ	2,052,530
1.3. งานระบบสุขาภิบาล และดับเพลิง	2,375,024
1.4. งานระบบไฟฟ้า และสื่อสาร	
1.4.1. งานระบบไฟฟ้า และสัญญาณเพลิงไหม้	2,549,325
1.4.2. งานระบบโทรศัพท์ การสื่อสาร และอื่น ๆ	2,165,880
1.5. งานระบบปรับอากาศ และระบบระบายอากาศ	1,590,430
1.6 งานระบบลิฟต์ และบันไดเลื่อน	1,923,750
1.7 งานครุภัณฑ์จัดจ้าง และตกแต่งภายใน	948,030
รวมค่าใช้จ่ายกลุ่มงานที่ 1	31,101,133
ราคารวมค่า Factor F (1.2092) ¹⁸	6,504,987

กลุ่มงานที่ 2 หมวดงานครุภัณฑ์จัดซื้อ หรือสั่งซื้อ

2.1 งานครุภัณฑ์จัดซื้อ และระบบโสตทัศน	1,896,655
2.2 งานระบบปรับอากาศ	1,932,099
รวมค่าใช้จ่ายกลุ่มงานที่ 2	3,578,275
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นโดยประมาณ	41,434,900

ตารางที่ 2 แสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและราคากลางในงานจ้างก่อสร้างอาคาร

¹⁷ ตารางแสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและราคากลางในงานจ้างก่อสร้างอาคารอำนาจการ อ้างอิงแล้ว

¹⁸ ค่า Factor F จะประกอบด้วย เงินล่วงหน้าจ่าย เงินประกันผลงาน ดอกเบี้ยเงินกู้ และภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น

จากตารางด้านบน ผู้เขียนเพียงยกตัวอย่างต้นทุนของอาคาร 1 หลัง ตามวิธีราคาต้นทุนจริงเท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับสถานที่และหน่วยงานราชการดังกล่าว (ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน) จำนวนเงินมูลค่า 41,434,900 บาท เป็นราคาต้นทุนอาคารจริงที่เกิดขึ้น เพื่อจ่ายต่อการอธิบายดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 25X0 บริษัท คุณานนท์ จำกัด ได้ตกลงทำสัญญาก่อสร้างอาคาร จำนวน 1 หลัง มูลค่าของอาคารทั้งสิ้น 41,434,900 บาท และก่อสร้างเสร็จ ณ วันที่ 1 มกราคม 25X1 โดยจำนวนเงินดังกล่าว บริษัทได้กู้เงินจากธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง โดยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ร้อยละ 5 ซึ่งเงินกู้ดังกล่าวกู้มาเพื่อวัตถุประสงค์ในการก่อสร้างอาคารดังกล่าว (วัตถุประสงค์เฉพาะ) และในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 25X1 ฝ่ายบริหารมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่แน่นอนในการที่จะนำอาคารดังกล่าวทำธุรกิจให้เช่า และเพื่อหวังเก็งกำไร จากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าทรัพย์สินดังกล่าว และยิ่งไปกว่านั้นบริษัทยังมีต้นทุนของที่ดินที่ซื้อในราคาทุนมูลค่า 10,000,000 บาท (ราคาสมมุติและรวมค่าใช้จ่ายในการโอนและทำธุรกรรมทางกฎหมายแล้ว)

2.7 การบันทึกบัญชีการรับรู้มูลค่าเริ่มแรกตามวิธีราคาทุน

วันที่	ชื่อบัญชี	เดบิต	เครดิต	หมวดงบการเงิน
1 ม.ค. 25X0				
	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (ที่ดิน)	10,000,000		สินทรัพย์
	อาคารระหว่างก่อสร้าง	41,434,900		สินทรัพย์
	เงินสด		51,434,900	สินทรัพย์
บันทึกที่ดินและอาคารด้วยมูลค่าที่จ่ายซื้อ (ราคาทุน)				
31 ธ.ค. 25X0				
	ดอกเบียจ่าย	2,071,745		ต้นทุนทางการเงิน
	เงินสด		2,071,745	สินทรัพย์
บันทึกดอกเบียจ่าย (41,434,900 × 5%)				
31 ธ.ค. 25X0				
	อาคารระหว่างก่อสร้าง	2,071,745		สินทรัพย์
	ดอกเบียจ่าย		2,071,745	ต้นทุนทางการเงิน
บันทึกการปรับปรุงดอกเบียจ่ายเป็นต้นทุนของอาคารระหว่างก่อสร้าง				
1 ม.ค. 25X1				
	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	53,506,645		สินทรัพย์
	อาคารระหว่างก่อสร้าง		53,506,645	สินทรัพย์
บันทึกโอนอาคารระหว่างก่อสร้างเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (41,434,900+10,000,000+2,271,745)				
31 ธ.ค. 25X1				
	ค่าเสื่อมราคา -			
	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	2,175,332		สินทรัพย์
	ค่าเสื่อมราคาสะสม อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน		2,175,332	สินทรัพย์
บันทึกค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (ดูตารางการคำนวณที่หน้าถัดไป)				

ตารางที่ 3 แบบแสดงการลงบัญชีตามวิธีราคาทุน

จากการบันทึกบัญชีด้านบน อาคารดังกล่าวจะถูกคิดค่าเสื่อมราคาในร้อยละ 5 ต่อปี เป็นไปตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยหักค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน (ฉบับที่ 145) โดยสามารถคำนวณอายุอาคารและคำนวณค่าเสื่อมราคาอาคารโดยวิธีเส้นตรงได้เท่ากับ 20 ปี โดยมีค่าเสื่อมราคาต่อปีเท่ากับ 2,175,332 บาท ตามการคำนวณต่อไปนี้

สิ้นปีที่	มูลค่า อาคาร	อัตรา ค่าเสื่อมราคา	ค่าเสื่อม ราคาต่อปี	ค่าเสื่อม ราคาสะสม	มูลค่าสุทธิอาคาร
31 ธ.ค. X1	43,506,645	5%	2,175,332	2,175,332	41,331,313
31 ธ.ค. X2	43,506,645	5%	2,175,332	4,350,664	39,155,981
31 ธ.ค. X3	43,506,645	5%	2,175,332	6,525,996	36,980,649
31 ธ.ค. X4	43,506,645	5%	2,175,332	8,701,328	34,805,317
31 ธ.ค. X5	43,506,645	5%	2,175,332	10,876,660	32,629,985
31 ธ.ค. X6	43,506,645	5%	2,175,332	13,051,992	30,454,653
31 ธ.ค. X7	43,506,645	5%	2,175,332	15,227,324	28,279,321
31 ธ.ค. X8	43,506,645	5%	2,175,332	17,402,656	26,103,989
31 ธ.ค. X9	43,506,645	5%	2,175,332	19,577,988	23,928,657
31 ธ.ค. X10	43,506,645	5%	2,175,332	21,753,320	21,753,325
31 ธ.ค. X11	43,506,645	5%	2,175,332	23,928,652	19,577,993
31 ธ.ค. X12	43,506,645	5%	2,175,332	26,103,984	17,402,661
31 ธ.ค. X13	43,506,645	5%	2,175,332	28,279,316	15,227,329
31 ธ.ค. X14	43,506,645	5%	2,175,332	30,454,648	13,051,997
31 ธ.ค. X15	43,506,645	5%	2,175,332	32,629,980	10,876,665
31 ธ.ค. X16	43,506,645	5%	2,175,332	34,805,312	8,701,333
31 ธ.ค. X17	43,506,645	5%	2,175,332	36,980,644	6,526,001
31 ธ.ค. X18	43,506,645	5%	2,175,332	39,155,976	4,350,669
31 ธ.ค. X19	43,506,645	5%	2,175,332	41,331,308	2,175,337*
31 ธ.ค. X20	43,506,645	5%	2,175,332	43,506,645*	-

* หมายถึง บัดเศษทศนิยม

ตารางที่ 4 การคำนวณค่าเสื่อมราคาอาคาร – อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

บริษัท คุณานนท์ จำกัด
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	25X1	25X0
สินทรัพย์			
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน		53,506,645	-
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม – อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน		(2,175,332)	-
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (สุทธิ)		51,331,313	-
ที่ดิน และ อาคาร (ระหว่างก่อสร้าง)		-	51,434,900
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		51,331,313	51,434,900
รวมสินทรัพย์		51,331,313	51,434,900

ตารางที่ 5 งบแสดงฐานะการเงิน

บริษัท คุณานนท์ จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25X1

หน่วย : บาท

	25X1	25X0
ค่าใช้จ่าย		
ค่าเสื่อมราคา	2,175,332	-
รวมค่าใช้จ่าย	2,175,332	-
ขาดทุนสุทธิ	2,175,332	-

หมายเหตุ งบการเงินถูกแสดงเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อสมมุติฐานในการรายงานเท่านั้น

ตารางที่ 6 งบกำไรขาดทุน

จากการคำนวณในหน้าก่อนนี้ด้านบน แสดงถึงการที่บริษัท คุณานนท์ จำกัด เลือกวิธีในการปฏิบัติ เริ่มต้นทางการบัญชีโดยรับรู้อสังหาริมทรัพย์ด้วยวิธีราคาทุน ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวมีต้นทุนดังต่อไปนี้

	หน่วย บาท
ที่ดิน	10,000,000
ต้นทุนการก่อสร้าง	41,434,900
ดอกเบี้ยจ่ายที่กู้ยืมขณะก่อสร้าง	2,071,745
รวมมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนทั้งสิ้น ณ 1 มกราคม 25X1	53,506,645

ตารางที่ 7 มูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามวิธีราคาทุน

เมื่อวันเวลาผ่านไปมูลค่าของอาคารย่อมเสื่อมมูลค่าลง หลักการบัญชีและสรรพากรจึงมีการกำหนดอายุการใช้งานของอาคารดังกล่าวอยู่ที่ 20 ปี หรือร้อยละ 5 ต่อปี สามารถคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารได้ดังต่อไปนี้

สิ้นปีที่	มูลค่าอาคาร	อัตราค่าเสื่อมราคา	ค่าเสื่อมราคาต่อปี	ค่าเสื่อมราคาสะสม	มูลค่าสุทธิอาคาร
31 ธ.ค. X1	43,506,645	5%	2,175,332	2,175,332	41,331,313

ตารางที่ 8 ค่าเสื่อมราคา ปี 25X1 ตามวิธีราคาทุน

รวมมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนทั้งสิ้น ณ 1 มกราคม 25X1	43,506,645
บวก ที่ดิน	10,000,000
หัก ค่าเสื่อมราคา จำนวน 1 ปี	2,175,332
มูลค่าของอาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1	53,331,313

มูลค่าที่ฝ่ายบริหารกำหนดวัตถุประสงค์อาคารเพื่อเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามวิธีราคาทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 มูลค่าของอาคารมีการเสื่อมค่าลดลงเนื่องจากการใช้งาน จึงมีมูลค่าคงเหลืออยู่ที่ 41,331,313 เป็นการลดลงของมูลค่า (ค่าเสื่อมราคา) 2,175,332 บาท โดยค่าเสื่อมราคาดังกล่าวสามารถเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 ตามวิธีราคาทุน แต่อย่างไรก็ตามที่ดินจะไม่มีการคำนวณค่าเสื่อมราคา เนื่องจากปกติแล้วที่ดินจะไม่มีการเสื่อมของมูลค่า

บทที่ 3

หลักเกณฑ์และแนวคิดของการวัดมูลค่ายุติธรรมเกี่ยวกับการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุนตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2562)

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่าสูง เนื่องจากมีความสำคัญเป็นปัจจัยสี่ในการอยู่อาศัย และยังเป็นสิ่งที่ผู้คนที่ต้องการครอบครองสำหรับอสังหาริมทรัพย์ที่มีทำเลที่ตั้งที่ดี เมื่อวันเวลาผ่านไปมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ย่อมเพิ่มขึ้น สืบเนื่องจากสภาพแวดล้อมและการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค หรือเกิดจากการพัฒนาระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ หากมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น เปรียบเสมือนว่ากิจการมีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้น ดังนั้นการจัดเก็บภาษีอากรจากมูลค่าที่เพิ่มขึ้นก็ไม่ใช่ว่าเรื่องแปลกใหม่แต่อย่างใด เนื่องจากในต่างประเทศก็มีการจัดเก็บภาษีจากมูลค่าของทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน จากรายงานผลการพิจารณาศึกษาของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีลาภลอย (Windfall Gain Tax) หรือภาษีสาธารณูปโภคทำให้มูลค่าของที่ดินเพิ่มขึ้น พบว่าประเทศอังกฤษมีการจัดเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 2 ของค่ารายปี ซึ่งจะมีการจัดเก็บเป็นระยะเวลา 30 ถึง 40 ปี ประเทศสหรัฐอเมริกาามีวิธีการจัดเก็บภาษีแบบ Tax Increment Financing (TIF) คือ การหักรายได้ภาษีส่วนที่เพิ่มขึ้นจากโครงการพัฒนาของรัฐ ซึ่งมีการจัดเก็บภาษีเป็นระยะเวลา 20 ถึง 40 ปี¹⁹ โดยเริ่มต้นในปี 1980 สหรัฐอเมริกาออกภาษีลาภลอยสำหรับอุตสาหกรรมปิโตรเลียม ในขณะที่ภาษีลาภลอยจะถูกจัดเก็บ เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานที่เก็บภาษีลดราคาเพื่อประโยชน์ของผู้บริโภค แต่อาจมีผลกระทบของการลดการลงทุนเนื่องจากกำไรหลังหักภาษีอาจไม่คุ้มค่ากับความพยายาม ภาษีลาภลอยยังถูกนำมาปรับใช้กับมรดกที่ต้องเสียภาษีทั้งหมดและต้องรายงานต่อสรรพากรบริการ (Internal Revenue Service) โดยยื่นแบบแสดงรายการภาษีของแต่ละบุคคล ในปี 2549 ประเทศจีนเริ่มเรียกเก็บภาษีลาภลอยเพื่อแก้ไขการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์น้ำมันกลั่น และกำหนดราคาท้องถิ่นให้ใกล้เคียงกับตลาดต่างประเทศ²⁰

สรุปได้ว่าการเรียกเก็บภาษีลาภลอยอาจจะทำให้เกิดผลกระทบในด้านเศรษฐกิจในหลายๆ ด้าน เช่น การเพิ่มขึ้นของราคาอสังหาริมทรัพย์อย่างรวดเร็ว เมื่อราคาอสังหาริมทรัพย์เพ้อหรือสูงเกินจริง²¹ แต่อย่างไรก็ตามหากจัดเก็บภาษีแล้วก็จะช่วยทำให้ลดการถือครองอสังหาริมทรัพย์ที่เกินความจำเป็นได้ ซึ่งในปัจจุบันราคาอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทยโดยรอบบริเวณพื้นที่ที่มีโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมปรับตัวสูงขึ้น โดยบทความของ ดร.โสภณ พรโชคชัย ประธานศูนย์ข้อมูลวิจัยและประเมินค่าอสังหาริมทรัพย์ไทย

¹⁹ คณะอนุกรรมการด้านการจัดเก็บรายได้ของแผ่นดิน ผลการประชุมครั้งที่ 36/2559 การเงินและการคลัง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ 2 พ.ย. 2559

²⁰ Deemer, P.C., Blumental, D., and Yong, X. 2012. China: Energy Tax Regulation Updated [Online]. Available from: [https://www.mondaq.com/china/Tax/184384/Energy-Tax-Regulations-Updated\[2020\], April 02](https://www.mondaq.com/china/Tax/184384/Energy-Tax-Regulations-Updated[2020], April 02)

²¹ Li, K.W. 2012. Economic Freedom: Lessons of Hong Kong. Singapore: World Scientific

บจก.เอเจนซี พอร์ เรียลเอสเตท แอฟแฟร์ส กล่าวว่า “ราคาที่ดินเปลี่ยนแปลงไปตามแนวรถไฟฟ้าตั้งแต่ปี 2541 ได้แก่ ราคาที่ดินรอบสถานีรถไฟฟ้าบีทีเอส ส่วนต่อขยายอ่อนนุช-แบริ่ง ราคาเพิ่มสูงสุด 11.8% ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะปี 2560 – 2561 เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 11.6% และราคาที่ดินรอบสถานีรถไฟฟ้าส่วนต่อขยายสะพานตากสิน – บางหว้า ในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมาราคาเพิ่มขึ้น 11.5% ซึ่งก็เพิ่มขึ้นสูงมากเช่นกัน โดยในปี 2560 – 2561 เพิ่มขึ้น 11.7%”²² จากสถานการณ์ดังกล่าว รัฐถือว่า เจ้าของที่ดินหรือห้องชุดที่อยู่รอบโครงการพัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐานของรัฐได้ประโยชน์จากโครงการของรัฐ ดังนั้นจึงมีความพยายามออกร่างพระราชบัญญัติภาษีการได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของรัฐ เพื่อลดภาระด้านงบประมาณในการพัฒนาโครงการฯ ที่มีต้นทุนในการดำเนินการค่อนข้างมาก โดยการจัดเก็บภาษีจากผู้ที่ได้รับประโยชน์จากมูลค่าที่ดินและห้องชุดเพิ่มขึ้นจากการพัฒนาโครงการฯ ของภาครัฐ²³

²² ดร.โสภณ พรโชคชัย ราคาที่ดินตามแนวรถไฟฟ้าไหนที่ขึ้นเร็วที่สุด ออนไลน์ 2562 11 เมษายน 2563

แหล่งที่มา https://www.area.co.th/thai/area_announce/area_press.php?strquey=press_announcement2962.htm

²³ สำนักนโยบายภาษี สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ข่าวกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 114/2561 เรื่องพระราชบัญญัติภาษีการได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของรัฐ (วันที่ 10 กรกฎาคม 2561) ระบุว่า

1. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้แก่ บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือ ครอบครองที่ดินที่เป็นทรัพย์สินของรัฐหรือเป็นเจ้าของห้องชุดที่ใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ที่มีมูลค่าสูงกว่า 50 ล้านบาท และผู้พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นเจ้าของห้องชุดโครงการจำหน่ายซึ่งอยู่รอบพื้นที่ที่มีโครงการฯ
2. โครงการฯ ที่จัดเก็บภาษีคือ โครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูง รถไฟทางคู่ รถไฟฟ้าขนส่งมวลชน ท่าเรือ สนามบิน โครงการทางด่วนพิเศษ และโครงการอื่น ๆ ที่กำหนดในกฎกระทรวง
3. การจัดเก็บภาษีแบ่งเป็น 2 กรณีดังนี้
  - 3.1. ในระหว่างการดำเนินการจัดทำโครงการฯ จะจัดเก็บภาษีจากการขายหรือโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินหรือห้องชุดที่อยู่รอบบริเวณพื้นที่โครงการฯ ในรัศมีที่กำหนด
  - 3.2. เมื่อการก่อสร้างโครงการฯ แล้วเสร็จจะจัดเก็บภาษีเพียงครั้งเดียวจาก
    - 3.2.1 ที่ดินหรือห้องชุดเฉพาะส่วนที่ใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ที่มีมูลค่าสูงกว่า 50 ล้านบาท โดยยกเว้นภาษีให้แก่ที่ดินหรือห้องชุดที่ใช้เพื่อพักอาศัยและที่ดินที่ใช้ประกอบเกษตรกรรม
    - 3.2.2 ห้องชุดของผู้พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่ร่อจำหน่าย ซึ่งอยู่รอบพื้นที่ที่มีโครงการฯ
4. พื้นที่จัดเก็บภาษีกำหนดขอบเขตไว้ไม่เกินรัศมี 5 กิโลเมตรรอบพื้นที่โครงการฯ ทั้งนี้กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณา กำหนดพื้นที่จัดเก็บภาษีซึ่งมีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธาน และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นกรรมการและเลขานุการ ออกประกาศกำหนดพื้นที่ที่จะจัดเก็บภาษีในแต่ละโครงการฯ
5. หน่วยงานจัดเก็บภาษีได้แก่ กรมที่ดินและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโครงการฯ ตั้งอยู่
6. ฐานภาษีเพื่อการคำนวณภาษีให้คำนวณจาก ส่วนต่างของมูลค่าที่ดินหรือห้องชุดที่เพิ่มขึ้นระหว่างวันที่เริ่มก่อสร้างโครงการฯ และมูลค่าในวันที่ทำการก่อสร้างโครงการฯ แล้วเสร็จ สำหรับโครงการฯ ที่ยังก่อสร้างอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้ให้ใช้วันที่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้เป็นวันเริ่มต้นในการคำนวณฐานภาษี ทั้งนี้การคำนวณมูลค่าที่ดินและห้องชุด ให้ใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน และราคาประเมินทุนทรัพย์ห้องชุดเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ตามประมวลกฎหมายที่ดินที่คณะกรรมการกำหนด ราคาประเมินห้องชุดเป็นเกณฑ์ในการคำนวณในกรณีที่ห้องชุดไม่สามารถคำนวณส่วนต่างของมูลค่าห้องชุดได้เนื่องจากไม่มีราคาประเมินห้องชุด ให้คำนวณส่วนต่างดังกล่าวเท่ากับร้อยละ 20 ของมูลค่าห้องชุด
7. การคำนวณภาษีให้ใช้ฐานภาษีของที่ดินหรือห้องชุดที่คำนวณได้คูณด้วยอัตราภาษี
8. อัตราภาษีสูงสุดที่กรมที่ดินและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บได้ ไม่เกินร้อยละ 5 ของฐานภาษี ทั้งนี้อัตราภาษีที่ใช้จัดเก็บจริงจะกำหนดในพระราชกฤษฎีกา
9. ภาษีที่จัดเก็บได้ให้นำส่งเงินภาษีเข้าคลังเป็นรายได้ของแผ่นดิน
10. โครงการฯ ที่จัดเก็บภาษีคือโครงการฯ ที่ยังก่อสร้างอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้หรือโครงการฯ ที่จะก่อสร้างภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้

แนวคิดในการจัดเก็บภาษีภายในประเทศไทยได้เปลี่ยนไป ถึงแม้ว่าในระดับสากลจะถือปฏิบัติมานานแล้วก็ตาม ด้วยเหตุผลเพราะอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทยส่วนมากจะเป็นที่ดินทำการเกษตรแต่เดิม จึงไม่ได้มีมูลค่าเพิ่มแต่อย่างใด แต่ยุคสมัย นวัตกรรม และวิถีการดำรงชีวิตของผู้คนได้เปลี่ยนไป โดยปัจจุบันผู้คนในจังหวัดกรุงเทพมหานครส่วนมากมีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงานโรงงาน รวมถึงภาคธุรกิจก็เริ่มขยายตัว เช่น ธุรกิจห้างสรรพสินค้า ธุรกิจการให้บริการ ธุรกิจที่ปรึกษาการเงิน ที่ปรึกษาการภาษีอากร ธุรกิจที่ปรึกษากฎหมาย ธุรกิจการธนาคาร ธุรกิจการประกันภัย ธุรกิจการโฆษณา ธุรกิจการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น เห็นได้ว่าธุรกิจที่กล่าวมาเป็นธุรกิจที่ต้องอาศัยทำเลที่ตั้งในการประกอบกิจการกลางเมือง เพราะเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่น ประกอบกับพื้นที่ในเมืองมีอยู่จำกัด จึงทำให้เกิดห่วงโซ่อุปทาน ส่งผลให้ราคาที่ดินเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นรูปแบบการจัดเก็บภาษีที่ดีก็ควรจะสอดคล้องและทันต่อรูปแบบการดำเนินธุรกิจของประชาชนในสถานการณ์ปัจจุบัน ขณะเดียวกันประเทศไทยก็อยู่ในขั้นตอนการร่างพระราชบัญญัติ ภาษีการได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของรัฐอีกด้วย แสดงถึงการยอมรับมูลค่ายุติธรรมเพื่อเป็นฐานภาษีในการประเมินภาษีดังกล่าว²⁴

จากหลักการและเหตุผลที่ได้กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่ามูลค่ายุติธรรมเริ่มมีการนำมาใช้กับการจัดเก็บภาษีอยู่ค่อนข้างมาก ถึงแม้จะเป็นเรื่องใหม่สำหรับประเทศไทย แต่มูลค่ายุติธรรมก็ยังถือว่าเป็นมูลค่าที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการนำเสนอเรื่องของวัตถุประสงค์ หลักการ แนวคิด วิธีการรับรู้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน รวมถึงวิธีการประเมินมูลค่ายุติธรรม วิธีการคำนวณระหว่างราคาทุนของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในบทที่ 2 เปรียบเทียบกับวิธีมูลค่ายุติธรรมในบทที่ 3 ที่ส่งผลกระทบต่อการคำนวณกำไรสุทธิของภาษีเงินได้นิติบุคคลในลำดับถัดไป

²⁴ สำนักนโยบายภาษี สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ข้าราชการทรงการคลัง ฉบับที่ 114/2561 เรื่องพระราชบัญญัติภาษีการได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของรัฐ (วันที่ 10 กรกฎาคม 2561) ระบุว่า ข้อ 6 ฐานภาษีเพื่อการคำนวณภาษีให้คำนวณจาก ส่วนต่างของมูลค่าที่ดินหรือห้องชุดที่เพิ่มขึ้นระหว่างวันที่เริ่มก่อสร้างโครงการฯ และมูลค่าในวันที่การก่อสร้างโครงการฯ แล้วเสร็จสำหรับโครงการฯ ที่ยังก่อสร้างอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้ ให้ใช้วันที่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้เป็นวันเริ่มต้นในการคำนวณฐานภาษี ทั้งนี้การคำนวณมูลค่าที่ดินและห้องชุด ให้ใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินและราคาประเมินทุนทรัพย์ห้องชุดเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินที่คณะกรรมการกำหนด ราคาประเมินห้องชุดเป็นเกณฑ์ในการคำนวณในกรณีห้องชุดไม่สามารถคำนวณส่วนต่างของมูลค่าห้องชุดได้เนื่องจากไม่มีราคาประเมินห้องชุด ให้คำนวณส่วนต่างดังกล่าวเท่ากับร้อยละ 20 ของมูลค่าห้องชุด

3.1 ความหมายของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน²⁵ หมายถึง อสังหาริมทรัพย์ (ที่ดิน หรืออาคาร หรือส่วนของอาคาร (ส่วนควบอาคาร) หรือทั้งที่ดินและอาคาร) ที่ถือครอง (โดยเจ้าของหรือผู้เช่าภายใต้สัญญาเช่าการเงิน) เพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่า หรือจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าสินทรัพย์ หรือทั้งสองอย่าง ทั้งนี้ไม่ได้มีไว้เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

3.1.1 ใช้ในการผลิตหรือจัดหาสินค้าหรือให้บริการ หรือใช้ในการบริหารงานของกิจการ หรือ

3.1.2 ขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติ²⁶

²⁵ สภาวิชาชีพบัญชี คู่มืออธิบายมาตรฐานการบัญชีมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 เรื่องอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน 27 กุมภาพันธ์ 2563 หน้า 1 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน หมายถึง อสังหาริมทรัพย์ (ที่ดิน และ/หรือ อาคาร พร้อมทั้งส่วนควบของที่ดินหรืออาคาร) ที่กิจการมีไว้เพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่า หรือจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าสินทรัพย์ หรือทั้งสองอย่าง ตัวอย่างเช่น

1. ที่ดินที่กิจการถือครองไว้เพื่อหวังกำไรจากการเพิ่มมูลค่าของที่ดินนั้นในระยะยาว มากกว่าถือครองไว้เพื่อขายในระยะสั้นในการดำเนินงานปกติของกิจการ
2. ที่ดินที่กิจการถือครองไว้โดยที่ปัจจุบันยังมีได้ระบุวัตถุประสงค์ของการใช้ในอนาคต
3. อาคารที่กิจการเป็นเจ้าของ (หรืออาคารที่กิจการครอบครองภายใต้สัญญาเช่าการเงิน) และให้เช่าภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงาน (ไม่ว่าจะเป็นหนึ่งสัญญาหรือมากกว่าหนึ่งสัญญา)
4. อาคารที่ยังไม่มีผู้เช่า ซึ่งกิจการถือครองไว้เพื่อให้เช่าต่อภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นหนึ่งสัญญา หรือมากกว่าหนึ่งสัญญา
5. อสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง หรือพัฒนา สำหรับการใช้เป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในอนาคต ทั้งนี้ อสังหาริมทรัพย์ที่กิจการมีไว้เพื่อใช้ในการผลิตหรือจัดหาสินค้าหรือให้บริการ หรือใช้ในการบริหารงานของกิจการ หรือขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติ ไม่ถือเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ตัวอย่างของอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ใช่อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน เช่น
  - กิจการที่ประกอบธุรกิจด้านการค้าขายที่ดิน ให้ถือว่าที่ดินที่ถือครองเป็นส่วนหนึ่งของสินค้าคงเหลือ ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง สินค้าคงเหลือ
  - อสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ใช้งาน ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงอสังหาริมทรัพย์ที่กิจการถือครองเพื่อใช้ในกิจการในอนาคต
  - อสังหาริมทรัพย์ที่กิจการถือครองเพื่อการพัฒนาในอนาคตและนำมาใช้ภายในกิจการในเวลาต่อมา
  - อสังหาริมทรัพย์ที่ใช้ประโยชน์โดยพนักงาน
  - อสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ใช้งานรอการจำหน่าย
  - อสังหาริมทรัพย์ที่ให้กิจการอื่นเช่าภายใต้สัญญาเช่าการเงิน

นอกจากนี้ อสังหาริมทรัพย์บางอย่างประกอบด้วยส่วนที่กิจการถือไว้เพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่าหรือจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าของสินทรัพย์ และส่วนที่กิจการถือครอง เพื่อใช้ในการผลิตหรือจัดหาสินค้าหรือให้บริการ หรือใช้ในการบริหารงานของกิจการ ถ้าแต่ละส่วนสามารถแยกขาย กิจการต้องบันทึกส่วนต่างๆ แยกจากกัน แต่ถ้าไม่สามารถแยกส่วนขายได้ กิจการจะบันทึกอสังหาริมทรัพย์เป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนได้ ต่อเมื่อสัดส่วนของอสังหาริมทรัพย์ที่กิจการถือไว้เพื่อใช้ในการผลิตหรือจัดหาสินค้าหรือให้บริการ หรือใช้ในการบริหารงานของกิจการนั้นไม่มีนัยสำคัญ ในบางกรณี กิจการอาจเป็นเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ที่ให้เช่าและถูกใช้งาน โดยบริษัทใหญ่ หรือบริษัทย่อยอื่นของกิจการ อสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวไม่ถือเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในงบการเงินรวมของกิจการเหล่านั้น ทั้งนี้เพราะสินทรัพย์เหล่านั้นจัดเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ใช้งานในภาพรวมของกลุ่มกิจการ อย่างไรก็ตาม หากมองเฉพาะกิจการที่เป็นเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์นั้นถือเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ถ้าอสังหาริมทรัพย์นั้นเป็นไปตามคำนิยามที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้ให้เช่าจึงบันทึกอสังหาริมทรัพย์นั้นเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในงบการเงินเฉพาะของกิจการได้

²⁶ สภาวิชาชีพบัญชี มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2562) เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน 24 กันยายน 2562 หน้า 4

3.2 การรับรู้รายการของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน²⁷ (เมื่อเริ่มแรก)

การรับรู้รายการของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน หมายถึง การที่บริษัทจะเริ่มบันทึกอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนบนงบการเงินของกิจการได้เมื่อไหร่ นั้น ต้องพิจารณาถึงเงื่อนไขของอสังหาริมทรัพย์นั้นว่าตรงตามเงื่อนไขที่ถูกกำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี หากเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อต่อไปก็ก็สามารถบันทึกเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนของกิจการได้ โดยมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน และสามารถวัดราคาทุนของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนได้อย่างน่าเชื่อถือ

3.3 การวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการทางบัญชี

กิจการต้องวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยราคาทุน รวมถึงต้นทุนการทำรายการโดยราคาทุน²⁸ หมายถึง จำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่กิจการจ่ายไป หรือมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนอื่นที่กิจการมอบให้เพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ ณ เวลาที่ได้สินทรัพย์นั้นมา หรือ ณ เวลาที่ก่อสร้างสินทรัพย์นั้น หรือหากเป็นไปได้ ให้รวมถึงจำนวนที่แบ่งมาเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น เช่น มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2 เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ เป็นต้น²⁹

²⁷ สภาวิชาชีพบัญชี คู่มืออธิบายมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน 27 กุมภาพันธ์ 2563 หน้า 3

กิจการต้องรับรู้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่กิจการเป็นเจ้าของเป็นสินทรัพย์ เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน และสามารถวัดราคาทุนของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนได้อย่างน่าเชื่อถือ ทั้งนี้กิจการต้องวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่กิจการเป็นเจ้าของด้วยราคาทุน ซึ่งรวมต้นทุนในการทำรายการ

²⁸ สภาวิชาชีพบัญชี คู่มืออธิบายมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ 13 มิถุนายน 2560 หน้า 4

ส่วนประกอบของราคาทุน

ราคาทุนของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ประกอบด้วย

1. ราคาซื้อรวมอากรขาเข้า และภาษีซื้อที่เรียกคืนไม่ได้หลังหักส่วนลดการค้าและจำนวนที่ได้รับคืนจากผู้ขาย
2. ต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสถานที่ และสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ของฝ่ายบริหาร
3. ต้นทุนที่ประมาณในเบื้องต้นสำหรับการรื้อถอน การขนย้าย และการบูรณะที่ตั้งของสินทรัพย์ซึ่งเป็นการผูกพันของกิจการที่เกิดขึ้น เมื่อกิจการได้สินทรัพย์นั้นมาหรือเป็นผลจากการใช้สินทรัพย์นั้นในช่วงเวลาหนึ่งเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่มีใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการผลิตสินค้าคงเหลือในระหว่างรอบระยะเวลานั้น

ตัวอย่างของต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. ต้นทุนผลประโยชน์ของพนักงาน (ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน) ที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการก่อสร้าง หรือการได้มาซึ่งรายการที่ดินอาคารและอุปกรณ์
2. ต้นทุนการเตรียมสถานที่
3. ต้นทุนการขนส่งเริ่มแรก และการเก็บรักษา
4. ต้นทุนการติดตั้งและการประกอบ
5. ต้นทุนในการทดสอบว่าสินทรัพย์นั้นสามารถใช้งานได้เหมาะสม หลังหักมูลค่าสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการขายรายการต่างๆ ที่ผลิตได้ในระหว่างการเตรียมความพร้อมของสินทรัพย์เพื่อให้อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ (สินค้าตัวอย่างที่ผลิตขึ้นในช่วงการทดสอบอุปกรณ์)
6. ค่าธรรมเนียมวิชาชีพ

²⁹ สภาวิชาชีพบัญชี มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2562) เรื่องอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน 24 กันยายน 2562 หน้า 8

3.4 การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ

หลังจากรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนแล้ว กิจการสามารถวัดมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนภายหลังการรับรู้รายการได้ 2 วิธีดังนี้

3.4.1 วิธีมูลค่ายุติธรรม กิจการต้องวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน และรับรู้กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวดที่วัดมูลค่า

3.4.2 วิธีราคาทุน กิจการต้องวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยราคาทุน หักค่าเสื่อมราคาสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี) พร้อมทั้งเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน กิจการต้องเลือกใช้วิธีวัดมูลค่าวิธีเดียวกันสำหรับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่มีอยู่ทั้งหมดของกิจการ ยกเว้นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนประเภทสิทธิการเช่าที่ต้องใช้วิธีมูลค่ายุติธรรมเท่านั้น ทั้งนี้ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้สนับสนุนแต่ไม่ได้บังคับให้มูลค่ายุติธรรมต้องหาจากผู้ประเมินราคาอิสระเท่านั้น ไม่ว่ากิจการจะเลือกวิธีวัดมูลค่าวิธีใดก็ตาม³⁰

³⁰ สภาวิชาชีพบัญชี คู่มืออธิบายมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน 27 กุมภาพันธ์ 2563 หน้า 3

ในกรณีที่ไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ และต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น รายการซื้อ ขายทางการตลาดที่เทียบเคียงได้ไม่เกิดขึ้นบ่อย (เช่น มีรายการเกิดขึ้นน้อย และราคาเสนอซื้อไม่เป็นปัจจุบัน หรือราคาของรายการซื้อขายที่สามารถสังเกตได้บ่งชี้ว่าผู้ขายถูกบังคับขาย) และการวัดมูลค่ายุติธรรมด้วยวิธีอื่น (เช่น การประมาณการโดยใช้ประมาณการกระแสเงินสดคิดลด) ไม่สามารถจัดทำได้ กิจการต้องวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์โดยใช้วิธีราคาทุนที่กำหนดให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สำหรับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่กิจการเป็นเจ้าของ หรือตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า สำหรับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ถือครองโดยผู้เช่าเป็นสินทรัพย์สิทธิการใช้ โดยสมมติให้มูลค่าคงเหลือของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเท่ากับศูนย์

3.5 การโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

การโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนไปยังการบัญชีวิธีอื่น ๆ หรือจะโอนจากการบัญชีวิธีอื่น ๆ มาเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ได้ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้งานของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ตัวอย่างเช่น บริษัทมีอาคารสำนักงานจำนวน 1 อาคาร อยู่กลางเมือง แต่อาคารหลังดังกล่าวมีขนาดเล็ก บริษัทจึงต้องการย้ายไปอยู่พื้นที่อื่น และนำอาคารดังกล่าวให้บริษัทอื่นเข้ามาเช่าเพื่อหวังเก็บรายได้ค่าเช่าแบบสัญญาเช่าดำเนินงาน และหากอาคารและที่ดินดังกล่าวมีมูลค่าเพิ่มขึ้นพร้อมขายอาคารดังกล่าวทันที กรณีเช่นนี้ถือเป็นการเปลี่ยนวัตถุประสงค์การใช้งานของสินทรัพย์ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นความตั้งใจของฝ่ายบริหารในการเปลี่ยนประเภทของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในทางการบัญชี³¹

3.5.1 หากกิจการเลือกใช้วิธีราคาทุน³²

การโอนระหว่างอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน อสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ใช้งาน และสินค้ำคงเหลือจะไม่ทำให้มูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์นั้นเปลี่ยนแปลง และไม่ทำให้ราคาทุนของอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้ในการวัดมูลค่าหรือการเปิดเผยข้อมูลเปลี่ยนแปลง

3.5.2 หากกิจการเลือกใช้วิธีมูลค่ายุติธรรม

3.5.2.1 ในการโอนจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่บันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรม ไปเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ใช้งานหรือสินค้ำคงเหลือ ต้องใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้งานเป็นราคาทุนของอสังหาริมทรัพย์ที่จะบันทึกเป็น ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หรือสินค้ำคงเหลือ

3.5.2.2 หากอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ใช้งานได้เปลี่ยนมาเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ซึ่งบันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรม กิจการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จนถึงวันที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้งาน กิจการต้องปฏิบัติกับผลต่างที่เกิดขึ้น ณ วันนั้นระหว่างมูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์ กับมูลค่ายุติธรรมด้วยวิธีการเดียวกับการวัดมูลค่าใหม่ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ นอกจากนี้กิจการต้องคิดค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ใช้งานและรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์จนถึงวันที่อสังหาริมทรัพย์นั้นได้เปลี่ยนมาเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน มี 4 ข้อดังต่อไปนี้

³¹ สภาวิชาชีพบัญชี คู่มืออธิบายมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน 27 กุมภาพันธ์ 2563 หน้า 4

การเปลี่ยนแปลงของอสังหาริมทรัพย์ยังครอบคลุมเรื่องต่อไปนี้

1. เริ่มมีการใช้งานอสังหาริมทรัพย์ภายในกิจการเอง หรือการพัฒนาของอสังหาริมทรัพย์ภายในกิจการเอง ทำให้มีการโอนจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนไปเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ใช้งาน
2. เริ่มมีการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อมีไว้ขาย ทำให้มีการโอนจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนไปเป็นสินค้ำคงเหลือ
3. สิ้นสุดการใช้งานอสังหาริมทรัพย์ภายในกิจการเอง ทำให้มีการโอนจากอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ใช้งานไปเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
4. เริ่มสัญญาเช่าแบบดำเนินงานกับกิจการอื่น ทำให้มีการโอนจากสินค้ำคงเหลือไปเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

³² สภาวิชาชีพบัญชี คู่มืออธิบายมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน 27 กุมภาพันธ์ 2563 หน้า 5

(1) กรณีมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ลดลง ให้รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ยกเว้นมี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์”³³ ในส่วนของผู้ถือหุ้น ให้ลดส่วนเกินทุนดังกล่าวจนหมดเสียก่อนในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

(2) กรณีมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์เพิ่มขึ้น

(2.1) หากมูลค่าตามบัญชีที่เพิ่มขึ้นเป็นการกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่เคยบันทึกไว้ จำนวนที่เพิ่มขึ้นให้รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนสำหรับงวด

(2.2) ส่วนที่เพิ่มขึ้นหลังการกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี) ให้รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และเพิ่มส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ในส่วนของผู้ถือหุ้น หากมีการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในเวลาต่อมา ให้โอนส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ไปยังกำไรสะสมโดยไม่รับรู้ผ่านกำไรหรือขาดทุน

(3) การโอนทรัพย์สินจากสินค้ำคงเหลือไปเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ที่จะบันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรม กิจการต้องรับรู้ผลต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์ ณ วันที่โอน กับมูลค่าตามบัญชีก่อนการโอนในกำไรหรือขาดทุนสำหรับงวด

(4) เมื่อกิจการเสร็จสิ้นการก่อสร้างหรือการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่สร้างขึ้นเองที่จะบันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรม กิจการต้องรับรู้ผลต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์ ณ วันเสร็จสิ้น กับมูลค่าตามบัญชีก่อนหน้านั้นในกำไรหรือขาดทุนสำหรับงวด

³³ รศ ดร. กนกพร นาคทับที ประธานคณะทำงานศึกษาการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะมาปฏิบัติใช้ สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ตัวอย่างประกอบความเข้าใจ เรื่อง ข้อกำหนดเพิ่มเติมสำหรับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ รวมถึง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน กิจการอาจเลือกใช้นโยบายการบัญชีสำหรับการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ด้วยวิธีวัดมูลค่าใหม่ นอกเหนือจากวิธีราคาทุนได้ หากที่ดินอาคาร และอุปกรณ์นั้นสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ ทั้งนี้กิจการต้องใช้นโยบายการบัญชีเดียวกันสำหรับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ทุกรายการที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกัน

หมายเหตุ: กรณีที่กิจการเลือกใช้นโยบายการบัญชีสำหรับรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ด้วย “วิธีการวัดมูลค่าราคาใหม่” รายการบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” นั้น ให้กิจการสามารถแสดงรายการไว้ในบรรทัด “องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น” ของงบแสดงฐานะการเงินและบรรทัด “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” ของงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

จากที่กล่าวในข้อ 3.5 สามารถสรุปการเปลี่ยนแปลงการใช้งานของอสังหาริมทรัพย์ฯ ได้ดังนี้³⁴

การเปลี่ยนแปลงการใช้งาน	การโอน	รับรู้กำไรขาดทุน จากมูลค่ายุติธรรม
ก) เริ่มมีการใช้งานอสังหาริมทรัพย์ภายในกิจการ	IP -> PPE	-
ข) สิ้นสุดการใช้งานอสังหาริมทรัพย์ภายในกิจการ	PPE -> IP	ส่วนเกินทุนจากการตีราคา สินทรัพย์ ตาม TAS16
ค) เริ่มมีการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อมีไว้ขาย	IP -> Inventory	-
ง) เริ่มสัญญาเช่าแบบดำเนินงานกับกิจการอื่น	Inventory -> IP	งบบำไรขาดทุน

(IP = อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน PPE = ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ Inventory = สินค้าคงเหลือ)

ตารางที่ 9 การเปลี่ยนแปลงประเภทของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

3.6 การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน³⁵

กรณีที่บริษัทจำหน่ายหรือเลิกบันทึกบัญชีเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนออกจากงบการเงิน กิจการสามารถทำได้ แต่ฝ่ายบริหารต้องมั่นใจก่อนว่า การที่กิจการจะเลิกวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินธุรกิจภายใต้ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนนั้นเป็นการถาวร และกิจการคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนอีกต่อไป³⁶ กล่าวคือ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนนั้นอาจจะไม่มีผู้ใดมาเช่า อสังหาริมทรัพย์นั้นอีกต่อไป หรือที่ดินที่ถือไว้เพื่อหวังการเพิ่มขึ้นของมูลค่าทรัพย์สินราคาตลาดลง ตัวอย่างเช่น ที่ดินดังกล่าวอยู่ในทำเลที่ดี แต่มีอยู่วันหนึ่งที่ดินบริเวณใกล้เคียงมีโรงเผาขยะมาเปิดดำเนินการอยู่จนทำให้ บริเวณนั้นไม่มีผู้ใดต้องการที่ดินอีก เนื่องจากปัญหาด้านมลพิษทางอากาศ แต่อย่างไรก็ตามเหตุการณ์ดังกล่าว เกิดขึ้นค่อนข้างยาก เนื่องจากที่ดินของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนส่วนมากอยู่ในทำเลที่ดี ใกล้ความเจริญ และค่อนข้างแน่นอนที่ที่ดินดังกล่าวจะมีมูลค่าสูงและเป็นที่ต้องการของบุคคลทั่วไป การที่โรงเผาขยะเปิดไว้ใน พื้นที่ใกล้เคียงเป็นไปได้ยาก เนื่องจากปกติโรงเผาขยะจะตั้งอยู่บนพื้นที่ห่างไกลจากความเจริญ บริษัทที่ลงทุน อสังหาริมทรัพย์ไม่นิยมซื้อที่ดินที่ห่างไกลความเจริญ เพราะเกิดการพัฒนาต่อค่อนข้างยาก และส่งผลให้ไม่เกิดการหมุนเวียนของกระแสเงินสดสำหรับโครงการนั้นๆ จึงไม่มีบริษัทใดนิยมทำแบบสถานการณ์ดังกล่าว

³⁴ สภาวิชาชีพบัญชี คู่มืออธิบายมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 เรื่องอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน 27 กุมภาพันธ์ 2563 หน้า 6

³⁵ สภาวิชาชีพบัญชี มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2562) เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน 24 กันยายน 2562 หน้า 17

³⁶ สภาวิชาชีพบัญชี คู่มืออธิบายมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน 27 กุมภาพันธ์ 2563 หน้า 8

การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนอาจเกิดจากการขายหรือการทำสัญญาเช่าการเงิน โดยปกติกิจการต้องจัดรายการอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนออกจากงบการเงินเมื่อกิจการจำหน่ายหรือเลิกใช้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนนั้นอย่างถาวร และคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตอีก

3.7 ที่มาและความสำคัญของการประเมินมูลค่ายุติธรรม

โดยทั่วไปแล้วการซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนมักจะกำหนดราคาขายหรือซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางการตลาด (กำหนดราคาสูงเกินไป) เนื่องจากผู้ขายมักใช้ความรู้สึกที่ขาดเหตุผลและหลักการในการวิเคราะห์ จึงส่งผลให้ไม่สามารถขาย หรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์นั้นได้ เมื่อขายไม่ได้ อสังหาริมทรัพย์นั้นก็จะถูกปล่อยทิ้งไว้ จนมีสภาพทรุดโทรมตามกาลเวลา หากอสังหาริมทรัพย์ที่มีราคาสูงกว่าราคาตลาดก็จะเสียโอกาสให้กับคู่แข่งในอุตสาหกรรม ราคาของอสังหาริมทรัพย์นั้นจะไม่ได้มีราคาที่ตายตัว ปกติแล้วราคาประเมินของทางราชการจะไม่ได้มีมูลค่าเท่ากับราคายุติธรรม หรือราคาของผู้ซื้อผู้ขายตกลงกัน และซื้อขายกันจริง เนื่องจากที่ดินมีปัจจัยภายนอกหลายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาของที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ตัวอย่างเช่น ทำเล สภาพพื้นที่ สภาพเศรษฐกิจโดยรอบ สิ่งอำนวยความสะดวก อรรถประโยชน์ ความขาดแคลน ความต้องการ และอำนาจในการซื้อ จึงทำให้ที่ดินที่ตั้งอสังหาริมทรัพย์แต่ละพื้นที่มีมูลค่าไม่เท่ากัน ตัวอย่างเช่น อรรถประโยชน์ เช่นบ้านที่มีที่ดินมากจะมีราคาสูงกว่าบ้านที่มีที่ดินน้อย หรือบ้านหลังใหญ่โตกว่าในพื้นที่ดินที่เท่ากัน ก็จะมีราคาสูงกว่าบ้านหลังเล็กกว่า³⁷

จากเหตุผลข้างต้น คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการรายงานทางการเงินจัดทำมาตรฐาน การรายงานทางการเงินฉบับที่ 13 เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม เพื่อกำหนดค่านิยามรวมถึงให้แนวทางในการวัดมูลค่ายุติธรรมเพื่อการจัดทำรายงานทางการเงิน ในขณะเดียวกันผู้ทำบัญชี และผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มที่เกี่ยวข้องอาจจะประสบปัญหาความยุ่งยากในการวัดมูลค่ายุติธรรม อันเกิดจากการกำหนดข้อสมมุติฐาน (Assumptions) จำนวนมาก ซับซ้อนที่ต้องวัดมูลค่ายุติธรรม แต่อย่างไรก็ตามการใช้มูลค่ายุติธรรมในการนำเสนองบการเงิน เป็นเครื่องมือสะท้อนมูลค่าที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน หากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนแสดงมูลค่ายุติธรรม ผู้ใช้งบการเงินจะสามารถนำตัวเลขที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อใช้ในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ วิธีการประเมิน ที่ส่งผลกระทบต่ออสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนระหว่างหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานการบัญชีไทย และหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร

³⁷ นิติ รัตน์ปรีชาเวช หลักการและแนวคิดในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ (Principles and concepts in Real Estate Business) กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 2 มีนาคม 2561 หน้า195

3.8 ความหมายของมูลค่ายุติธรรม

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 13 เรื่องมูลค่ายุติธรรมให้คำนิยามของมูลค่ายุติธรรมว่าเป็นราคาที่จะได้รับการขายสินทรัพย์ หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด (Market Participant) ณ วันที่วัดมูลค่า (Exit Price)³⁸ โดยการวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นมียุติธรรมประกอบที่สำคัญดังนี้

3.8.1 ผู้มีส่วนร่วมในตลาด³⁹ (Market Participant) หมายถึง ผู้ซื้อ และผู้ขายในตลาดที่ให้ประโยชน์กันมากที่สุดสำหรับสินทรัพย์และหนี้สิน ที่ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

3.8.1.1 มีความเป็นอิสระจากกัน หมายถึง ไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือไม่ได้รับประโยชน์ หรือไม่เกี่ยวข้องกัน หรือมีการควบคุมร่วมในกิจการที่เสนอรายงานอย่างมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญเหนือกิจการที่เสนอรายงาน หรือเป็นเครือญาติของผู้บริหารสำคัญของกิจการที่เสนอรายงาน หรือบริษัทแม่ของกิจการที่เสนอรายงานตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ถึงแม้ว่าการนำราคาในการทำการขายของบุคคลที่เกี่ยวข้องกันมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรม หากกิจการสามารถให้เหตุผล และมีหลักฐานที่เหมาะสมเพียงพอว่าการใช้ราคาดังกล่าวนั้นเป็นราคาที่เป็นไปตามเงื่อนไขตลาด

3.8.1.2 มีความรอบรู้ มีความเข้าใจอย่างสมเหตุสมผลเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน และรายการโดยการใช้ข้อมูลทั้งหมดที่กิจการมีอยู่หรืออาจได้ข้อมูลเหล่านั้นมาจากการวิเคราะห์สถานะ การตรวจสอบ และประเมินทรัพย์สินตลอดจนหนี้สินของบริษัทว่ามีมูลค่าถูกต้องครบถ้วนตามบัญชีและมีอยู่จริง ซึ่งในการตรวจสอบและประเมินมูลค่านั้น ต้องใช้ความระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ

3.8.1.3 สามารถที่จะเข้าสู่รายการธุรกิจสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น

3.8.1.4 เต็มใจที่จะเข้าทำการขายสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น เช่น ถูกใจแต่ไม่ได้ถูกบังคับให้ทำ

3.8.2 ตลาดที่ให้ประโยชน์มากที่สุด⁴⁰ (The Most Advantageous Market) หมายถึง ตลาดที่ทำให้จำนวนเงินที่จะได้รับการขายสินทรัพย์มีจำนวนมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ หรือทำให้จำนวนเงินที่จะจ่ายคืนเพื่อชำระหนี้สินมีจำนวนน้อยที่สุดเท่าที่จะน้อยได้ ภายหลังจากที่ได้พิจารณาต้นทุนของรายการธุรกิจและต้นทุนของการขนส่งแล้ว

³⁸ สภาวิชาชีพบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม 26 กันยายน 2561 หน้า 5

³⁹ ดร. ศิลปะพร ศรีจันเพชร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ ผู้สอบบัญชีกับการตรวจสอบมูลค่ายุติธรรม ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2559 หน้า 9

⁴⁰ สุรกิจ คำวงศ์ปิ่น วารสารวิชาชีพบัญชี การวัดมูลค่ายุติธรรม ปีที่ 6 ฉบับที่ 15 เมษายน 2553 หน้า 95

3.9 วัตถุประสงค์ของการประเมินมูลค่ายุติธรรม

ปัจจุบันลักษณะการดำรงชีวิตของผู้คนนั้นเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ผู้คนในกรุงเทพมหานครส่วนมากทำงานเป็นพนักงานบริษัท เจ้าของสำนักงาน หรือธุรกิจต่างๆ ที่แตกต่างกัน ทำให้บ้านถูกแปรเปลี่ยนมาเป็นอาคารสำนักงาน เมื่อความต้องการในการใช้ที่ดินมีอยู่อย่างไม่จำกัด ทำให้ผู้คนที่ต้องการจองที่ดินที่มีทำเลที่ดีในใจกลางเมืองที่มีทำเลที่ดีก็จะมีผู้คนที่ต้องการมาก ที่ดินดังกล่าวทำให้ธุรกิจของพวกเขาสามารถดำเนินกิจการได้อย่างเจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว เพราะผู้คนที่สามารถเข้าถึงกิจการของพวกเขาได้ง่าย

การขนส่งมวลชนสาธารณะระบบรางเป็นระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่ประชากรทุกประเทศปรารถนา เนื่องจากการขนส่งมวลชนระบบรางถือเป็นระบบขนส่งสาธารณะชั้นเลิศ เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพิ่มขึ้นอย่างไม่จำกัด ด้วยเหตุผลดังกล่าว ที่ดินที่นักลงทุนมองหาที่นำลงทุนเป็นลำดับต้น ๆ จึงเป็นที่ดินที่อยู่ในเมืองชั้นใน และมีรถไฟฟ้าวิ่งผ่านที่ดินของตน หากรัฐบาลมีแผนจะก่อสร้างรถไฟฟ้ายาวที่บริเวณใด ราคาของที่ดินบริเวณนั้นจะมีการปรับเพิ่มสูงขึ้น และมีการนำแผนการพัฒนาาระบบขนส่งมวลชนที่หน่วยงานราชการร่างไปประชาสัมพันธ์โครงการอสังหาริมทรัพย์ของตนอีกด้วย เป็นการบ่งบอกที่สำคัญว่าเหตุผลหลักของการเพิ่มขึ้นของอสังหาริมทรัพย์ก็คือ ที่ดินที่ได้รับการพัฒนาแล้ว การเพิ่มขึ้นของมูลค่าอสังหาริมทรัพย์รวมถึงที่ดินนั้นจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญบ่งบอกได้จากการที่หน่วยงานต่างๆ ในระดับประเทศและระดับสากล มีการออกมาตรฐาน และกฎหมายที่มีเนื้อหาบังคับสำหรับการวัดมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ ตัวอย่างเช่น มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฉบับที่ 13 เรื่อง มูลค่ายุติธรรม⁴¹ โดยใช้มูลค่ายุติธรรมเป็นทางเลือกหนึ่งในการวัดมูลค่าสินทรัพย์ หรือ หนี้สิน ตัวอย่างเช่น ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน สินทรัพย์ไม่มีตัวตน โดยบริษัทสามารถเลือกแสดงด้วยราคาที่วัดมูลค่าใหม่และยังมีสิ่งที่ไม่ใช่สินทรัพย์ที่ต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ดังกล่าวด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรมอีกด้วย ตัวอย่างเช่น เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า ต้องแสดงมูลค่าของเงินลงทุนด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นงวดของรอบระยะเวลาบัญชีดังกล่าวที่กิจการถือปฏิบัติ

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะพบว่าในปัจจุบันการใช้มูลค่ายุติธรรมในการบันทึกมูลค่าของสินทรัพย์ เป็นมูลค่าที่สะท้อนความเป็นจริงที่สุด ดังนั้นการใช้มูลค่าปัจจุบันที่เป็นมูลค่ายุติธรรมจึงถือว่าเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับหลักการต่าง ๆ ที่หน่วยงานนำมาใช้เป็นวิธีปฏิบัติ เป็นวิธีที่ทำให้มูลค่าของสินทรัพย์นั้นถูกแสดงสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ที่เปลี่ยนแปลงไป

⁴¹ ดร. ศิลปะพร ศรีจันเพชร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ ผู้สอบบัญชีกับการตรวจสอบมูลค่ายุติธรรม ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2559 หน้า 9

3.10 หลักเกณฑ์ในการประเมินมูลค่ายุติธรรม

การประเมินมูลค่ายุติธรรมนั้นจำเป็นต้องใช้ผู้ประกอบวิชาชีพในการประเมิน เนื่องจากการประเมินมูลค่ายุติธรรมมีมาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพในการประเมินมูลค่าทรัพย์สินที่ถูกกำกับดูแลโดยสมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย โดยการประเมินมูลค่ายุติธรรมมีความเกี่ยวข้องกับธุรกรรมในตลาดเงิน ตลาดทุนและ ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างสูง จึงต้องการความน่าเชื่อถือของมูลค่าทรัพย์สินจากผู้ประเมิน และเป็นข้อมูลที่สำคัญต่อการตัดสินใจของประชาชน จึงต้องมีการกำหนดมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพแก่ผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าว⁴² เพื่อส่งผลให้มูลค่าที่ถูกประเมินโดยผู้ประกอบวิชาชีพมีความน่าเชื่อถือ โดยการประเมินมูลค่ายุติธรรมต้องใช้ข้อสมมติฐานโดยพิจารณาจากหลักการใช้ประโยชน์สูงสุดของทรัพย์สิน (Highest and Best use)⁴³ โดยการวิเคราะห์และเปรียบเทียบการใช้ประโยชน์สูงสุดของทรัพย์สินนั้นจะถูกกำหนดได้ตามหลักเกณฑ์การคำนวณ⁴⁴ และทรัพย์สินที่จะทำการประเมินนั้นจะต้องเป็นทรัพย์สินที่ได้ใช้ประโยชน์สูงสุด และที่สูงที่สุด และมีความเหมาะสมสอดคล้องต่อการพัฒนาในที่ดินบริเวณนั้นๆ การใช้ประโยชน์ที่ดีที่สุดก็คือการใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น ๆ ที่กฎหมายอนุญาตให้กระทำมีความสอดคล้องกับสภาพกายภาพของพื้นที่ และสามารถสร้างผลตอบแทนได้สูงที่สุด

⁴² สมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย มาตรฐานวิชาชีพการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน หน้า 5 ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพประเมินค่าทรัพย์สินไว้ดังนี้

ผู้ประเมินต้องมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ทางวิชาชีพ ความเป็นอิสระ (ไม่มีผลประโยชน์ต่อทรัพย์สินที่ประเมิน) รวมถึงมีคุณสมบัติขั้นต่ำทางวิชาชีพตามที่กำหนด ทั้งนี้คุณสมบัติขั้นต่ำทางวิชาชีพให้หมายความรวมถึง คุณวุฒิขั้นต่ำทางการศึกษา การผ่านการอบรมตามที่ได้รับความคิดเห็นชอบจากหน่วยงานที่กำกับดูแลหรือสมาคมวิชาชีพ และในการประเมินมูลค่าจะต้องมีผู้ประเมินสองคนขึ้นไปที่ต้องได้รับมอบหมายจากลูกค้าผู้รับบริการ ในการให้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินร่วมกัน และต้องแสดงความรับผิดชอบผลงานในฐานะ “ผู้ประเมินร่วม”

ในการประเมินค่า ผู้ประเมินมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำแก่ลูกค้าผู้รับบริการ หากเห็นว่าควรมีการว่าจ้างผู้ชำนาญการในวิชาชีพอื่น เช่น การสำรวจโครงสร้างอาคาร การสำรวจผลกระทบสิ่งแวดล้อม การสำรวจระบบภายในอาคาร ที่ผู้ประเมินเห็นผลกระทบนั้นกระทบต่อการกำหนดมูลค่าตลาด รวมถึงผู้ประเมินมีหน้าที่ต้องตรวจสอบความเหมาะสมเพียงพอของคุณสมบัติทางวิชาชีพของ “ผู้ประเมินเพิ่มเติม”

ผู้ประเมินมีหน้าที่ต้องเปิดเผยเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับความเกี่ยวข้องใดๆ ที่ส่งผลต่อราคาทรัพย์สินที่ถูกประเมิน สำหรับเหตุการณ์ที่ผ่านมาที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าทรัพย์สิน ณ วันที่ที่รับงานประเมินกับลูกค้าผู้รับบริการ

⁴³ สภาวิชาชีพบัญชี คู่มืออธิบายมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 13 เรื่องมูลค่ายุติธรรม 26 มิถุนายน 2563 หน้า 5

⁴⁴ สมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย มาตรฐานวิชาชีพการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน หลักเกณฑ์ที่ผู้ประเมินต้องปฏิบัติตาม หน้า 6 ระบุถึงการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินของผู้ประกอบวิชาชีพฯ เพื่อกำหนดมูลค่าตลาด ดังต่อไปนี้

ผู้ประเมินต้องพิจารณาถึงการใช้ประโยชน์สูงสุดของทรัพย์สิน (Highest and Best Use) โดยต้องเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์สูงสุดของทรัพย์สินได้ เพื่อกำหนดมูลค่ายุติธรรมที่เพียงพอและเหมาะสม ตามหลักเกณฑ์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน โดยผู้ประเมินต้องมีความรอบคอบ และมีความเข้าใจในการเลือกใช้วิธีประเมิน ดังนี้ วิธีเปรียบเทียบราคาตลาด วิธีพิจารณาจากรายได้ วิธีคิดจากต้นทุน หรือวิธีอื่นๆ ที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในวิชาชีพฯ และต้องพิจารณาถึงสิทธิครอบครองของทรัพย์สินที่ประเมิน และต้องทำการประเมินภายใต้เงื่อนไขที่สามารถโยกย้ายผู้ครอบครองการใช้ประโยชน์เดิมออกไป และผู้ซื้อ หรือผู้เช่ารายใหม่ที่สามารถเข้าใช้ประโยชน์ของทรัพย์สินนั้นได้ทันที แต่อย่างไรก็ตามหากทรัพย์สินดังกล่าวเป็นการให้เช่าพื้นที่ ผู้ประเมินต้องพิจารณาถึงเงื่อนไข และภาระผูกพันตามสัญญาเช่า เช่น การโอนสิทธิให้แก่ผู้เช่าช่วง อัตราค่าเช่า ระยะเวลา อัตราการปรับค่าเช่า เป็นต้น สำหรับการประเมินมูลค่ายุติธรรม (มูลค่าตลาด) ของทรัพย์สินที่ยังก่อสร้างไม่เสร็จ จะต้องพิจารณาข้อสมมติฐานและเงื่อนไขที่จะมีการก่อสร้างจนเสร็จสมบูรณ์ตามแบบ

ปัจจุบันที่ดินในประเทศไทยมีการใช้งานอย่างไม่เหมาะสมกับทำเลที่ตั้งอยู่จำนวนมาก ที่ดินบริเวณใจกลางเมือง ถือเป็นแหล่งระบบศูนย์กลางของเศรษฐกิจ เช่น สีสลม สาทร เป็นต้น ที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินที่เหมาะสมกับการสร้างตึก อาคาร สำนักงาน หรือโรงแรม ที่มีจำนวนชั้นมากกว่า 30 ชั้น เพื่อได้รับผลตอบแทนในส่วนของการเช่าที่สอดคล้องกับราคาตลาด และแสดงให้เห็นถึงการใช้จ่ายประโยชน์ที่ดินที่สูงสุดที่สุด ณ เวลาปัจจุบัน ทำให้ได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่างับมูลค่าของที่ดินที่ลงทุน คือการสร้างอาคารที่มีจำนวนชั้นมากกว่า 30 ชั้น แต่บริเวณพื้นที่ทำเลถนนสีลมตอนต้น กลับกลายเป็นร้านขายของชำและร้านอาหารเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งหากพิจารณาดีๆ แล้วจะพบว่า ที่ดินดังกล่าวสามารถนำไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้มากกว่าการนำที่ดินมาบริเวณนั้นทำเป็นร้านค้าขายอาหาร เป็นต้น⁴⁵

หลักการใช้จ่ายประโยชน์ที่ดินที่สูงสุดที่สุด ไม่จำเป็นต้องมีการก่อสร้างที่สูงที่สุดตามที่กฎหมายกำหนด แต่เป็นการใช้จ่ายประโยชน์ที่ดินที่สูงสุดซึ่งชีวิตได้จากผลตอบแทนทางการเงิน ดังนั้นหากผู้ประกอบการนำที่ดินดังกล่าวที่ก่อสร้างอาคารสูง มาทำเป็นที่อยู่อาศัยทาวน์เฮาส์ระดับหुरुที่มีจำนวนหน่วยไม่มาก เพื่อลดความแออัดในการอยู่อาศัยก็สามารถทำได้ สามารถถือว่าการพัฒนาทาวน์เฮาส์เป็นการใช้จ่ายประโยชน์ที่ดินที่ดีที่สูงสุดและสูงที่สุดเช่นกัน

แต่หากตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุดไม่ได้ต้องพิจารณาถึงข้อมูลทั้งหมดที่มีอยู่อย่างสมเหตุสมผล และหากไม่มีหลักฐานขัดแย้งอื่น ตลาดที่โดยปกติกิจการจะเข้าไปทำรายการขายสินทรัพย์นั้น หรือเปลี่ยนมือ ก็ให้ถือว่าตลาดนั้นเป็นตลาดหลัก หรือหากไม่มีตลาดหลักก็ให้ถือว่าเป็นตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด โดยปกติแล้วหากมีข้อมูลบางส่วนที่ใช้ในการกำหนดมูลค่าตลาดเป็นข้อมูลที่มีได้มาจากข้อมูลตลาด ผู้ประกอบวิชาชีพจะเปิดเผยถึงสาเหตุที่ไม่สามารถหาข้อมูลตลาดได้ ความเหมาะสมของข้อมูลที่ถูกนำมาใช้เป็นตัวแทนของข้อมูลตลาด และระบุข้อจำกัดที่ไม่ได้ใช้ข้อมูลตลาดอย่างชัดเจน เพื่อแสดงถึงความน่าเชื่อถือ และเหมาะสมในการประเมิน

โดยราคาในตลาดหลัก ที่ใช้ในการวัดมูลค่าหรือตราราคาของทรัพย์สิน หรือหนี้สินนั้นไม่ต้องปรับปรุงด้วยต้นทุนการทำรายการ เพราะว่าต้นทุนการทำรายการมิใช่ลักษณะของสินทรัพย์ หรือหนี้สิน แต่การวัดมูลค่ายุติธรรมจะต้องปรับปรุงด้วยต้นทุนในการขนส่งที่จะเกิดขึ้นจากการขนส่งสินทรัพย์ในสถานที่อยู่ปัจจุบันไปยังตลาดเพิ่มเข้าในการพิจารณา โดยในการพิจารณานั้นจะต้องใช้ข้อมูลตลาดหรือหลักฐานการซื้อขาย การขายในตลาดของทรัพย์สินที่คล้ายคลึงกัน ตัวอย่างเช่น บ้านที่มีลักษณะคล้ายกัน ที่ดินที่อยู่ในทำเลใกล้เคียงกัน และมีลักษณะหรือสภาพที่สามารถเปรียบเทียบกันได้ในตลาดที่มีการใช้ประโยชน์สูงสุดคล้ายคลึงกัน

⁴⁵ นิติ รัตนปริชาเวช หลักการและแนวคิดในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ (Principles and concepts in Real Estate Business) กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 2 มีนาคม 2561 หน้า207

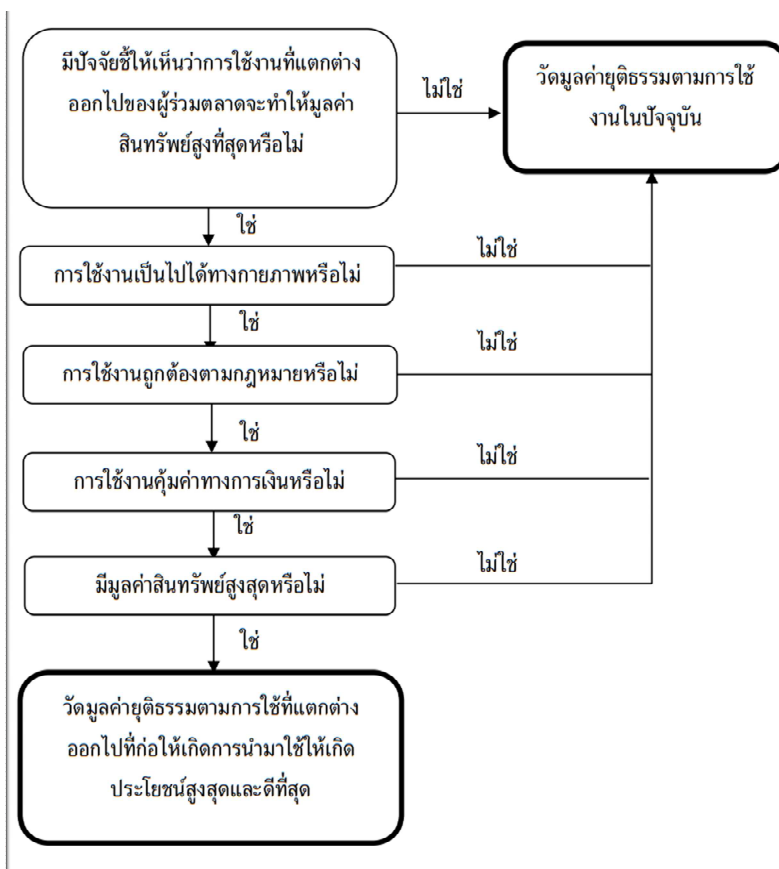
การใช้สินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุด มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 13 เรื่อง มูลค่ายุติธรรมได้กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

3.10.1 การใช้งานที่เป็นไปได้ทางกายภาพ คือการที่สังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนมีสภาพพร้อมใช้งานจริง อาคารไม่เก่า หรือทรุดโทรมจนไม่สามารถใช้งานได้ ต้องนำปัจจัยเหล่านี้มาร่วมพิจารณาด้วย

3.10.2 การใช้งานที่ถูกต้องตามกฎหมาย คือพื้นที่บางพื้นที่ก็ติดข้อจำกัดทางด้านผังเมือง หากเอาไปเปรียบเทียบกับอีกพื้นที่ที่ไม่มีข้อจำกัด เมื่อประเมินออกมาแล้วอาจจะไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้

3.10.3 การใช้งานที่คุ้มค่าทางการเงิน คืออาคารจำนวนหนึ่งอาคารสามารถนำไปทำอะไรที่ก่อประโยชน์สูงสุดที่สามารถสร้างรายได้ได้ดีที่สุด ณ เวลานั้น หรือเวลาใดเวลาหนึ่ง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสำหรับเรื่องหลักการใช้ประโยชน์สูงสุดของทรัพย์สิน สามารถสรุปการใช้สินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุดได้ดังต่อไปนี้⁴⁶

รูปภาพที่ 2 การใช้สินทรัพย์ที่มีใช้สินทรัพย์ทางการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดและดีที่สุด

⁴⁶ สภาวิชาชีพบัญชี คู่มืออธิบายมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 13 เรื่องมูลค่ายุติธรรม 26 มิถุนายน 2563 หน้า 6

3.11 วิธีการประเมินมูลค่ายุติธรรม

เทคนิคการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 13 เรื่อง มูลค่ายุติธรรม ได้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับวิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมของผู้ประเมินราคาทรัพย์สินนั้น⁴⁷ โดยกำหนดไว้ 3 วิธี⁴⁸ ดังต่อไปนี้⁴⁹

3.11.1 วิธีราคาตลาด (Market Approach)

การประเมินวิธีราคาตลาด เป็นวิธีที่มีลักษณะเทียบเคียงกับอสังหาริมทรัพย์ที่มีการให้ประโยชน์เหมือนหรือคล้ายกันกับอสังหาริมทรัพย์ที่ได้ทำการประเมินแล้ว (มีราคาตลาดอยู่) อสังหาริมทรัพย์นั้นจะมีมูลค่าเท่ากัน และสามารถทดแทนอสังหาริมทรัพย์ที่ทำการประเมินได้ วิธีนี้มีความเหมาะสมกับการประเมินอสังหาริมทรัพย์ที่หาได้โดยทั่วไป และสามารถหาทรัพย์สินในการเปรียบเทียบกันได้ ตัวอย่างเช่น ที่ดินเปล่าในโครงการหมู่บ้านจัดสรร บ้านแฝด อาคารพาณิชย์ อาคารชุด ที่มีลักษณะ และวัตถุประสงค์ในการใช้งานเหมือนกัน หรือคล้ายกัน โดยวิธีการประเมินราคาตลาดจะมีแนวทางในการประเมินอยู่ 3 แนวทางหลัก คือ

3.11.1.1 การเปรียบเทียบโดยตรง (Direct Comparison)

กรณีการเปรียบเทียบโดยตรง โดยตัวอย่างการประเมินบ้านเดี่ยว จำนวน 1 หลัง ผู้ประเมินจะต้องไปหาบ้านเดี่ยวที่ใกล้เคียงที่สุดทั้งในด้านสถานที่ตั้ง การตกแต่ง และองค์ประกอบอื่น ๆ หากเป็นบ้านที่อยู่ในหมู่บ้านจัดสรรที่อยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน ยิ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ง่ายต่อการประเมิน ตัวอย่างเช่น การสำรวจข้อมูลหมู่บ้านเดี่ยวโครงการถนนเพชรเกษม ซอยเพชรเกษม 81 พบว่า หมู่บ้านโครงการข้างเคียงที่อยู่ในรัศมีไม่เกิน 1 กิโลเมตร มีอรรถประโยชน์ใกล้เคียงกับทรัพย์สินที่จะทำการประเมิน มีมูลค่า 5,000,000 บาท ซึ่งเป็นบ้านที่ตั้งอยู่บริเวณปากซอยริมถนนใหญ่ที่ทำเลดีกว่า และยิ่งไปกว่านั้นจากการเปรียบเทียบราคาบ้านเดี่ยวในบริเวณนั้นพบว่า บ้านเดี่ยวที่อยู่บริเวณหัวมุมปากซอยของโครงการจะมีราคาแพงกว่าบ้านเดี่ยวที่ไม่ได้มีพื้นที่อยู่บริเวณด้านหน้าหัวมุมปากซอยของโครงการมูลค่าประมาณ 150,000 บาท ดังนั้นมูลค่าบ้านเดี่ยวที่ทำการประเมินจึงมีราคาเท่ากับ 5,000,000 – 150,000 เท่ากับ 4,500,000 บาท

⁴⁷ สมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย มาตรฐานวิชาชีพการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน หลักเกณฑ์ที่ผู้ประเมินต้องปฏิบัติตาม หน้า 7 มาตรฐานวิชาชีพ เรื่องที่ 2 หลักเกณฑ์การประเมินของผู้ประกอบวิชาชีพฯ เพื่อกำหนดมูลค่าตลาดคือ ต้องเลือกใช้วิธีการประเมินที่เหมาะสม ได้แก่ วิธีเปรียบเทียบราคาตลาด (Market Approach) วิธีพิจารณาจากรายได้ (Income Approach) วิธีคิดจากต้นทุน (Cost Approach) หรือวิธีอื่นๆ ที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในวิชาชีพ

⁴⁸ นิติ รัตน์ปรีชาเวช หลักการและแนวคิดในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ (Principles and concepts in Real Estate Business) กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 2 มีนาคม 2561 หน้า217

⁴⁹ กรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง การประเมินราคาทรัพย์สินโดยวิธีเปรียบเทียบราคาตลาด ออนไลน์ เผยแพร่ 19 กุมภาพันธ์ 2563 แหล่งที่มา <https://dep-assess.treasury.go.th/th/guide-guidelines/> [21 มีนาคม 2564]

3.11.1.2 การปรับแก้ราคา (Sale Adjustment Grid)

กรณีการประเมินราคาด้วยวิธีการปรับแก้ราคา จะให้ความสำคัญกับการรวบรวมข้อมูลเปรียบเทียบตลาดที่มีความใกล้เคียงกับทรัพย์สินที่ทำการประเมิน แล้วทำการปรับแก้ไขปัจจัยของทรัพย์สินเปรียบเทียบเพื่อให้เหมือนกับทรัพย์สินที่ทำการประเมินโดยจะต้องปรับแก้ราคาตามด้วย ซึ่งสุดท้ายแล้วจะสะท้อนเป็นมูลค่าของทรัพย์สินที่ทำการประเมิน โดยวิธีการปรับแก้ราคาดังกล่าวจะมีความซับซ้อนกว่าวิธีแรก โดยผู้ประเมินจะต้องนำสภาพของวัตถุของบ้านหลังที่ต้องการประเมินไปเปรียบเทียบกับบ้านหลังที่มีขนาดและปัจจัยใกล้เคียงกัน เพื่อปรับปรุงราคาของบ้านดังกล่าว

3.11.1.3 การหาคะแนนคุณภาพถ่วงน้ำหนัก (Weighted Quality Score)

วิธีการให้คะแนนคุณภาพถ่วงน้ำหนัก เป็นหลักการเปรียบเทียบทรัพย์สินที่คล้ายคลึงกับวิธีการปรับแก้ราคา และยังถือว่าเป็นการประเมินคุณภาพของปัจจัยที่มีมูลค่าต่ออสังหาริมทรัพย์ในการให้คะแนนของคุณภาพตามระดับความมีสาระสำคัญที่กระทบต่อมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ โดยผู้ประเมินจะกำหนดความหมายของช่วงคะแนนตามปัจจัยที่พิจารณาจากอิทธิพลที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าของทรัพย์สิน ซึ่งจะสามารถคำนวณได้จากการศึกษาวิจัย หรือการสอบถามผู้รู้ เพื่อที่จะนำผลจากการวิจัยมากำหนดเป็นระดับคะแนนต่างๆ อย่างมีหลักการ และมีเหตุผล ตัวอย่างเช่น หากผู้วิจัยต้องการที่จะเปรียบเทียบมูลค่าของบ้านเดี่ยว ก็จะมีข้อกำหนดเกี่ยวกับ อายุของอาคาร ขนาดที่ดิน ขนาดของบ้าน และระยะทางจากบ้านถึงถนนใหญ่ ซึ่งการกำหนดระดับคะแนนที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าบ้าน

แต่อย่างไรก็ตาม ทั้ง 3 วิธีที่กล่าวมาในข้างต้น ยังต้องยึดหลักการเปรียบเทียบโดยการหาสินทรัพย์ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับสินทรัพย์ที่จะทำการประเมินมูลค่า ซึ่งเป็นหลักการประเมินที่สะท้อนความต้องการซื้อและความต้องการขายของอสังหาริมทรัพย์นั้นๆ และต้องเป็นการซื้อขายโดยทั่วไปที่ปราศจากแรงกดดันหรือเงื่อนไขเฉพาะใด ๆ เช่น การยื่นข้อเสนอพิเศษเพื่อจูงใจให้ผู้บริโภคซื้อสินทรัพย์นั้น แต่อย่างไรก็ตาม ข้อดีของวิธีนี้คือ สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการประเมินได้ก็ต่อเมื่อ ข้อมูลนั้นต้องมีรายละเอียดของสินทรัพย์ที่มีความคล้ายคลึงกัน และพอที่จะเปรียบเทียบกันได้ ดังนั้นสินทรัพย์ที่มีลักษณะเฉพาะตัวบางประเภทอาจต้องใช้ข้อสมมุติฐาน และรายละเอียดของสินทรัพย์ที่ใกล้เคียงกันมากเพียงพอที่จะใช้ในการเปรียบเทียบ ตัวอย่างเช่น โรงแรม ศูนย์การค้า สนามบิน และคอนโดมิเนียม เป็นต้น ซึ่งเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่มีความแตกต่างด้านกายภาพ และเป็นสินทรัพย์เฉพาะตัว ทำเลที่ตั้งของที่ดิน และการออกแบบที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง จึงทำให้การประเมินต้องใช้ข้อมูลการเปรียบเทียบค่อนข้างละเอียดมากกว่าแบบอื่น ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลในการประเมิน ดังนั้นการประเมินต้องใช้เกณฑ์สำหรับการประเมินที่มีมาตรฐานมากกว่าการใช้ความรู้สึกของผู้ประเมินมาตัดสิน เนื่องจากส่งผลทำให้เกิดอคติต่อการประเมินราคาของอสังหาริมทรัพย์นั้นได้

3.11.2 วิธีราคาทุน (Cost Approach)

การประเมินมูลค่าทรัพย์สินด้วยวิธีราคาทุน เป็นวิธีเก่าแก่ดั้งเดิมตามหลักการของธรรมชาติที่เกิดขึ้น กล่าวคือ เป็นการประเมินโดยใช้ข้อมูลในการก่อสร้างจริง เพื่อประเมินมูลค่าของทรัพย์สิน เรื่องดังกล่าวไม่ได้เกี่ยวข้องกับหลักความต้องการซื้อ และหลักความต้องการขาย หรือห่วงโซ่อุปทานเข้ามาเกี่ยวข้อง วิธีราคาทุน จึงเป็นแนวคิดในการค้นหาค่าประกอบของราคาที่มาารวมกัน เช่น ราคาของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการก่อสร้าง ราคาที่ดิน รวมถึงราคาของปูน หิน ทราย ค่าแรงงานคนก่อสร้าง ค่าแรงงานผู้ควบคุมงาน เป็นต้น โดยแนวคิดของวิธีราคาทุนนี้มีรากฐานมาจากการหามูลค่าของทรัพย์สินโดยการเปรียบเทียบกับ การสร้างสิ่งปลูกสร้างที่กำลังทำการประเมินขึ้นมาใหม่ แล้วหักออกด้วยค่าเสื่อมราคาของอายุอาคาร

ตัวอย่างเช่น หากผู้ประเมินกำลังประเมินมูลค่าของอาคารพาณิชย์จำนวน 3 ชั้นที่สร้างขึ้นมาแล้วสองปี สามารถประเมินราคาได้ด้วยการคิดราคาต้นทุนการก่อสร้างของอาคารพาณิชย์ จำนวน 3 ชั้น ที่มีลักษณะคล้ายๆ กับบ้านที่ทำการประเมินอยู่รวมกับมูลค่าของที่ดิน ซึ่งราคาต้นทุนที่ใช้ในการก่อสร้างนั้นเป็นราคาประเมินของอาคารพาณิชย์ที่ผู้ประเมินต้องการประเมิน แต่ต้องนำมาคำนวณโดยหักค่าเสื่อมราคาสะสมของบ้านออกไปเป็นระยะเวลา 2 ปี เพื่อที่สามารถนำมูลค่าสินทรัพย์มาเทียบเคียงกัน หากบ้านใช้งานมาแล้ว 2 ปี มูลค่าของบ้าน หรือค่าเสื่อมราคาของบ้านก็จะใกล้เคียงกับมูลค่าของบ้านที่กำลังจะประเมินอยู่

สำหรับการประเมินมูลค่าทรัพย์สินด้วยวิธีราคาทุนมีหลักการที่เกี่ยวข้องและที่สำคัญ คือ การประเมินมูลค่าที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างนั้น มีเทคนิควิธีการประเมินที่แตกต่างกัน เนื่องจากการประเมินนั้นขึ้นอยู่กับความชำนาญของผู้ประเมินแต่ละคน รวมถึงการให้เหตุผลและความเหมาะสมกับการประเมินซึ่งอาจกำหนดการประเมินมูลค่าทรัพย์สินด้วยวิธีราคาทุน โดยมีวิธีการประเมิน 3 วิธีดังต่อไปนี้

3.11.2.1 วิธีเปรียบเทียบต่อตารางเมตร (Unit Comparison)

วิธีเปรียบเทียบต่อตารางเมตรเป็นการประเมินมูลค่าทรัพย์สินที่นำต้นทุนต่อตารางเมตรมาคำนวณเป็นบ้านตามแบบที่ทำการประเมิน ซึ่งวิธีนี้เหมาะกับบ้านที่มีการออกแบบเป็นการทั่วไป ไม่ได้มีการออกแบบส่วนใดเป็นพิเศษ เป็นการเปรียบเทียบข้อมูลของต้นทุนในการก่อสร้างอาคารที่คล้ายคลึงกัน เนื่องจากสามารถใช้ข้อมูลที่ถูกราคาโดยการใช้ต้นทุนมาตรฐานจากมูลนิธิประเมินค่า-นายหน้าแห่งประเทศไทย โดยกำหนดข้อมูลราคาการก่อสร้างมาตรฐานไว้ในหน้าถัดไป วิธีนี้เป็นวิธีที่สะดวกและรวดเร็วที่สุดสำหรับการประเมินด้วยวิธีราคาทุนทั้งหมด แต่อย่างไรก็ตามข้อเสียสำหรับการประเมิน กล่าวคือ ความแม่นยำที่ใช้ในการประเมินอาจจะไม่เที่ยงตรง และไม่แม่นยำ

เลขที่	รายการประเภททรัพย์สิน ที่หนึ่งราคามาตรฐาน (สืบและบริหารา มาตราจรรยา)	ราคาที่ใช้ในปี 2560 ใช้ราคาวัสดุก่อสร้างเดือน ธ.ค.			ราคาที่ใช้ในปี 2561 ใช้ราคาวัสดุก่อสร้างเดือน ธ.ค.			ราคาที่ใช้ในปี 2562 ใช้ราคาวัสดุก่อสร้างเดือน ธ.ค.			ราคาที่ใช้ในปี 2563 ใช้ราคาวัสดุก่อสร้างเดือน ธ.ค.			อายุ อาคาร (ปี)	ค่า เสื่อม มูลค่า	หมายเหตุ
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	ต่ำ	ปานกลาง	สูง			
1	บ้านเดี่ยว 2 ชั้น	10,200	11,800	13,300	10,100	11,700	13,200	10,000	11,600	13,000	10,100	11,700	13,100	20	5%	ก
2	บ้านเดี่ยว 2 ชั้น	8,800	11,200	12,900	8,700	11,100	12,800	8,600	11,000	12,700	8,700	11,100	12,700	20	5%	ก
3	บ้านเดี่ยว 2 ชั้น (ประเภทพาณิชย์)	12,900	13,500	15,100	12,800	13,300	14,900	12,600	13,100	14,800	12,700	13,200	14,800	20	5%	ก
4	บ้านเดี่ยว 2 ชั้น	8,600	10,300	11,700	8,500	10,200	11,600	8,400	10,100	11,500	8,500	10,200	11,600	25	4%	ก
5	บ้านเดี่ยว 2 ชั้น	11,400	13,000	15,000	11,300	12,900	14,800	11,200	12,700	14,700	11,300	12,800	14,800	50	2%	ข
7	บ้านเดี่ยว 2 ชั้น (ระบบ precast)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	2%	ข
8	บ้านเดี่ยว 2 ชั้น	10,400	12,200	15,000	10,300	12,100	14,800	10,200	12,000	14,700	10,300	12,100	14,800	50	2%	ข
8	บ้านเดี่ยว 2 ชั้น	9,600	11,400	13,000	9,500	11,300	12,900	9,400	11,200	12,700	9,500	11,300	12,800	50	2%	ข
9	บ้านเดี่ยว 2 ชั้น	8,700	10,100	11,400	8,600	10,000	11,300	8,500	9,900	11,200	8,600	10,000	11,300	50	2%	ข
10	ทาวน์เฮาส์ 2 ชั้น	7,900	9,300	10,200	7,800	9,200	10,100	7,700	9,100	10,000	7,800	9,200	10,100	50	2%	ข
11	ทาวน์เฮาส์ 2-3 ชั้น ครึ่ง 4 เมตร	7,900	9,100	10,900	7,800	9,000	10,800	7,700	8,900	10,700	7,800	9,000	10,800	50	2%	ข
12	ทาวน์เฮาส์ 2-3 ชั้น ครึ่ง 5-6 ม. ไม้สักกลาง	9,200	10,900	12,500	9,100	10,800	12,400	9,000	10,700	12,300	9,100	10,800	12,400	50	2%	ข
13	ทาวน์เฮาส์ 2-3 ชั้น ครึ่ง 5-6 ม. ไม้สักกลาง	8,200	9,400	11,400	-	-	-	8,000	9,200	11,200	8,100	9,300	11,300	50	2%	ข
14	ทาวน์เฮาส์ 2 ชั้น ครึ่ง 5-6 ม. (ระบบ precast)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	2%	ข
15	ทาวน์เฮาส์ 1-2 ชั้น	5,900	7,400	-	5,700	7,300	-	5,600	7,200	-	5,600	7,300	-	20	5%	ก
16	อาคารพาณิชย์ 2 ชั้น	6,000	6,700	7,900	5,800	6,600	7,800	5,700	6,500	7,700	5,700	6,600	7,800	50	2%	ข
17	อาคารพาณิชย์ 2-3 ชั้น	6,800	8,100	9,200	6,700	8,000	9,100	6,600	7,900	9,000	6,700	8,000	9,100	50	2%	ข
18	อาคารพาณิชย์ 4-5 ชั้น	6,600	7,900	8,700	6,500	7,800	8,600	6,400	7,700	8,500	6,400	7,800	8,600	50	2%	ข
19	อาคารพาณิชย์ 5-6 ชั้น	10,700	13,300	15,300	10,600	13,200	15,100	10,500	13,100	15,000	10,600	13,100	15,000	50	2%	ข
20	อาคารพาณิชย์ 6-15 ชั้น	12,900	17,500	21,100	12,800	17,200	20,900	12,600	17,000	20,700	12,700	17,000	20,900	50	2%	ข
21	อาคารพาณิชย์ 16-25 ชั้น	17,400	21,800	27,800	17,100	21,600	27,400	16,900	21,300	27,100	16,900	21,500	27,300	50	2%	ข
22	อาคารพาณิชย์ 26-35 ชั้น	19,200	24,600	31,200	19,000	24,300	30,800	18,800	24,000	30,400	18,900	24,200	30,500	50	2%	ข
23	อาคารพาณิชย์ >35 เมตร	-	17,600	21,400	-	17,300	21,200	-	17,100	21,000	-	17,100	21,000	50	2%	ข
24	อาคารธุรกิจ >23 เมตร ไม้สัก 20 ชั้น	-	20,100	25,600	-	19,900	25,300	-	19,700	25,000	-	19,900	25,200	50	2%	ข
25	อาคารธุรกิจ 21-35 ชั้น	-	28,100	34,900	-	27,800	34,500	-	27,500	34,100	-	27,700	34,300	50	2%	ข
26	อาคารพาณิชย์ 3 ชั้น ไม้สัก	-	16,900	19,600	-	16,600	19,400	-	16,500	19,200	-	16,600	19,300	50	2%	ข
27	ศูนย์การค้า 3 ชั้น ไม้สัก	-	23,300	28,500	-	23,000	28,100	-	22,700	27,800	-	22,900	28,000	50	2%	ข
28	อาคารจอดรถ ส่วนบนดิน	10,000	10,800	-	9,900	10,700	-	9,800	10,600	-	9,900	10,700	-	50	2%	ข
29	อาคารจอดรถ ส่วนใต้ดิน (1-2 ชั้น)	-	18,000	-	-	17,700	-	-	17,500	-	-	17,600	-	50	2%	ข
30	อาคารจอดรถ ส่วนใต้ดิน (3-4 ชั้น)	-	28,900	-	-	28,500	-	-	28,200	-	-	28,300	-	50	2%	ข
31	โถงลิฟต์	6,200	7,900	-	6,100	7,800	-	6,000	7,700	-	6,000	7,800	-	30	3%	ข
32	ห้องเก็บของสาธารณะ (0 ถึง 18 องศาเซลเซียส) ไม้	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15,100	20,200	25,200	20	5%	ก
33	อาคารพาณิชย์ (โครงการจัดสรรที่อยู่อาศัย)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,100	15,100	20,200	50	2%	ข
34	สิ่งปลูกสร้าง (สิ่งปลูกสร้าง 15-20-30 ซม.ม.)/ชุด ไม้	-	-	-	-	-	-	-	-	-	201,600	251,900	352,700	20	5%	ก
35	บ้านเดี่ยว 2 ชั้น (สำหรับเช่า)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,600	12,100	14,100	50	2%	ข
36	โรงพยาบาลชุมชน (สูง 1-5 ชั้น)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22,200	25,200	30,200	50	2%	ข
37	สถานีวิทยุกระจายเสียง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,500	5,500	6,600	50	3%	ข
38	โรงเรียนมัธยม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,600	9,600	12,100	50	3%	ข
39	โรงเรียนประถม (สูง 1-4 ชั้น)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,600	10,600	12,100	50	2%	ข
40	อาคารพาณิชย์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,600	9,600	11,100	50	2%	ข
41	อาคารพาณิชย์ (ไม้สัก หรือเทียบเท่า)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25,200	35,300	45,300	50	2%	ข
42	อาคารพาณิชย์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,400	4,000	4,500	50	3%	ข
43	ตู้คอนเทนเนอร์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,200	5,500	6,600	50	3%	ข
44	ห้องประชุม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,100	15,100	17,000	50	3%	ข
45	โรงเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,600	9,600	12,100	50	3%	ข
46	สนามเทนนิส: 1 สนาม	1,771,100	-	-	1,751,000	-	-	1,730,000	-	-	1,743,000	-	-	30	3%	ข
47	สนามเทนนิส: 3 สนาม	1,489,100	-	-	1,452,000	-	-	1,435,000	-	-	1,446,000	-	-	30	3%	ข
48	ถนนคอนกรีต (หมู่บ้าน โครงการจัดสรร)	800	-	-	800	-	-	800	-	-	800	-	-	30	3%	ข
49	ถนนคอนกรีต	400	-	-	400	-	-	400	-	-	400	-	-	30	3%	ข
50	ถนนคอนกรีต	500	-	-	500	-	-	500	-	-	500	-	-	30	3%	ข
51	รั้วคอนกรีต (แบบไม่มีกำแพงกันดิน)	1,200	-	-	1,200	-	-	1,200	-	-	1,200	-	-	30	3%	ข
52	รั้วคอนกรีต (รั้ว ลูกรู แบบบิต)	2,500	-	-	2,500	-	-	2,500	-	-	2,500	-	-	30	3%	ข
53	ช่างไม้/ช่างเหล็ก (ช่างก่อสร้าง)	1,500	-	-	1,500	-	-	1,500	-	-	1,500	-	-	30	3%	ข

ตารางที่ 10 ราคามาตรฐานการประเมินค่าก่อสร้างอาคาร พ.ศ. 2560 – 2563 กำหนดโดยมูลนิธิประเมินค่า – นายหน้าแห่งประเทศไทย⁵⁰

จากตารางด้านบน มูลนิธิประเมินค่า นายหน้าแห่งประเทศไทย ได้กำหนดราคามาตรฐานในการสร้างสิ่งปลูกสร้างไว้เพื่อสะดวกต่อการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน ตารางดังกล่าวสะท้อนมูลค่าทรัพย์สินที่แตกต่างกันออกไป โดยมีการแบ่งราคาการก่อสร้างออกเป็นระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ เพื่อให้ข้อมูลดังกล่าวมีความแม่นยำมากขึ้น ซึ่งในการก่อสร้าง ราคาอาคารเพิ่มสูงขึ้น หรือลดต่ำลง ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย แต่ปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าของทรัพย์สินอย่างมีนัยสำคัญคือ การเลือกใช้วัสดุ และอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

⁵⁰ มูลนิธิประเมินค่า-นายหน้าแห่งประเทศไทย (องค์กรสาธารณประโยชน์) ตารางประเมินค่าก่อสร้างอาคาร พ.ศ. 2560-2563 ออนไลน์ จัดทำปี 2563 แหล่งที่มา <http://www.thaiappraisal.org/thai/value/value.php> [21 มีนาคม 2564]

หมายเหตุ

- ก. หักค่าเสื่อมราคาจนถึง 0 เว้นแต่อาคารที่สามารถมีอายุเกินกว่าที่กำหนดนี้ ให้ประมาณการอายุที่ยังเหลืออยู่จริง ณ วันที่ประเมิน
- ข. หักค่าเสื่อมราคาตามเปอร์เซ็นต์ต่อปีที่กำหนดจนเหลือประมาณ 40% และเมื่อนั้นหยุดหักค่าเสื่อมราคาให้ถือว่าอาคารนั้นมีค่าเสื่อมราคา 40% แม้จะมีอายุเพิ่มขึ้นก็ตาม ตัวอย่างเช่น บ้านเดี่ยวตึกชั้นเดียว กำหนดอายุอาคารไว้ 50 ปี แสดงว่าให้หักค่าเสื่อมได้ปีละ 2% (หรือคิดเป็น 100%หาร 50 ปี) หากบ้านเดี่ยวหลังนั้นมีอายุ 30 ปี ย่อมหักค่าเสื่อมไป 60% เหลือราคาเท่ากับ 40% แต่ถ้าบ้านข้างเคียงอีกหลังหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายกันคือ 40% ของราคาค่าก่อสร้างใหม่ ทั้งนี้เพราะโครงสร้างอาคารมาตรฐานย่อมไม่เสื่อมโทรมลง อาคารที่สร้างตามมาตรฐานวิศวกรรมอาจสามารถอยู่ได้นับร้อยปีแต่สิ่งทีเสื่อมลงคือ ระบบประกอบอาคาร ผนังหรืออื่นๆ โครงสร้างของอาคารมีมูลค่าประมาณ 60% ของทั้งหมด ดังนั้นจึงประมาณว่าในกรณีที่อาคารมีอายุ 30 ปีขึ้นไป อย่างน้อยที่สุดโครงสร้างที่เหลือและส่วนอื่น (ถ้ามี) จะมีมูลค่าไม่น้อยกว่า 40% ของราคาก่อสร้างใหม่ ทั้งนี้หากกรณีอาคารที่มีอายุมากเป็นพิเศษ เช่น ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

3.11.2.2 วิธีเปรียบเทียบต่อหน่วย (Unit-In-Place)

วิธีเปรียบเทียบต่อหน่วยเป็นการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน ซึ่งเป็นวิธีที่มีความละเอียดมากกว่าวิธีการเปรียบเทียบต่อตารางเมตร โดยวิธีนี้จะมีลักษณะในการเปรียบเทียบข้อมูลในการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์แต่ละหน่วยแยกจากกัน โดยการพิจารณาแต่ละวัสดุ และอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ในการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์ตามแบบบ้านที่จะประเมินมูลค่าดังกล่าว ตัวอย่างเช่น หากผู้ประเมินจะประเมินบ้านเดี่ยวจำนวน 1 หลัง ในบ้านเดี่ยวก็จะประกอบด้วย ประตู หน้าต่าง ปูน รวมถึงการเลือกใช้วัสดุกับเกรดที่ถูกกำหนดมา อาจขอราคาจากใบเสนอราคามาร่วมในการคำนวณ จากนั้นก็นำต้นทุนทั้งหมดที่ได้รวบรวมมาทำการคำนวณ ก็จะทราบต้นทุนเปลี่ยนแปลงใหม่ที่สามารถนำมาเปรียบเทียบกับบ้านเดี่ยวหลังที่จะทำการประเมินได้

3.11.2.3 วิธีสำรวจปริมาณ (Quantity Survey)

วิธีสำรวจปริมาณ เป็นการประเมินมูลค่าทรัพย์สินที่มีความละเอียดมากที่สุดของวิธีราคาทุน โดยการประเมินดังกล่าว ต้องใช้มูลค่าที่ผู้รับเหมาประเมินขึ้นมา กล่าวคือ เป็นราคาวัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงค่าแรงที่ผู้รับเหมาทำการประเมิน และกำหนดขึ้นเฉพาะจุดที่ต้องการ โดยวิธีดังกล่าวต้องใช้เวลาอย่างมากในการประเมิน เนื่องจากต้องพิจารณาทีละจุด และต้องคำนวณค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจริงของแต่ละจุดที่ต้องการจะสร้างบ้านขึ้นมาเปรียบเทียบ หรือเรียกอีกอย่างคือ การสรุปบัญชีปริมาณงานก่อสร้าง (Bill of Quantities – BOQ)

3.11.3 วิธีรายได้ (Income Approach)

วิธีรายได้เป็นวิธีที่ใช้ในการประเมิน โดยพิจารณาจากรายได้ที่กิจการนั้นได้รับเป็นหลัก หากมีทรัพย์สินประเภทเดียวกันที่คล้ายคลึงกัน สามารถก่อให้เกิดผลตอบแทนได้ในลักษณะที่คล้ายกัน แนวคิดนี้ต้องอาศัยข้อมูลทางการเงินในอดีต เพื่อประกอบการพิจารณาการเติบโตของทรัพย์สินดังกล่าว โดยหลักแล้วการประเมินอสังหาริมทรัพย์ของวิธีรายได้มี 2 ประเภทคือ

3.11.3.1 การประเมินอสังหาริมทรัพย์ทุกประเภทที่ก่อให้เกิดรายได้ (Income Producing Properties) สามารถประเมินโดยใช้วิธีคิดถึงผลตอบแทนทางตรง (Direct Capitalization) คือ การให้ความสำคัญกับทัศนคติการมองรายได้ที่สม่ำเสมอ โดยใช้มูลค่ารายได้ที่ทรัพย์สินนั้นสามารถสร้างได้ภายในระยะเวลา 1 ปี เป็นตัวกำหนด

3.11.3.2 การประเมินอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้ในการปล่อยเช่าหรือเช่าพื้นที่ (Commercial Properties) ตัวอย่างเช่น อาคารสำนักงาน หอพัก ศูนย์การค้า พื้นที่ปล่อยเช่าบนสถานีรถไฟ อพาร์ทเมนท์ พื้นที่ปล่อยเช่าในสนามบิน ในทางตรงกันข้ามวิธีนี้จะไม่เหมาะสมหากนำไปใช้กับอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เช่น บ้านพัก ที่อยู่อาศัย ทาวน์เฮ้าส์ มหาวิทยาลัย หรือสถานที่ราชการ เป็นต้น โดยการปล่อยเช่าหรือเช่าพื้นที่ที่สามารถประเมินโดยใช้วิธีการวิเคราะห์กระแสเงินสด โดยให้ความสำคัญกับการเปรียบเทียบรายได้ที่ได้คาดการณ์ไว้กับรายได้ที่เกิดขึ้นจริงที่มีความแตกต่างกันในแต่ละปี

ดังนั้น การเลือกใช้วิธีใดก็ตามในการคำนวณผลตอบแทนทางตรง หรือวิธีการวิเคราะห์กระแสเงินสด มีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสม่ำเสมอของรายได้ อย่างมีนัยสำคัญ โดยข้อมูลที่ใช้ต้องเป็นข้อมูลในอดีต โดยสามารถใช้ข้อมูลจากงบการเงินที่ผู้ตรวจสอบบัญชีตรวจสอบแล้วเพื่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ใช้ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับมูลค่าตลาดในอุตสาหกรรมเดียวกัน

หลักสำคัญของการประเมินมูลค่าทรัพย์สินด้วยวิธีรายได้นี้ สิ่งที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าทรัพย์สินดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญคือ “รายได้จากการให้เช่าทรัพย์สิน” เป็นตัวกำหนดมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว รายได้ที่ใช้อาจมีหลากหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็น ค่าเช่า ค่าบริการ ค่าเช่าพื้นที่ในทำเลต่างๆ ก็มีความแตกต่างตามสภาพ บริเวณ ทำเล ซึ่งเป็นไปตามอุปสงค์ และอุปทาน เป็นไปตามความต้องการซื้อ และความต้องการขาย หากที่ดินดังกล่าวมีความเจริญ ย่อมแสดงให้เห็นถึงความต้องการของผู้ซื้อมากกว่าความต้องการของผู้ขาย (เพราะว่าทรัพย์สินมีอยู่อย่างจำกัด) เมื่อคนต้องการจำนวนมาก ราคาของทรัพย์สินก็จะเพิ่มขึ้นตามความต้องการของผู้ซื้อ อีกปัจจัยหนึ่งหากผู้ประเมินกำลังประเมินอสังหาริมทรัพย์ประเภทคอนโด สิ่งที่จะกระทบต่อรายได้หลักนั้นคือ อัตราการเข้าพัก หากเป็นคอนโดที่อยู่ใกล้มหาวิทยาลัย การเข้าพักในช่วงปิดภาคเรียนก็จะหนาแน่น แต่หากเป็นช่วงปิดภาคการศึกษา รายได้จากการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวก็อาจจะลดลงตามสภาวะความต้องการของคนในพื้นที่ เป็นต้น

ข้อดีของการประเมินโดยวิธีรายได้คือ การที่ผู้ประเมินไม่จำเป็นต้องแยกประเมินองค์ประกอบของที่ดิน และอาคาร แต่วิธีดังกล่าวจะเป็นการสะท้อนมาจากความต้องการของการใช้และการครอบครองทรัพย์สินตามความต้องการซื้อ และความต้องการขายตามหลักการของเศรษฐศาสตร์ หากผู้ประเมินเลือกใช้ข้อมูลที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ เช่น ตัวเลขที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต ทำให้ข้อมูลดังกล่าวน่าเชื่อถือ เป็นรายได้ที่เกิดขึ้นจริง ตัวเลขของทรัพย์สินจะถูกสะท้อนตามสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันที่สอดคล้องและเหมาะสมกับยุคสมัย แต่อย่างไรก็ตาม วิธีนี้ก็ยังมีความเกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งข้อมูลทางการเงินที่อาจจะไม่เหมาะสมหรือไม่ได้อยู่จริง หรือมีความซับซ้อนของข้อมูล ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ข้อมูลบนงบการเงินถูกจัดทำตามมาตรฐานการบัญชี ซึ่งผู้ประเมินจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประเภทรายการดังกล่าวว่าตรงต่อวัตถุประสงค์ของผู้ประเมินหรือไม่

บทที่ 4

การวิเคราะห์ ปัญหา ผลกระทบ และแนวทางแก้ไขความแตกต่างระหว่างหลักเกณฑ์ตามมาตรฐาน การบัญชี และหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

หากศึกษาในบทที่ 2 เรื่องเกี่ยวกับวิธีราคาทุน และบทที่ 3 เรื่องเกี่ยวกับวิธีการวัดมูลค่ายุติธรรม จะพบว่าทั้งสองวิธีมีความแตกต่างกันในด้านการวัดมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ เนื่องจากมีหลักการ และวิธีการใน คำนวณมูลค่าที่แตกต่างกัน โดยมูลค่าดังกล่าวส่งผลต่อการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล อันจะทำให้เกิดผลกระทบในเรื่องของระยะเวลาการจัดเก็บภาษีอากร ในขณะที่มีการเพิ่มขึ้นในส่วนของมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ซึ่ง มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และเพื่อเป็นการอธิบายให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้นสำหรับการจัดเก็บภาษีเงิน ได้นิติบุคคลโดยใช้วิธีมูลค่ายุติธรรมในการวัดมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ซึ่งส่งผลต่อระยะเวลาใน การจัดเก็บภาษีที่รวดเร็วมากยิ่งขึ้นของหน่วยงานสรรพากร จะอาศัยการยกตัวอย่างตามกรณีดังต่อไปนี้

4.1 กรณีศึกษาการเปรียบเทียบระหว่างวิธีมูลค่ายุติธรรมตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน และวิธีราคาทุนตามหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ของบริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563

ผู้วิจัยยกตัวอย่างแบบจำลอง หรือ (Financial Model) ของบริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) โดยนำข้อมูลทางการเงินที่เปิดเผยต่อสาธารณชนมาเป็นตัวอย่าง เพื่อใช้ในการศึกษาผลกระทบทาง ภาษีเงินได้นิติบุคคล (ทั้งนี้ผู้วิจัยไม่ได้มีส่วนได้เสียหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัท) ซึ่งบริษัทดังกล่าวเป็นบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดำเนินธุรกิจเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการลงทุน การบริหารงาน ด้านการจัดการ และการบริการที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าทรัพย์สินเป็นหลัก โดยการศึกษาจำเป็นต้องใช้ แบบจำลองทางการเงิน ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลทางการเงินของบริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) สำหรับปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563 อันได้แสดงถึงการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 มาเป็นตัวอย่างในการศึกษาวิจัย โดยเปรียบเทียบการคำนวณมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ระหว่างวิธีราคา ทุนและวิธีมูลค่ายุติธรรมดังตัวอย่างในหน้าถัดไป

4.1.1 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามวิธีราคาทุนของ บริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน)⁵¹

ด้านล่างเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามวิธีราคาทุน (โปรดดูภาคผนวก ก ประกอบ)

	งบการเงินรวม (พันบาท)			
	ที่ดินและ ส่วนปรับปรุงที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	สินทรัพย์ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง	รวม
ราคาทุน				
ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 - ปรับปรุงใหม่	25,225,089	24,459,441	4,266,459	53,950,989
เพิ่มขึ้น	-	490,587	624,805	1,115,392
ลดลง	(345)	-	(440,033)	(440,378)
(โอนไป)/โอนจาก ที่ดิน อาคาร และ อุปกรณ์	-	2,326	(2,663)	(337)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	<u>25,224,744</u>	<u>24,952,354</u>	<u>4,448,568</u>	<u>54,625,666</u>
ค่าเสื่อมราคา⁵²				
ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 - ปรับปรุงใหม่	38,209	2,823,565	-	2,861,774
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	60,567	705,098	-	765,665
โอนจากที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	-	734	-	734
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	<u>98,776</u>	<u>3,529,397</u>	<u>-</u>	<u>3,628,173</u>
มูลค่าสุทธิทางบัญชี				
ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 - ปรับปรุงใหม่	<u>25,186,880</u>	<u>21,635,876</u>	<u>4,266,459</u>	<u>51,089,215</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	<u>25,125,968</u>	<u>21,422,957</u>	<u>4,448,568</u>	<u>50,997,493</u>

จากตารางด้านบนสามารถสรุปว่างบการเงิน บริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) ได้แสดงถึงราคาทุนของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ดังต่อไปนี้

⁵¹ งบการเงินบริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563 หน้า 92-94

⁵² หมายเหตุประกอบงบการเงินบริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563 หน้า 41

ค่าเสื่อมราคาจะบันทึกในกำไรหรือขาดทุน ซึ่งคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละรายการ ประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แสดงได้ดังนี้

อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร ตามอายุสัญญา และ 10 - 60 ปี

งานระบบ 3 - 20 ปี

สินทรัพย์สิทธิการใช้ ตามอายุสัญญา

กลุ่มบริษัทไม่คิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน และสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างและติดตั้ง

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามวิธีราคาทุน	54,625,666
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม ระหว่างปี	3,628,173
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามวิธีราคาทุน (มูลค่าสุทธิ)	50,997,493

เมื่ออ่านข้อมูลจากด้านบนสรุปได้ว่า มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) มีมูลค่าสุทธิหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสม 50,997 ล้านบาท ซึ่งเป็นวิธีราคาทุนตามที่ผู้วิจัยเคยกล่าวไว้ในบทที่ 2 ในส่วนของต้นทุนของอาคารมูลค่า 41,434,900 บาท เพียงแต่บทที่ 2 ผู้วิจัยต้องการอธิบายถึงส่วนประกอบของราคาทุนว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง ผู้อ่านสามารถอ่านข้อมูลเพิ่มเติมในบทที่ 2 ข้อที่ 2.6 เรื่อง ตัวอย่างการคำนวณมูลค่าเริ่มแรกในการรับรู้ต้นทุนอาคารเป็นมูลค่าเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน หน้า 17 - 23 เพื่อทำความเข้าใจประกอบ

4.1.2 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามวิธีมูลค่ายุติธรรมของ บริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน)

ด้านล่างเป็นรายละเอียดประมาณการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงจากวิธีราคาทุนเป็นวิธีมูลค่ายุติธรรมของบริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) ที่ได้ประเมินมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 โดยนำหลักการใช้ประโยชน์สูงสุดของทรัพย์สิน ตามวิธีการประเมินที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ 3.11 วิธีการประเมินมูลค่ายุติธรรม โดยใช้วิธีราคาตลาด วิธีราคาทุน และวิธีรายได้ในการประเมินมูลค่า ผลจากการประเมินมูลค่าดังกล่าวส่งผลกระทบต่อมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ดังต่อไปนี้

รายการที่มีผลกระทบ (หน่วย : ล้านบาท)	ประมาณการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีราคาทุนเป็นวิธีมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563		
	งบการเงินตามวิธีราคาทุน	ผลการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น	งบการเงินตามวิธีมูลค่ายุติธรรม
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	50,997	8,093	59,090

ตารางที่ 11 ประมาณการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีราคาทุนเป็นวิธีมูลค่ายุติธรรม

จากข้อมูลในตารางที่กล่าวข้างต้น บริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) ได้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีจากวิธีราคาทุนเป็นวิธีมูลค่ายุติธรรม⁵³ โดยบริษัทฯ มีการส่งหนังสือเลขที่ สล. 027/2564 เรื่อง แจ้งการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี ถึงกรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (โปรดดูข้อมูลเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ค) โดยหนังสือดังกล่าวได้ชี้แจง ดังต่อไปนี้

⁵³ หมายเหตุประกอบงบการเงินบริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563 หน้า 96-97

“สืบเนื่องจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 เรื่องอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน กำหนดให้บริษัทสามารถเลือกใช้นโยบายบัญชีในการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ด้วยวิธีราคาทุนหรือ วิธีมูลค่ายุติธรรมได้นั้น บริษัทจึงสามารถเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีในการวัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนเป็นการวัดมูลค่าด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรมได้ เมื่อการเปลี่ยนแปลงนั้นทำให้ข้อมูลที่แสดงบนงบการเงินน่าเชื่อถือ และเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากขึ้น และหากเลือกใช้วิธีมูลค่ายุติธรรม บริษัทจะต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้แน่ใจว่ามูลค่าสินทรัพย์ในงบการเงินไม่แตกต่างจากมูลค่ายุติธรรมอย่างมีสาระสำคัญ ณ สิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564 มีความเห็นว่า กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์กลุ่มอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทย่อยทั้งที่ดิน อาคาร ส่วนปรับปรุงอาคาร และสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง ปัจจุบันวัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนทำให้มูลค่าที่แสดงในงบการเงินไม่สะท้อนมูลค่าที่แท้จริง

คณะกรรมการบริหารจึงมีมติอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีสำหรับการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนจากวิธีราคาทุนเป็นวิธีมูลค่ายุติธรรม และกำหนดให้มีการประเมินมูลค่าอสังหาริมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มูลค่าสินทรัพย์ในงบการเงินสะท้อนการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์อย่างแท้จริง โดยบริษัทได้ว่าจ้างผู้ประเมินราคาที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้ความเห็นชอบ”

การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีของบริษัท ฯ ครั้งนี้ ส่งผลกระทบต่อมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 เพิ่มขึ้นจาก 50,997 ล้านบาท เป็น 59,090 ล้านบาท ทำให้บริษัท ฯ มีกำไร (ทางบัญชี) จากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีในการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเป็นมูลค่ายุติธรรมครั้งนี้มูลค่า 8,093 ล้านบาท โดยผู้วิจัยจะอธิบายถึงวิธีการคำนวณเปรียบเทียบระหว่างวิธีเก่าและวิธีใหม่ที่เป็นฐานภาษีที่เป็นส่วนหนึ่งของการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล รวมถึงการวิเคราะห์เปรียบเทียบของผลกระทบทางภาษีในหัวข้อ 4.3 เรื่อง การคำนวณผลกระทบทางภาษี การอธิบายวิธีการคำนวณ และการวิเคราะห์เปรียบเทียบของความแตกต่างในการรับรู้รายได้จากการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนของหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานการบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร เพื่อการจัดเก็บภาษีอากรของสรรพากรได้เร็วขึ้นกว่าเดิม ในหน้าถัดไป

4.2 ผลกระทบของความแตกต่างในการรับรู้รายได้จากการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนของหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานการบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร

จากกรณีศึกษาของงบการเงินของ บริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563 ที่เป็นแบบจำลอง ที่ได้กล่าวในหัวข้อที่ 4.1 พบว่าจากการเปลี่ยนแปลงการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์จากการใช้วิธีราคาทุนมาใช้วิธีมูลค่ายุติธรรม ส่งผลให้มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนของ บริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 เพิ่มขึ้นจาก 50,997 ล้านบาท เป็น 59,090 ล้านบาท ทำให้บริษัทมีกำไร (ทางบัญชี) จากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีครั้งนี้เป็นจำนวน 8,093 ล้านบาท ซึ่งกำไรดังกล่าวยังไม่เป็นที่ยอมรับในทางภาษีอากร เนื่องจากตามประกาศฉบับที่ สล. 027/2564 รายได้จากการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนจำนวน 8,093 ล้านบาท ประมวลรัษฎากรมีการกำหนดการวัดมูลค่าทรัพย์สินไว้ โดยเฉพาะ โดยมาตรา 65 ทวิ (3)⁵⁴ ของประมวลรัษฎากรวางหลักการของกฎหมายเกี่ยวกับการตีราคาทรัพย์สินไว้ ซึ่งห้ามมิให้นำราคาที่ตีราคาเพิ่มขึ้นมารวมคำนวณกำไรสุทธิจึงส่งผลกระทบทำให้กำไรจากการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนของบริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) ของปี 2563 เป็นดังต่อไปนี้

- (1) ทำให้ไม่สามารถนำกำไรจากการวัดมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามวิธีมูลค่ายุติธรรมมาใช้เป็นฐานภาษีอากรในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลในปัจจุบัน
- (2) ทำให้สรรพากรจัดเก็บภาษีดังกล่าวได้ช้า เนื่องจากต้องเกิดการขายขึ้นจริงก่อน ทั้งๆ ที่บริษัทมีวัตถุประสงค์ที่จะขายอสังหาริมทรัพย์นั้น หากมูลค่าเพิ่มขึ้น (เก็งกำไร)
- (3) ทำให้มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในทางภาษีไม่สอดคล้องกับมูลค่า ณ ปัจจุบัน

4.3 การคำนวณผลกระทบทางภาษี การอธิบายวิธีคำนวณ และการวิเคราะห์เปรียบเทียบของความแตกต่างในการรับรู้รายได้จากการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนของหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานการบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร

หลักเกณฑ์ที่ต่างกันในการรับรู้รายได้จากการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนของหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานการบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรสามารถคำนวณและเปรียบเทียบได้ดังต่อไปนี้ (โปรดดูวิธีการคำนวณที่ตารางที่ 12 ผลกระทบทางภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการวัดมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามวิธีมูลค่ายุติธรรม และโปรดดูการวิเคราะห์ที่หัวข้อ 4.3.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบถึงผลกระทบของกำไรทางภาษีอากรจากการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน)

⁵⁴ ประมวลรัษฎากร มาตรา 65 ทวิ (3) วางหลักว่า “ราคาทรัพย์สินอื่นนอกจาก (6) ให้ถือตามราคาที่ยังซื้อทรัพย์สินนั้นได้ตามปกติ และในกรณีที่มีการตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ห้ามมิให้นำราคาที่ตีราคาเพิ่มขึ้นมารวมคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ ส่วนทรัพย์สินรายการใดมีสิทธิหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคา ให้หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราเดิมที่ใช้อยู่ก่อนตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้น โดยให้หักเพียงเท่าที่ระยะเวลาและมูลค่าต้นทุนที่เหลืออยู่สำหรับทรัพย์สินนั้นเท่านั้น”

ปีที่	วิธีการคำนวณแบบราคาทุน (โปรดดูการอธิบายที่หัวข้อ 4.3.1(1))					วิธีการคำนวณแบบมูลค่ายุติธรรม (โปรดดูการอธิบายที่หัวข้อ 4.3.1 (2))			ผลกระทบทางภาษี (หน่วย/ล้านบาท) (โปรดดูการวิเคราะห์ที่หัวข้อ 4.3.2)		
	มูลค่า	ค่าเสื่อมราคา ต่อปี	ค่าเสื่อม ราคาสะสม	มูลค่า สินทรัพย์ สุทธิ	ฐานภาษี ที่ใช้แล้ว	มูลค่า	มูลค่าใหม่/ปี	ฐานภาษีที่ใช้ แล้ว	ฐานภาษีที่ เพิ่มขึ้น	วิธีใหม่จัดเก็บ เร็วขึ้น/ปี	ภาษีวิธี เดิม
	[A]	[B]=[A]/20	[C] = [B] +[C] ปีก่อนหน้า	[D] = [A]-[C]	[E] * 0	[a]	[b]= [a]/20	[c]=b บวกปีถัดไป	[F]=[b]-[B]	[G]=[F]*20%	
X1	50,997	2,550	2,550	48,447	0	59,090	2,955	2,955	405	81	0
X2	50,997	2,550	5,100	45,897	0	59,090	2,955	5,910	405	81	0
X3	50,997	2,550	7,650	43,347	0	59,090	2,955	8,865	405	81	0
X4	50,997	2,550	10,200	40,797	0	59,090	2,955	11,820	405	81	0
X5	50,997	2,550	12,750	38,247	0	59,090	2,955	14,775	405	81	0
X6	50,997	2,550	15,300	35,697	0	59,090	2,955	17,730	405	81	0
X7	50,997	2,550	17,850	33,147	0	59,090	2,955	20,685	405	81	0
X8	50,997	2,550	20,400	30,597	0	59,090	2,955	23,640	405	81	0
X9	50,997	2,550	22,950	28,047	0	59,090	2,955	26,595	405	81	0
X10	50,997	2,550	25,500	25,497	0	59,090	2,955	29,550	405	81	0
X11 ถึง x15	50,997	12,750	38,250	12,747	0	59,090	14,770*	44,320	2,020	404	0
X16 ถึง x20	50,997	12,747*	50,997	0	0	59,090	14,770*	59,090	2,023	404*	0
รวมมูลค่าทั้งสิ้น		50,997					59,090		8,093	1,618	0

ตารางที่ 12 ผลกระทบทางภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการวัดมูลค่าของสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามวิธีมูลค่ายุติธรรม

*หมายเหตุ ผลรวมดังกล่าวมีการปิดเศษส่วนในปีสุดท้าย เพื่อให้ผลรวมของเลขตรงตามเลขบนงบการเงิน

4.3.1 การอธิบายวิธีการคำนวณภาษีอากรแบบราคาทุน และแบบมูลค่ายุติธรรม กรณีศึกษา บริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน)

จากตารางการเปรียบเทียบการมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนโดยวิธีราคาทุนและวิธีมูลค่ายุติธรรมที่ส่งผลกระทบต่อการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล สามารถอธิบายวิธีการคำนวณ ดังต่อไปนี้

(1) การอธิบายวิธีการคำนวณภาษีอากรแบบราคาทุนคือ วิธีการคำนวณโดยนำมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนโดยใช้ราคาทุน (มูลค่า 50,997 ล้านบาท) มาใช้เป็นฐานภาษีในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งมูลค่าดังกล่าวจะถูกนำมาหารเฉลี่ยตลอดอายุการใช้งาน เพื่อรับรู้เป็นค่าเสื่อมราคาที่สามารถนำไปรวมคิดเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งอายุการใช้ประโยชน์ของทรัพย์สินแต่ละประเภทจะถูกกำหนดตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยหักค่าสึกหรอฯ ประเภทอาคาร (ฉบับที่ 145) คือ 20 ปี (โปรดดูหน้า 16) ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ในปี X1 ตารางการคำนวณค่าเสื่อมราคาเท่ากับ 2,550 ล้านบาท และทำให้ตลอดอายุการใช้ประโยชน์ของอสังหาริมทรัพย์นี้สามารถนำค่าเสื่อมราคามูลค่ารวมทั้งสิ้น 50,997 ล้านบาท (20 ปี) นำไปรวมเป็นค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยในทางปฏิบัติ วิธีดังกล่าวเป็นวิธีที่สรรพากรให้การยอมรับเนื่องจากการเป็นการคิดคำนวณค่าเสื่อมราคาโดยใช้ราคาทุนของทรัพย์สินเป็นฐานภาษีในการคำนวณภาษี

แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับหัวข้อฐานภาษีที่ใช้แล้วที่แสดงเป็น 0 ทั้งหมด หมายถึง วิธีราคาทุนไม่สามารถนำมูลค่าที่เพิ่มขึ้นเป็นฐานภาษีในการคำนวณรายได้ที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากสรรพากรยังไม่ยอมรับ

(2) การอธิบายวิธีการคำนวณภาษีอากรแบบมูลค่ายุติธรรมคือ การคำนวณโดยนำมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนโดยใช้มูลค่ายุติธรรม (มูลค่า 59,090 ล้านบาท) ซึ่งเป็นมูลค่าที่ถูกประเมินใหม่ เพื่อนำมาใช้เป็นฐานภาษีในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยที่วิธีมูลค่ายุติธรรมจะไม่มีกรรับรู้ค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล เนื่องจากมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์จะเป็นไปตามราคาตลาด ฐานภาษีดังกล่าวคือการเพิ่มขึ้นของมูลค่าที่เป็นไปตามมูลค่ายุติธรรม หรือราคาตลาดของอสังหาริมทรัพย์

ดังนั้นสามารถนำมูลค่าดังกล่าวจำนวน 59,090 มาใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษี ซึ่งมูลค่าดังกล่าวจะถูกนำมาหารเฉลี่ยตลอดอายุการใช้งาน เพื่อรับรู้เป็นรายได้ในทางภาษีที่สามารถนำไปรวมคิดเป็นรายได้ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ ซึ่งอายุการใช้ประโยชน์ของทรัพย์สินแต่ละประเภทจะถูกกำหนดตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยหักค่าสึกหรอฯ ประเภทอาคาร (ฉบับที่ 145) คือ 20 ปี (โปรดดูหน้า 16) ส่งผลให้ปี X1 มูลค่าที่เพิ่มขึ้นต่อปีเท่ากับ 2,955 ล้านบาท ($59,090 \times 5\%$) ทำให้เกิดผลต่างเมื่อเทียบกับวิธีราคาทุนของมูลค่าที่เพิ่มขึ้นซึ่งใช้เป็นฐานภาษีอากรอยู่ที่ 405 ล้านบาท ($2,955 - 2,550$) ส่งผลให้รายได้ภาษีเงินได้นิติบุคคลจะเพิ่มขึ้นปีละ 81 ล้านบาท และมูลค่าที่เพิ่มขึ้นทั้งหมดจำนวน 8,093 ล้านบาท (20 ปี) สามารถนำมาเป็นฐานภาษีเพื่อใช้ในการคำนวณรายได้ภาษีเงินได้นิติบุคคลทั้งสิ้น 1,618 ล้านบาท

4.3.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากรที่ใช้วิธีการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมจะส่งผลดีต่อการจัดเก็บภาษีอากรของสรรพากรได้เร็วขึ้นกว่าเดิมและมูลค่าอสังหาริมทรัพย์จะเป็นไปตามราคาตลาด สามารถวิเคราะห์ได้ 2 ข้อดังต่อไปนี้

4.3.2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบถึงผลกระทบของกำไรทางภาษีอากรจากการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ของกรณีศึกษาบริษัทแอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) ที่ส่งผลดีต่อการจัดเก็บภาษีอากรของสรรพากรได้เร็วขึ้นกว่าเดิม มีดังนี้

จากข้อ 4.3.1 (1) การอธิบายวิธีการคำนวณแบบเดิม และ 4.3.1 (2) การอธิบายวิธีการคำนวณแบบใหม่จะพบว่าบริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) มีกำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรมซึ่งเป็นผลต่างของฐานภาษีในปี x1 จำนวน 405 ล้านบาท (2,955 – 2,550) หรือมูลค่าทั้งสิ้นตลอดระยะเวลา 20 ปี จำนวน 8,093 ล้านบาท (59,090 – 50,997) หากนำกำไรจากการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนมาเป็นฐานในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล จะทำให้สรรพากรสามารถจัดเก็บภาษีอากรได้เพิ่มขึ้นในปี x1 จำนวน 81 ล้านบาท (405 x 20%) หรือมูลค่าทั้งสิ้นตลอดระยะเวลา 20 ปี จำนวน 1,618 ล้านบาท (8,093 x 20%)

แต่อย่างไรก็ตามหากสรรพากรจะจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลดังกล่าวจากฐานภาษีที่เพิ่มขึ้นจากการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ครั้งเดียว ณ ภาษีที่เปลี่ยนนโยบายการบัญชี ภาษีอากรดังกล่าวอาจจะเป็นภาระและไม่เป็นธรรมกับผู้ประกอบการ ดังนั้นอาจแบ่งการรับรู้รายได้ดังกล่าวให้เป็นไปตามอายุการใช้งาน โดยการนำพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยหักค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน (ฉบับที่ 145) มาตรา 4 ที่ประกาศเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2527 ซึ่งกำหนดอายุการใช้งานของอาคารไว้ที่ 20 ปี หรือ 5 % มาปรับใช้ในการคำนวณ (โปรดดูหน้า 16) เพื่อความเป็นธรรมและความเหมาะสมในการจัดเก็บภาษี

ปีที่	ฐานภาษี (ที่เพิ่มขึ้น) วิธีใหม่	ฐานภาษี วิธีเก่า	วิธีใหม่จะจัดเก็บภาษี เร็วขึ้น / ปี	วิธีเดิมที่ใช้ ในการจัดเก็บ
	[A]	[B]	[C] = [A] * 20%	[D] = [B] * 20%
X1	405	0	81	0
X1 ถึง X20	8,093	0	1,618	0

ตารางที่ 13 สรุปผลกระทบทางภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการวัดมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามวิธีมูลค่ายุติธรรมที่สามารถจัดเก็บภาษีอากรของสรรพากรได้เร็วขึ้นกว่าเดิม

หมายเหตุ : โปรดดูการคำนวณในตารางที่ 11 ผลกระทบทางภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการวัดมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามวิธีมูลค่ายุติธรรมประกอบ

จากการคำนวณดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า หากกำหนดให้รายได้จากการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนสามารถนำมาเฉลี่ยตลอดอายุการใช้งานของทรัพย์สินที่ 20 ปี ตามวิธีการคำนวณแบบใหม่ จะส่งผลให้สรรพากรสามารถจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลในปี X1 เพิ่มขึ้น 81 ล้านบาท และถ้าคิดจากปี X1 ถึงปี X20 สรรพากรจะสามารถจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล 1,618 ล้านบาท เนื่องจากรายได้ดังกล่าวจะถูกนำไปรวมเป็นรายได้ส่วนหนึ่งของการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปีของแต่ละปี สำหรับการใช้นิยามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด. 50) ซึ่งหากคำนวณโดยใช้ฐานภาษีอากรตามวิธีเดิมจะส่งผลให้สรรพากรไม่สามารถจัดเก็บภาษีอากรจากมูลค่าที่เพิ่มขึ้นของทรัพย์สินได้เลย เนื่องจากสรรพากรจะเก็บภาษีทั้งหมดครั้งเดียว ณ วันที่บริษัทขายอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว ดังนั้นวิธีการคำนวณแบบใหม่จะช่วยให้สรรพากรสามารถจัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้นและเร็วกว่าเดิม

หมายเหตุ : การคำนวณดังกล่าวผู้วิจัยไม่สามารถนำเสนอโดยการแยกองค์ประกอบสำหรับการคำนวณระหว่างมูลค่าที่ดินและมูลค่าอาคารได้ เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการทำวิจัยของบริษัทแอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) ไม่มีการเปิดเผยถึงการวัดมูลค่ายุติธรรมที่แสดงองค์ประกอบระหว่างมูลค่าของที่ดินและมูลค่าของอาคารแยกออกจากกันได้อย่างชัดเจน แต่บริษัทเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมที่ถูกประเมินโดยผู้ประกอบวิชาชีพ โดยมูลค่ารวมของที่ดินและอาคาร

จากตัวอย่างดังกล่าว ผู้วิจัยนำเสนอตัวอย่างในการประยุกต์ใช้โดยการนำอายุการใช้งานของอาคารที่สรรพากรกำหนดในทางภาษีมาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยแบ่งเบาภาระภาษีของผู้ประกอบการในเบื้องต้น เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและความเป็นธรรมกับผู้ประกอบการในการจัดเก็บภาษีอากรเท่านั้น

4.3.2.2. การวิเคราะห์การนำการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนของหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานการบัญชีมาใช้ในการคำนวณภาษีตามประมวลรัษฎากร เพื่อที่มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์จะเป็นไปตามราคาตลาด

รายการที่มีผลกระทบ (หน่วย : ล้านบาท)	ประมาณการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีราคาทุนเป็นวิธีมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563		
	งบการเงินตามวิธีราคาทุน	ผลการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น	งบการเงินตามวิธีมูลค่ายุติธรรม
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	50,997	8,093	59,090

ตารางที่ 14 ประมาณการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีราคาทุนเป็นวิธีมูลค่ายุติธรรม

จากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี สำหรับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน โดยเปลี่ยนจากวิธีราคาทุนเป็นวิธีมูลค่ายุติธรรม ส่งผลให้งบการเงินของบริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ในส่วนของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามวิธีราคาทุนที่มีมูลค่า 50,997 ล้านบาท เป็นวิธีมูลค่ายุติธรรม เพิ่มมูลค่าขึ้นเป็น 59,090 ล้านบาท โดยผลของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีส่งผลให้บริษัทมีกำไรจากการวัดมูลค่าตามวิธีมูลค่ายุติธรรมประมาณ 8,093 ล้านบาท ซึ่งมูลค่ายุติธรรมดังกล่าวถูกประเมินโดยผู้ประกอบวิชาชีพในการประเมินราคาที่ทำสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ให้ความเห็นชอบ และเป็นผู้ประเมินที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของมูลนิธิประเมิน - นายหน้าแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรสาธารณะประโยชน์ที่มีความน่าเชื่อถือ

ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่ามูลค่ายุติธรรมที่บริษัทฯ ทำการประเมินมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนโดยผู้ประกอบวิชาชีพฯ โดยใช้หลักการของ “การใช้ประโยชน์สูงสุดของทรัพย์สิน” (Highest and Best use) เป็นหลักการเดียวกันที่ใช้ในมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฉบับที่ 13 เรื่องมูลค่ายุติธรรม ซึ่งเป็นมาตรฐานการรายงานทางการเงินระดับสากลที่หลายๆ ประเทศทั่วโลกยอมรับ มูลค่ายุติธรรมจึงถือเป็นราคาที่สามารถเชื่อถือได้ ที่ทำให้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนถูกแสดงมูลค่าที่เป็นไปตามความต้องการของตลาดในปัจจุบัน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนมีวัตถุประสงค์ในการถือครองเพื่อหวังผลกำไรจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าทรัพย์สิน และหวังผลประโยชน์จากรายได้ค่าเช่า ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในเมื่ออสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างจากอสังหาริมทรัพย์ทั่วไป ดังนั้นในการจัดเก็บภาษีอากรจึงควรใช้ฐานภาษีที่เป็นมูลค่ายุติธรรม หรือราคาตลาด เนื่องจากมูลค่ายุติธรรมสะท้อนมูลค่าอย่างแท้จริงตามราคาตลาด ณ ปัจจุบัน

4.4 แนวทางแก้ไข

(1) จากตัวอย่างการคำนวณแบบจำลองดังกล่าวข้างต้นพบว่า ปีภาษี 2563 การใช้วิธีราคาทุนส่งผลให้สรรพากรไม่สามารถจัดเก็บภาษีจากกำไรที่เกิดขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน เพราะสรรพากรยังไม่ยอมรับวิธีมูลค่ายุติธรรมในการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ดังนั้นสรรพากรควรเพิ่มเติมข้อกำหนดในประมวลรัษฎากรให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นการเฉพาะ ส่งผลให้สรรพากรสามารถจัดเก็บภาษีเร็วขึ้นกว่าเดิม โดยสามารถจัดเก็บภาษีเงินได้ในปี x1 หรือปี 2563 มากถึง 81 ล้านบาท

(2) กรณีมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนมีมูลค่าลดลง สามารถใช้แนวทางการขอคืนภาษีได้มาบังคับใช้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนนั้นมีลักษณะแตกต่างจากอสังหาริมทรัพย์ทั่วไป ในส่วนของทำเลที่ตั้ง ศักยภาพในการทำกำไร ฐานะและขนาดของบริษัทที่ลงทุน ดังนั้นการลดลงของมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวเป็นไปได้ค่อนข้างยาก

(3) การจัดเก็บจากวัตถุประสงค์ของการใช้ที่ดิน อาจทำให้เจ้าของที่ดินไม่ยอมแจ้งต่อหน่วยจัดเก็บภาษีว่ามีวัตถุประสงค์เพื่อเก็งกำไร ดังนั้นสรรพากรอาจต้องมีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากที่ดินว่าที่ดินแปลงดังกล่าวมีการใช้ประโยชน์ที่แท้จริงอย่างไร หรืออาจจะใช้วิธีการตรวจสอบระหว่างหน่วยงานของสรรพากรและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ว่ามีบริษัทใดที่ใช้วิธีมูลค่ายุติธรรมในการวัดมูลค่าที่ดินในงบการเงินเพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบต่อไป

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

เนื่องจากปัจจุบันสภาวิชาชีพบัญชีในพระราชบัญญัติฯ มีการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทย ซึ่งมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนถูกปรับปรุง (ปี 2562) และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2562 โดยมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาบางส่วนไปจากเดิม โดยอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเป็นสินทรัพย์ที่มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างจากสินทรัพย์ชนิดอื่น เนื่องจากเป็นสินทรัพย์ที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น ที่ดินที่กิจการถือครองไว้เพื่อหวังกำไรจากการเพิ่มมูลค่าของที่ดินนั้นในระยะยาว ที่ดินที่กิจการถือครองไว้โดยปัจจุบันยังมิได้ระบุวัตถุประสงค์ของการใช้งานในอนาคต และอสังหาริมทรัพย์ที่กิจการมีไว้เพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่า เป็นต้น โดยมาตรฐานการบัญชีเปิดโอกาสให้บริษัทสามารถเลือกวิธีการรายงานมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนได้สองวิธีคือ วิธีราคาทุน และวิธีมูลค่ายุติธรรม ในขณะที่หลักการตามประมวลรัษฎากรยังมิได้มีการกำหนดคำนิยามสำหรับทรัพย์สินดังกล่าวเอาไว้ แต่ยังคงใช้วิธีปฏิบัติตามประมวลรัษฎากรที่มีอยู่เดิม ด้วยเหตุนี้จึงเกิดปัญหาความแตกต่างของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ผูกมัดมูลค่าด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรมระหว่างวิธีการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีกับวิธีทางภาษีอากรตามหลักเกณฑ์ของประมวลรัษฎากร

การใช้วิธีราคาทุน (Cost Method) เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดที่สามารถนำราคาจ่ายซื้อทรัพย์สิน พร้อมด้วยต้นทุนในการจัดหาทรัพย์สินมาบันทึกเป็นราคาทุน เช่น ราคาซื้อที่รวมค่าภาษีนำเข้า เป็นต้น ทรัพย์สินดังกล่าวยังคงเป็นราคาที่นำเชื่อถือที่สุดในการวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรก (initial Measurement) แต่เมื่อทรัพย์สินดังกล่าวอยู่กับบริษัทเป็นเวลานาน ทรัพย์สินนั้นมักมีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรม หรือราคาตลาด เนื่องจากทรัพย์สินดังกล่าวจะต้องถูกหักมูลค่าด้วยค่าเสื่อมราคา ทำให้มูลค่าของทรัพย์สินนั้นลดลง ซึ่งเป็นวิธีที่มีหลักการไม่สอดคล้องกับสินทรัพย์ที่มีมูลค่าสูงขึ้นเรื่อยๆ เช่น ที่ดิน และอาคาร เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามในทางบัญชีและในทางภาษีอากรก็ยังคงใช้ราคาทุนเดิมในการรับรู้รายการเริ่มแรกเช่นเดียวกัน เพราะถือว่าเป็นมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่เกิดรายการเริ่มแรกขึ้น

เมื่อระยะเวลาผ่านไปมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่เคยบันทึกไว้ตามหลักวิธีราคาทุนเดิมย่อมมีมูลค่าที่แตกต่างไปจากวันที่เกิดรายการ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากหลายๆ ปัจจัย เช่น สภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชาชน การขยายตัวของเมือง และการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เป็นต้น แต่ที่ดินถือเป็นสิ่งที่มีอยู่อย่างจำกัด จึงทำให้มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ถูกเพิ่มขึ้นอย่างไม่จำกัด (สูงขึ้น) เพราะราคาของที่ดินและราคาของอาคารดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นตามขนาดของความต้องการของผู้บริโภค ในทางตรงกันข้ามหากยังใช้วิธีราคาทุนเดิม มูลค่าของที่ดินยังอยู่เท่าเดิม ณ วันแรก แต่มูลค่าของอาคารจะถูกหักทอนลงด้วยค่าเสื่อมราคา ดังนั้นวิธีราคาทุนเดิมจึงไม่เหมาะสมกับทรัพย์สินประเภทดังกล่าว โดยที่ทางการบัญชีสามารถนำวิธีมูลค่ายุติธรรม (Fair Value Method) มาใช้ในการวัดมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ โดยเชื่อว่าการใช้วิธีมูลค่ายุติธรรมจะช่วยส่งเสริมการให้ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) กับผู้ใช้งบการเงินมากกว่าราคาทุนเดิม (Historical Cost) เนื่องจากวิธีมูลค่ายุติธรรมจะไม่มี การนำหลักการเรื่องค่าเสื่อมราคาเข้ามาเกี่ยวข้อง มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์จะถูกประเมินใหม่ทุก 3 ถึง 5 ปี

วิธีมูลค่ายุติธรรมเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยพิจารณาจากการที่มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฉบับที่ 13 เรื่องมูลค่ายุติธรรม ได้กำหนดวิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมที่สอดคล้องกับวิธีการวัดมูลค่าของ สมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย โดยมีการกำหนดหลักการ “ตลาดหลักและตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุด” (Principal and the most advantageous market) หรือ “หลักการใช้ประโยชน์สูงสุดของทรัพย์สิน” (Highest and best use) ซึ่งหลักการดังกล่าวจะมีวิธีหลักสำหรับประเมินอยู่ 3 วิธีคือ วิธีราคาตลาด (Market Approach) วิธีราคาทุน (Cost Approach) และวิธีรายได้ (Income Approach) ซึ่งเป็นวิธีที่ถูกกำหนดไว้ในมาตรฐานของผู้วิชาชีพ ประเมินที่ต้องพิจารณาความเป็นไปได้ในแต่ละวิธีร่วมกัน โดยจะต้องนำแต่ละวิธีมาเปรียบเทียบกับวิธีใดจะสามารถสะท้อนการสร้างรายได้ของสินทรัพย์นั้นได้มากที่สุด เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นสมมติฐานในการกำหนดมูลค่ายุติธรรม

การวัดมูลค่ายุติธรรมส่งผลให้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ทางการบัญชีที่สามารถทำได้ แต่หลักเกณฑ์ทางภาษีอากรยังไม่สามารถรับรู้ได้ เนื่องจากหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรยังคงใช้วิธีราคาทุนเดิม และส่วนมูลค่าเพิ่มจากการวัดมูลค่ายังต้องห้ามตามมาตรา 65 ทวิ (3) ของประมวลรัษฎากรที่วางหลักไว้ว่า “ราคาทรัพย์สินอื่นนอกจาก (6) ให้ถือตามราคาที่ยื่นซื้อทรัพย์สินนั้นได้ตามปกติ และในกรณีที่มีการตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ห้ามมิให้นำราคาที่ตีราคาเพิ่มขึ้นมารวมคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ ส่วนทรัพย์สินรายการใดมีสิทธิหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคา ให้หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราเดิมที่ใช้ก่อนตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้น โดยให้หักเพียงเท่าที่ระยะเวลาและมูลค่าต้นทุนที่เหลืออยู่สำหรับทรัพย์สินนั้นเท่านั้น” ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้กรมสรรพากรไม่สามารถจัดเก็บรายได้จากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าทรัพย์สินตามหลักของวิธีมูลค่ายุติธรรม เนื่องจากทรัพย์สินดังกล่าวยังไม่เกิดการขายขึ้นจริง

จากผลการวิจัยพบว่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ถูกวัดมูลค่าด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรมแทนที่จะใช้วิธีราคาทุน จะส่งผลให้มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนตามวิธีราคาทุนที่มีมูลค่า 50,997 ล้านบาท เป็นวิธีมูลค่ายุติธรรม เพิ่มมูลค่าขึ้นเป็น 59,090 ล้านบาท โดยผลของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีส่งผลให้บริษัทมีกำไรจากการวัดมูลค่าตามวิธีมูลค่ายุติธรรมประมาณ 8,093 ล้านบาท หากกำหนดให้รายได้จากการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนสามารถนำมาเฉลี่ยตลอดอายุการใช้งานของทรัพย์สินที่ 20 ปี ตามวิธีการคำนวณแบบใหม่ หากสรรพากรยอมรับมูลค่าที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้สามารถจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ในปี X1 เพิ่มขึ้นจำนวน 81 ล้านบาท และถ้าคิดจากปี X1 ถึงปี X20 สรรพากรจะสามารถจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจำนวน 1,618 ล้านบาท เนื่องจากรายได้ดังกล่าวจะถูกนำไปรวมเป็นรายได้ส่วนหนึ่งของการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปีของแต่ละปี สำหรับการใช้นโยบายแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด. 50) ซึ่งวิธีดังกล่าวจะส่งผลต่อระยะเวลาในการจัดเก็บภาษีที่รวดเร็วมากยิ่งขึ้นของหน่วยงานสรรพากร และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนจะเป็นไปตามราคาตลาด

แต่อย่างไรก็ตามการที่จะจัดเก็บภาษีจากวิธีดังกล่าว อาจจะมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดประเภทของที่ดิน อาจทำให้เจ้าของที่ดินไม่ยอมแจ้งต่อหน่วยจัดเก็บภาษีว่ามีวัตถุประสงค์เพื่อเก็งกำไร ดังนั้นสรรพากรอาจจะต้องมีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากที่ดิน ว่าที่ดินแปลงดังกล่าวมีการใช้ประโยชน์ที่แท้จริงอย่างไร หรืออาจจะใช้วิธีการตรวจสอบระหว่างหน่วยงานของสรรพากรและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ว่ามีบริษัทใดที่ใช้วิธีวัดมูลค่าของที่ดินจากมูลค่ายุติธรรมในงบการเงินเพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบต่อไป

5.2 ข้อเสนอแนะ

การที่มาตรฐานการบัญชีได้กำหนดมูลค่ายุติธรรมในการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนขึ้นมา เนื่องจากการจัดทำบัญชีต้องเกี่ยวข้องข้องในการใช้งบการเงินเพื่อการตัดสินใจ และให้ทันต่อเหตุการณ์ แต่การคำนวณภาษีอากรสรรพากรใช้ข้อกำหนดที่กำหนดขึ้นมาเอง ซึ่งข้อกำหนดในการคำนวณภาษีอากรดังกล่าวที่ผู้วิจัยนำเสนออาจไม่ได้รับการยอมรับจากสรรพากร แต่หากสรรพากรจะนำไปใช้อาจจะต้องมีการจัดอบรมทำความเข้าใจให้แก่เจ้าหน้าที่กรมสรรพากรอย่างแท้จริง เพราะการนำแนวทางในการคำนวณไปใช้ ผู้ใช้อาจพบปัญหาที่เกิดจากเงื่อนไขและข้อเท็จจริงที่แตกต่างกัน

การชำระภาษีดังกล่าว ควรเป็นไปตามหลักภาษีอากรที่ดี กล่าวคือเมื่อผู้ประกอบการเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากมูลค่าทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นก็ควรที่จะรับผิดชอบต่อสังคมโดยการชำระภาษี

สำหรับมาตรา 65 ทวิ (3) ของประมวลรัษฎากร สรรพากรยังสามารถบังคับใช้กับอสังหาริมทรัพย์ทั่วไปได้ เพราะการใช้วิธีการวัดมูลค่ายุติธรรมในการจัดเก็บภาษีคงไม่เหมาะสม เนื่องจากอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวมีไว้เพื่อใช้งานในการประกอบธุรกิจ และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อหวังการเพิ่มขึ้นของมูลค่าทรัพย์สินแต่อย่างใด

บรรณานุกรม

- ประมวลรัษฎากร
- พระราชกฤษฎีกา/พระราชกำหนด และกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
- หนังสือเอกสารภาษีอากร
- หนังสือตอบข้อหารือกรมสรรพากร
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ 2562 ประกาศสภาวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 36/2562
- และคู่มืออธิบายมาตรการบัญชี เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ 2562 ประกาศสภาวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 41/2562 และคู่มืออธิบายมาตรฐานการบัญชี เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ 2562 ประกาศสภาวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 45/2562 และคู่มืออธิบายมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ 2562 ประกาศสภาวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 60/2562 และคู่มืออธิบายมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ 2562 ประกาศสภาวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 89/2562 และคู่มืออธิบายมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เรื่อง สัญญาเช่า
- สุรกิจ คำวงศ์ปิ่น, “การวัดมูลค่ายุติธรรม” วารสารวิชาชีพบัญชี, เมษายน 2553),
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รongเอก วรรณพฤกษ์, วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี, เมษายน 2560.
- พิภพ รอดภัย และโสภณ พรโชคชัย, ความรู้ความจริง อสังหาริมทรัพย์ ประเทศไทย (กรุงเทพฯ: พี โอ แอด แอนด์ พรินท์).
- วิโรจน์ เฉลิมรัตนา, บัญชีธุรกิจ, เส้นทางเศรษฐี มติชน, กันยายน 2558.
- นิติ รัตน์ปรีชาเวช. หลักการและแนวคิดในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์. พิมพ์ครั้งที่ 2 มีนาคม 2561. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ดร. โสภณ พรโชคชัย. การบริหารธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4 พฤศจิกายน 2559 โรงพิมพ์ ส. วีรัชการพิมพ์ (1996)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

สินทรัพย์	หมายเหตุ	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	1 มกราคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
pdf		2563	2562	2562	2563	2562
			(ปรับปรุงใหม่)	(ปรับปรุงใหม่)		
				(บาท)		
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	8	229,711,643	14,671,489,015	1,513,865,651	27,263,317	13,795,391,240
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	7, 9	721,772,951	1,098,849,505	1,779,665,825	97,714,521	435,593,579
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7	-	1,100,000	58,330,000	-	-
สินค้าคงเหลือ		48,879,626	53,673,786	63,300,906	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7	51,746,050	112,563,664	252,267,543	4,200,404	22,947,119
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		1,052,110,270	15,937,675,970	3,667,429,925	129,178,242	14,253,931,938
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินลงทุนในบริษัทร่วม		-	-	314,735	-	-
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	10	-	-	-	29,755,967,918	24,780,019,457
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าก่อสร้าง		136,359,482	77,292,344	63,043,735	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7	-	-	-	87,551,580,655	63,177,382,693
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	11	50,997,493,360	49,847,950,296	49,705,757,618	2,479,024	2,834,837
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	12	70,680,805,181	68,067,640,576	60,253,157,847	112,949,538	3,883,901
สิทธิการเช่า	14	-	1,489,424,408	1,540,351,910	-	-
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	15	193,322,037	172,662,167	116,916,778	36,582,371	13,627,529
สินทรัพย์ถาวรที่ได้รับจากการควบรวม	27	845,537,780	316,965,154	292,865,555	112,423,054	17,032,791
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	7, 16	560,938,789	583,708,734	439,699,835	211,971,974	77,490,805
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		123,414,456,629	120,555,643,679	112,412,108,013	117,783,954,534	88,072,272,013
รวมสินทรัพย์		124,466,566,899	136,493,319,649	116,079,537,938	117,913,132,776	102,326,203,951

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	หมายเหตุ	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	1 มกราคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
		2563	2562	2562	2563	2562
			(ปรับปรุงใหม่)	(ปรับปรุงใหม่)		
				(บาท)		
หนี้สินหมุนเวียน						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	7, 17	1,545,853,768	2,474,598,652	2,638,681,102	789,555,466	335,575,045
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน						
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	18	-	-	20,330,691,590	-	-
เงินกู้ยืมระยะสั้น	7, 18	1,525,000,000	8,717,773,235	8,459,704,047	2,404,213,412	1,304,062,200
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนด						
ชำระภายในหนึ่งปี	3, 7, 18	32,702,886	-	-	40,483,960	-
ภายในหนึ่งปีถัดไป		9,599,662	1,864,936	10,502,824	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	7	140,188,747	166,449,385	297,408,420	3,222,655	2,430,073
รวมหนี้สินหมุนเวียน		3,253,345,063	11,360,686,208	31,736,987,983	3,237,475,493	1,642,067,318
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาว	18	41,801,479,122	28,000,000,000	42,794,046,205	41,801,479,122	28,000,000,000
หนี้สินตามสัญญาเช่า	3, 7, 18	1,798,411,418	-	-	68,217,437	-
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับ						
ผลประโยชน์พนักงาน	19	362,112,921	332,925,162	246,526,602	150,251,811	130,957,606
เงินมัดจำรับจากผู้เช่า	7	813,130,816	940,250,306	907,428,294	166,680	165,000
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	27	4,674,341,833	4,837,105,522	3,304,054,015	-	-
หนี้สินอนุพันธ์	30	446,810,251	-	-	446,810,251	-
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		130,840,529	215,956,601	94,988,477	-	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		50,027,126,890	34,326,237,591	47,347,043,593	42,466,925,301	28,131,122,606
รวมหนี้สิน		53,280,471,953	45,686,923,799	79,084,031,576	45,704,400,794	29,773,189,924

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน

	31 ธันวาคม	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		31 ธันวาคม	1 มกราคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	หมายเหตุ	2563	2562	2562	2563	2562
			(ปรับปรุงใหม่)	(ปรับปรุงใหม่)		
				(บาท)		
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนเรือนหุ้น	21					
ทุนจดทะเบียน		32,150,000,000	32,000,000,000	24,000,000,000	32,150,000,000	32,000,000,000
ทุนที่ออกและชำระแล้ว		32,000,000,000	32,000,000,000	24,000,000,000	32,000,000,000	32,000,000,000
ทุนเรือนหุ้นที่ออกและชำระแล้วก่อน						
การจัดโครงสร้างธุรกิจ	6	-	7,978,100,000	7,988,275,000	-	-
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	21	39,326,508,077	39,326,508,077	-	39,326,508,078	39,326,508,078
กำไร (ขาดทุน) สะสม						
จัดสรรเป็นทุนสำรองตามกฎหมาย	22	78,626,174	58,781,805	4,692,305	78,626,174	58,781,805
จัดสรรเป็นทุนสำรองตามกฎหมายก่อน						
การจัดโครงสร้างธุรกิจ		-	375,000	1,375,000	-	-
ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม)		(963,515,871)	1,432,690,133	555,778,097	1,134,060,347	1,169,164,144
ขาดทุนสะสมก่อนการจัดโครงสร้างธุรกิจ		-	(4,307,373,473)	(4,051,885,941)	-	-
สำรองการตีราคาที่ดินใหม่	22	7,339,355,319	7,337,329,844	5,030,916,275	-	-
สำรองการตีราคาที่ดินใหม่ก่อนการจัดโครงสร้างธุรกิจ	22	-	11,595,577,975	8,054,030,775	-	-
สำรองการป้องกันความเสี่ยง	22	(329,022,617)	-	-	(329,022,617)	-
ผลต่างจากการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน	6	(6,265,856,136)	(4,615,593,511)	(4,587,964,903)	(1,440,000)	(1,440,000)
รวมส่วนของบริษัทใหญ่		71,186,094,946	90,806,395,850	36,995,216,608	72,208,731,982	72,553,014,027
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		-	-	289,754	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		71,186,094,946	90,806,395,850	36,995,506,362	72,208,731,982	72,553,014,027
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		124,466,566,899	136,493,319,649	116,079,537,938	117,913,132,776	102,326,203,951

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
	(ปรับปรุงใหม่)			
	(บาท)			
รายได้	7, 23			
รายได้จากการประกอบกิจการ โรงแรม และบริกรที่เกี่ยวข้อง		2,867,366,615	8,692,074,566	-
รายได้จากการให้เช่าและให้บริการอาคารพาณิชย์กรรม		3,115,939,969	4,198,125,638	660,000
รายได้ค่าบริการงาน		27,767,733	284,509,992	596,541,064
เงินปันผลรับ	10	-	-	301,037,500
รายได้ดอกเบี้ย		3,186,746	47,787,715	1,801,550,732
รายได้อื่น		122,162,150	64,717,097	15,065,709
รวมรายได้		6,136,423,213	13,287,215,008	2,714,855,005
ค่าใช้จ่าย	7, 25			
ต้นทุนจากการประกอบกิจการ โรงแรม และบริกรที่เกี่ยวข้อง		3,166,117,389	4,334,818,841	-
ต้นทุนการให้เช่าและให้บริการอาคารพาณิชย์กรรม		1,687,179,145	1,948,495,935	355,813
ต้นทุนค่าบริการงาน		25,119,856	203,542,426	595,596,190
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย		387,470,729	721,016,404	-
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		2,028,231,036	2,964,010,755	479,324,629
รวมค่าใช้จ่าย		7,294,118,155	10,171,884,361	1,075,276,632
กำไร (ขาดทุน) จากกิจกรรมดำเนินงาน		(1,157,694,942)	3,115,330,647	1,639,578,373
ต้นทุนทางการเงิน	26	1,143,091,368	2,153,786,535	1,216,975,634
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม		-	93,794	-
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้		(2,300,786,310)	961,637,906	422,602,739
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	27	419,557,567	(312,514,635)	(25,715,357)
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี		(1,881,228,743)	649,123,271	396,887,382

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562 (ปรับปรุงใหม่)	2563	2562
	(บาท)			
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
รายการที่อาจถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ผลขาดทุนจากการป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด	30	(203,963,057)	-	(203,963,057)
กำไรเงินได้ของรายการที่อาจถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง	27	40,792,611	-	40,792,611
รวมรายการที่อาจถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		(163,170,446)	-	(163,170,446)
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ผลกำไรจากการตีราคาที่ดินใหม่	12	2,531,844	7,309,950,961	-
ผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	19	(11,139,351)	(4,107,773)	(15,188,314)
กำไรเงินได้ของรายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง	27	1,721,501	(1,461,168,638)	3,037,663
รวมรายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		(6,886,006)	5,844,674,550	(12,150,651)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากกำไรเงินได้		(170,056,452)	5,844,674,550	(175,321,097)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		(2,051,285,195)	6,493,797,821	221,566,285
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน)				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่		(1,881,228,743)	932,284,937	396,887,382
ส่วนที่เป็นของบริษัทอื่นในกลุ่มก่อนการจัดโครงสร้างธุรกิจ		-	(283,742,175)	-
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		-	580,509	-
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี		(1,881,228,743)	649,123,271	396,887,382
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่		(2,051,285,195)	3,237,415,105	221,566,285
ส่วนที่เป็นของบริษัทอื่นในกลุ่มก่อนการจัดโครงสร้างธุรกิจ		-	3,255,802,207	-
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		-	580,509	-
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		(2,051,285,195)	6,493,797,821	221,566,285
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	28	(0.059)	0.036	0.012

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท แอสตา เวิร์ค คอร์ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

หมายเหตุ	งบการเงินรวม												ส่วนของ ส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจ ควบคุม	รวม	
	กำไร (ขาดทุน) สะสม						องค์ประกอบอื่นของ ส่วนของผู้ถือหุ้น								
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว ก่อนการจัด โครงสร้างธุรกิจ	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	ทุนสำรอง ตามกฎหมาย	ทุนสำรอง ตามกฎหมาย ก่อนการจัด โครงสร้างธุรกิจ	ยังไม่ได้จัดสรร โครงสร้างธุรกิจ	ยังไม่ได้จัดสรร โครงสร้างธุรกิจ (บาท)	สำรองการตีราคา ที่ดินใหม่	สำรองการตีราคา ก่อนการจัด โครงสร้างธุรกิจ	ผลต่างจากการ รวมธุรกิจภายใต้ การควบคุมเดียวกัน	รวมส่วนของ ผู้ถือหุ้น ของบริษัท				
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562															
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 - ปรับปรุงใหม่	6	24,000,000,000	7,988,275,000	-	4,692,305	1,375,000	555,778,097	(4,051,885,941)	5,030,916,275	8,054,030,775	(4,587,964,903)	36,995,216,608	289,754	36,995,506,362	
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น															
เงินทุนที่ได้รับจากผู้ถือหุ้น															
เพิ่มหุ้นสามัญ	21	8,000,000,000	-	39,326,508,077	-	-	-	-	-	-	-	47,326,508,077	-	47,326,508,077	
รวมเงินทุนที่ได้รับจากผู้ถือหุ้น		8,000,000,000	-	39,326,508,077	-	-	-	-	-	-	-	47,326,508,077	-	47,326,508,077	
การเปลี่ยนแปลงในส่วนได้เสียในบริษัทย่อย															
การซื้อธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน		-	(10,100,000)	-	-	(1,000,000)	-	30,182,461	-	-	(27,628,608)	(8,546,147)	-	(8,546,147)	
การขายส่วนได้เสียในบริษัทที่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน โดยสูญเสียอำนาจควบคุม		-	(75,000)	-	-	-	-	75,000	-	-	-	-	(870,263)	(870,263)	
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น		8,000,000,000	(10,175,000)	39,326,508,077	-	(1,000,000)	-	30,257,461	-	-	(27,628,608)	47,317,961,930	(870,263)	47,317,091,667	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี															
กำไรหรือขาดทุน		-	-	-	-	-	932,284,937	(283,742,175)	-	-	-	648,542,762	580,509	649,123,271	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		-	-	-	-	-	(1,283,401)	(2,002,818)	2,306,413,569	3,541,547,200	-	5,844,674,550	-	5,844,674,550	
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	-	-	-	931,001,536	(285,744,993)	2,306,413,569	3,541,547,200	-	6,493,217,312	580,509	6,493,797,821	
โอนไปสำรองตามกฎหมาย	22	-	-	-	54,089,500	-	(54,089,500)	-	-	-	-	-	-	-	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 - ปรับปรุงใหม่		32,000,000,000	7,978,100,000	39,326,508,077	58,781,805	375,000	1,432,690,133	(4,307,373,473)	7,337,329,844	11,595,577,975	(4,615,593,511)	90,806,395,850	-	90,806,395,850	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

หมายเหตุ	งบการเงินรวม												
	กำไร (ขาดทุน) สะสม						องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น						
	ทุนเรือนหุ้นที่ออกและชำระแล้ว		ทุนเรือนหุ้นที่ออกและชำระแล้ว		ทุนสำรอง		ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม)		สำรองการตีราคาที่ดินใหม่		ผลต่างจากการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน		รวม
	ชำระแล้ว	โครงสร้างธุรกิจ	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	สำรอง	ตามกฎหมาย	โครงสร้างธุรกิจ	ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม)	โครงสร้างธุรกิจ	ที่ดินใหม่	โครงสร้างธุรกิจ	ความเสี่ยง	การควบคุมเดียวกัน	ส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563													
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 - ปรับปรุงใหม่จาก													
ผลกระทบการจัดโครงสร้างธุรกิจ	6	32,000,000,000	7,978,100,000	39,326,508,077	58,781,805	375,000	1,432,690,133	(4,307,373,473)	7,337,329,844	11,595,577,975	-	(4,615,593,511)	90,806,395,850
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	3	-	-	-	-	-	(86,225,252)	-	-	-	(165,852,171)	-	(252,077,423)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 - ปรับปรุงใหม่		32,000,000,000	7,978,100,000	39,326,508,077	58,781,805	375,000	1,346,464,881	(4,307,373,473)	7,337,329,844	11,595,577,975	(165,852,171)	(4,615,593,511)	90,554,318,427
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น													
การจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น													
เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	29	-	-	-	-	-	(399,996,159)	-	-	-	-	-	(399,996,159)
รวมการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น		-	-	-	-	-	(399,996,159)	-	-	-	-	-	(399,996,159)
การเปลี่ยนแปลงในส่วนได้เสียในบริษัทย่อย													
การซื้อธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน	6	-	(7,978,100,000)	-	-	(375,000)	-	4,307,373,473	-	(11,595,577,975)	-	(1,650,262,625)	(16,916,942,127)
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น		-	(7,978,100,000)	-	-	(375,000)	(399,996,159)	4,307,373,473	-	(11,595,577,975)	-	(1,650,262,625)	(17,316,938,286)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี													
ขาดทุน		-	-	-	-	-	(1,881,228,743)	-	-	-	-	-	(1,881,228,743)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น		-	-	-	-	-	(8,911,481)	-	2,025,475	-	(163,170,446)	-	(170,056,452)
รวมกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	-	-	-	(1,890,140,224)	-	2,025,475	-	(163,170,446)	-	(2,051,285,195)
โอนไปสำรองตามกฎหมาย	22	-	-	-	19,844,369	-	(19,844,369)	-	-	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563		32,000,000,000	-	39,326,508,077	78,626,174	-	(963,515,871)	-	7,339,355,319	-	(329,022,617)	(6,265,856,136)	71,186,094,946

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท แอสเสท เวิร์ค คอร์ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

หมายเหตุ	ทุนเรือนหุ้น		งบการเงินเฉพาะกิจการ		องค์ประกอบอื่น		
	ที่ออกและ	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	กำไรสะสม		ของส่วนของผู้ถือหุ้น		
	ชำระแล้ว		ทุนสำรอง	ยังไม่ได้	ผลต่างจากการ	รวม	
			ตามกฎหมาย	จัดสรร	รวมธุรกิจภายใต้	ส่วนของผู้ถือหุ้น	
			(บาท)		การควบคุมเดียวกัน		
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562							
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	24,000,000,000	-	4,692,305	144,533,637	(1,440,000)	24,147,785,942	
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น							
เงินทุนที่ได้รับจากผู้ถือหุ้น							
เพิ่มหุ้นสามัญ	21	8,000,000,000	39,326,508,078	-	-	-	47,326,508,078
รวมรายการกับผู้เป็นเจ้าของที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น		8,000,000,000	39,326,508,078	-	-	-	47,326,508,078
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี							
กำไร		-	-	-	1,081,790,005	-	1,081,790,005
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		-	-	-	(3,069,998)	-	(3,069,998)
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	-	1,078,720,007	-	1,078,720,007
โอนไปสำรองตามกฎหมาย	22	-	-	54,089,500	(54,089,500)	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562		32,000,000,000	39,326,508,078	58,781,805	1,169,164,144	(1,440,000)	72,553,014,027

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

หมายเหตุ	ทุนเรือนหุ้น		งบการเงินเฉพาะกิจการ		องค์ประกอบอื่นของ			รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น
	ที่ออกและ ชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	กำไรสะสม		ส่วนของผู้ถือหุ้น			
			ทุนสำรอง ตามกฎหมาย	ยังไม่ได้ จัดสรร (บาท)	สำรองการป้องกัน ความเสี่ยง	ผลต่างจากการ รวมธุรกิจภายใต้ การควบคุมเดียวกัน		
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563								
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 - ตามที่รายงานในปีก่อน	32,000,000,000	39,326,508,078	58,781,805	1,169,164,144	-	(1,440,000)	72,553,014,027	
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี	3	-	-	-	(165,852,171)	-	(165,852,171)	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 - ปรับปรุงใหม่	<u>32,000,000,000</u>	<u>39,326,508,078</u>	<u>58,781,805</u>	<u>1,169,164,144</u>	<u>(165,852,171)</u>	<u>(1,440,000)</u>	<u>72,387,161,856</u>	
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น								
การจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น								
เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	29	-	-	(399,996,159)	-	-	(399,996,159)	
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น		-	-	(399,996,159)	-	-	(399,996,159)	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี								
กำไร		-	-	396,887,382	-	-	396,887,382	
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น		-	-	(12,150,651)	(163,170,446)	-	(175,321,097)	
รวมกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	384,736,731	(163,170,446)	-	221,566,285	
โอนไปสำรองตามกฎหมาย	22	-	-	19,844,369	(19,844,369)	-	-	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	<u>32,000,000,000</u>	<u>39,326,508,078</u>	<u>78,626,174</u>	<u>1,134,060,347</u>	<u>(329,022,617)</u>	<u>(1,440,000)</u>	<u>72,208,731,982</u>	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม
	2563	2562	2563	2562
		(ปรับปรุงใหม่)		
			(บาท)	
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	(1,881,228,743)	649,123,271	396,887,382	1,081,790,005
ปรับรายการที่กระทบกำไร (ขาดทุน) เป็นเงินสดรับ (จ่าย)				
(รายได้) ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	27	(419,557,567)	312,514,635	25,715,357
27	(419,557,567)	312,514,635	25,715,357	153,292,547
ต้นทุนทางการเงิน	26	1,143,091,368	2,153,786,535	1,216,975,634
26	1,143,091,368	2,153,786,535	1,216,975,634	1,285,693,517
ค่าเสื่อมราคา	11, 12	2,299,292,575	2,118,131,253	45,198,500
11, 12	2,299,292,575	2,118,131,253	45,198,500	1,085,083
ค่าตัดจำหน่ายสิทธิการเช่า	14	-	50,927,502	-
14	-	50,927,502	-	-
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น	15	23,483,007	20,657,462	3,221,387
15	23,483,007	20,657,462	3,221,387	1,627,641
ส่วนแบ่งกำไรของบริษัทร่วมที่ผู้ใช้วิธีส่วนได้เสีย		-	(93,794)	-
		-	(93,794)	-
ผลขาดทุนจากการซื้อขายที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน	30	28,199,917	-	-
30	28,199,917	-	-	-
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	9	-	50,509,530	-
9	-	50,509,530	-	-
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	19	45,324,386	124,691,384	10,784,958
19	45,324,386	124,691,384	10,784,958	44,802,466
(กำไร) ขาดทุนจากการปรับเปลี่ยนและยกเลิกสัญญาเช่า		268,605	-	(322,297)
		268,605	-	(322,297)
(กำไร) ขาดทุนจากการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน		(5,916,535)	4,969,315	-
		(5,916,535)	4,969,315	-
ขาดทุนจากการซื้อขายส่วนปรับปรุงอาคาร	12	3,342,881	-	388,188
12	3,342,881	-	388,188	-
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายส่วนปรับปรุงอาคารและอุปกรณ์		3,317,313	9,962,174	795,020
		3,317,313	9,962,174	795,020
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น		9,579	4,055,206	9,579
		9,579	4,055,206	9,579
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน		542,604	-	-
		542,604	-	-
(กำไร) ขาดทุนจากการจำหน่ายส่วนปรับปรุงอาคารและอุปกรณ์		4,727,004	(5,890,848)	-
		4,727,004	(5,890,848)	-
ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน		-	151,229	-
		-	151,229	-
ดอกเบี้ยรับ		(3,186,746)	(47,787,715)	(1,801,550,732)
		(3,186,746)	(47,787,715)	(1,801,550,732)
	1,241,709,648	5,445,707,139	(101,897,024)	705,915,164
	1,241,709,648	5,445,707,139	(101,897,024)	705,915,164
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น		318,218,361	731,274,994	(32,486,658)
		318,218,361	731,274,994	(32,486,658)
สินค้าคงเหลือ		4,794,160	9,627,120	-
		4,794,160	9,627,120	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		32,824,918	164,392,659	18,746,715
		32,824,918	164,392,659	18,746,715
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าก่อสร้าง		(59,067,138)	(14,248,610)	-
		(59,067,138)	(14,248,610)	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		101,028,286	(97,660,986)	(6,025,809)
		101,028,286	(97,660,986)	(6,025,809)
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น		(638,607,717)	(200,586,156)	10,159,523
		(638,607,717)	(200,586,156)	10,159,523
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		12,429,239	(130,959,036)	792,582
		12,429,239	(130,959,036)	792,582
เงินมัดจำรับจากผู้เช่า		(127,119,490)	32,822,013	1,680
		(127,119,490)	32,822,013	1,680
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		(85,116,072)	120,968,124	-
		(85,116,072)	120,968,124	-
รับ (โอน) ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน		-	-	(2,409,933)
		-	-	(2,409,933)
จ่ายประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน		(27,275,977)	(42,400,597)	(4,269,133)
		(27,275,977)	(42,400,597)	(4,269,133)
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) การดำเนินงาน		773,818,218	6,018,936,664	(117,388,057)
		773,818,218	6,018,936,664	(117,388,057)
ภาษีเงินได้จ่ายออก - สุทธิ		(96,677,722)	(176,744,955)	(39,267,464)
		(96,677,722)	(176,744,955)	(39,267,464)
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน		677,140,496	5,842,191,709	(156,655,521)
		677,140,496	5,842,191,709	(156,655,521)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อบริษัทย่อย		(25,785,625,154)	(6,362,508)	(13,850,623,039)
		(25,785,625,154)	(6,362,508)	(13,850,623,039)
				(96,277,500)
				(96,277,500)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562
	(ปรับปรุงใหม่)			
	(บาท)			
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน (ต่อ)				
เงินสดรับจากการขายส่วนได้เสียในบริษัทที่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน				
โดยสูญเสียอำนาจควบคุมสุทธิกับเงินสดที่ขายไป				
	-	792,141	-	-
เงินสดรับจากการลดทุนของบริษัทย่อย	10	-	5,991,120	90,236,250
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	10	-	400	-
เงินสดรับจากการขายส่วนได้เสียในบริษัทร่วม	-	257,300	-	-
เงินสดรับจากการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	13,778,944	-	-
เงินสดรับจากการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	21,878,467	-	-
เงินสดรับจากการจำหน่ายส่วนปรับปรุงอาคารและอุปกรณ์	-	8,840,203	-	-
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	-	(1,857,893,124)	(4,743,388)	(3,455,375)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	(1,083,601,444)	-	-
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	-	(76,011,472)	(22,328,313)	(10,903,015)
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7	(1,100,000)	-	-
เงินสดรับชำระคืนจากเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7	58,330,000	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7	-	(18,991,130,259)	(72,424,427,395)
เงินสดรับชำระคืนจากเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7	-	4,851,132,674	36,636,880,292
ดอกเบี้ยรับ	-	3,418,224	51,245,181	1,228,858,251
กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	-	(28,658,553,852)	(2,869,846,312)	(26,782,842,554)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับจากการออกหุ้นทุน - สุทธิ	21	-	47,158,135,097	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	18	17,140,000,000	3,555,000,000	17,140,000,000
เงินสดจ่ายเพื่อชำระเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	18	(15,615,000,000)	(3,555,000,000)	(3,555,000,000)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7	-	10,991,857,175	767,790,080
เงินสดจ่ายเพื่อชำระเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7	-	(10,733,787,987)	(1,194,233,458)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	18	61,899,980,000	46,000,000,000	61,899,980,000
เงินสดจ่ายเพื่อชำระเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	18	(47,900,000,000)	(81,152,759,247)	(47,900,000,000)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7	-	-	5,700,000
เงินสดจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่า	13, 18	(112,734,164)	-	(44,800,930)
เงินสดจ่ายคืนทุนทางการเงินในการจัดหาเงินทุน	-	(385,420,476)	-	(385,420,476)
เงินปันผลจ่ายให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	29	(399,996,159)	-	(399,996,159)
ดอกเบี้ยจ่าย	-	(1,087,193,217)	(2,078,167,071)	(1,096,948,905)
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน	-	13,539,635,984	10,185,277,967	13,171,370,152
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	-	(14,441,777,372)	13,157,623,364	(13,768,127,923)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	-	14,671,489,015	1,513,865,651	13,795,391,240
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	8	229,711,643	14,671,489,015	27,263,317
รายการที่ไม่ใช่เงินสด				
เข้าห้ค่าซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	26,583,388	91,654,690	-
เข้าห้ค่าซื้ออาคารและอุปกรณ์	-	299,495,799	276,998,339	597,649
เข้าห้ค่าซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	-	4,011,468	4,446,585	4,011,468
สินทรัพย์สิทธิการใช้เพิ่มขึ้น	-	7,033,168	-	40,107,886

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ภาคผนวก ข

1 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

(ก) เกณฑ์การถือปฏิบัติ

(ฉ) อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน รวมถึงอสังหาริมทรัพย์ที่ถือไว้เป็นสินทรัพย์สิทธิการใช้ และอสังหาริมทรัพย์ที่ถือโดยกลุ่มบริษัทถือครองเพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่าหรือจากมูลค่าที่เพิ่มขึ้นหรือทั้งสองอย่าง ทั้งนี้ไม่ได้มีไว้เพื่อขายตามปกติธุรกิจหรือใช้ในการผลิตหรือจัดหาสินค้าหรือให้บริการหรือใช้ในการบริหารงาน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนวัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า

ต้นทุนรวมค่าใช้จ่ายทางตรงเพื่อให้ได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ต้นทุนการก่อสร้างที่กิจการก่อสร้างเองรวมถึงต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรงทางตรงและต้นทุนทางตรงอื่นเพื่อให้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและรวมถึงต้นทุนการกู้ยืม

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนคือผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนโดยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

ค่าเสื่อมราคาจะบันทึกในกำไรหรือขาดทุน ซึ่งคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละรายการ ประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แสดงได้ดังนี้

อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร ตามอายุสัญญา และ 10 - 60 ปี

งานระบบ 3 - 20 ปี

สินทรัพย์สิทธิการใช้ ตามอายุสัญญา

กลุ่มบริษัทไม่คิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน และสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างและติดตั้ง

การจัดประเภทไปยังสินทรัพย์ที่มีไว้ใช้งาน (ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์)

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้งานจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนไปยังสินทรัพย์ที่มีไว้ใช้งาน กลุ่มบริษัทจะรับรู้มูลค่าอสังหาริมทรัพย์นั้นใหม่ด้วยมูลค่าตามบัญชีและจัดประเภทเป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 11 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

ราคาทุน	หมายเหตุ	งบการเงินรวม			รวม
		ที่ดินและ ส่วนปรับปรุง ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร (พันบาท)	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 - ปรับปรุงใหม่ เพิ่มขึ้น		23,966,766 851	23,868,979 113,179	3,957,009 928,784	51,792,754 1,042,814
การรวมรายจ่ายในภายหลังเข้าเป็น ต้นทุนของสินทรัพย์		-	40,738	-	40,738
จำหน่าย		(18,748)	-	(126,310)	(145,058)
โอน		-	436,545	(436,545)	-
โอนไปที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	12	-	-	(59,733)	(59,733)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 - ปรับปรุง ใหม่		23,948,869	24,459,441	4,263,205	52,671,515
การรับรู้สินทรัพย์สิทธิการใช้จากการถือ ปฏิบัติตาม TFRS 16 เป็นครั้งแรก	3(๗)	1,276,220	-	3,254	1,279,474
ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 - ปรับปรุง ใหม่		25,225,089	24,459,441	4,266,459	53,950,989
เพิ่มขึ้น		-	23,411	624,805	648,216
การรวมรายจ่ายในภายหลังเข้าเป็น ต้นทุนของสินทรัพย์		-	27,686	-	27,686
จำหน่าย		(345)	-	-	(345)
ตัดจำหน่าย		-	-	(543)	(543)
โอน		-	439,490	(439,490)	-
โอนไปที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	12	-	-	(2,663)	(2,663)
โอนจากที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	12	-	2,326	-	2,326
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563		25,224,744	24,952,354	4,448,568	54,625,666

หมายเหตุ	งบการเงินรวม			รวม	
	ที่ดินและ ส่วนปรับปรุง ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร (พันบาท)	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง		
ค่าเสื่อมราคา					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 - ปรับปรุงใหม่	-	2,086,996	-	2,086,996	
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	736,569	-	736,569	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 - ปรับปรุงใหม่	-	2,823,565	-	2,823,565	
การรับรู้ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ สิทธิการใช้งานจากการถือปฏิบัติตาม IFRS 16 เป็นครั้งแรก	3(ข)	38,209	-	38,209	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 - ปรับปรุงใหม่		38,209	-	2,861,774	
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี		60,567	-	765,665	
โอนจากที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	12	-	734	734	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563		98,776	-	3,628,173	
มูลค่าสุทธิทางบัญชี					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 - ปรับปรุงใหม่					
ภายใต้กรรมสิทธิ์ของกลุ่มบริษัท		23,966,766	19,063,686	3,957,009	46,987,461
ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน		-	2,718,297	-	2,718,297
		23,966,766	21,781,983	3,957,009	49,705,758
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 - ปรับปรุงใหม่					
ภายใต้กรรมสิทธิ์ของกลุ่มบริษัท		23,948,869	19,006,306	4,263,205	47,218,380
ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน		-	2,629,570	-	2,629,570
		23,948,869	21,635,876	4,263,205	49,847,950
ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 - ปรับปรุงใหม่					
ภายใต้กรรมสิทธิ์ของกลุ่มบริษัท		23,948,869	19,006,306	4,266,459	47,221,634
สินทรัพย์สิทธิการใช้		1,238,011	2,629,570	-	3,867,581
		25,186,880	21,635,876	4,266,459	51,089,215

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			รวม
	ที่ดินและ ส่วนปรับปรุง ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง (พันบาท)	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563				
ภายใต้กรรมสิทธิ์ของกลุ่มบริษัท	23,948,524	18,882,113	4,448,568	47,279,205
สินทรัพย์สิทธิการใช้	1,177,444	2,540,844	-	3,718,288
	<u>25,125,968</u>	<u>21,422,957</u>	<u>4,448,568</u>	<u>50,997,493</u>

กลุ่มบริษัทมีสัญญาเช่าที่ดินกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันและกิจการอื่นหลายแห่ง กลุ่มบริษัทรับรู้สินทรัพย์สิทธิการใช้ตามสัญญาเช่าที่เดิมจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน รวมถึงเงินจ่ายล่วงหน้าค่าเช่าที่ดินที่ตั้งของอาคารสำนักงานแอตธินีที่เดิมรับรู้เป็นสิทธิการเช่า เป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์สิทธิการใช้ภายใต้ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 จำนวนเงิน 317.28 ล้านบาท

	งบการเงิน เฉพาะกิจการ ส่วนปรับปรุงอาคาร (พันบาท)
ราคาทุน	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	5,766
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 1 มกราคม 2563	5,766
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	5,766
ค่าเสื่อมราคา	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	2,576
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	355
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 1 มกราคม 2563	2,931
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	356
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	3,287

งบการเงิน
เฉพาะกิจการ
ส่วนปรับปรุง
อาคาร
(พันบาท)

มูลค่าสุทธิทางบัญชี

ณ วันที่ 1 มกราคม 2562

3,190

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 1 มกราคม 2563

2,835

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

2,479

ข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาเช่าเปิดเผยในหมายเหตุข้อ 13

งบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

2563

2562

(ปรับปรุงใหม่)

(พันบาท)

จำนวนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

รายได้จากการให้เช่าและให้บริการอาคารพาณิชย์กรรม

3,115,940

4,198,126

ต้นทุนที่ใช้ในการดำเนินงานทางตรง (รวมทั้งค่าซ่อมแซมและค่าบำรุงรักษา)

- อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่มีรายได้ค่าเช่า

786,738

754,526

- อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ไม่มีรายได้ค่าเช่า

15,187

14,369

การค้ำประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมือสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนบางส่วน มูลค่าตามบัญชีจำนวนเงิน 11,386.38 ล้านบาท ได้จัดจ้างเพื่อใช้เป็นหลักประกันเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ทั้งนี้บริษัทได้จ่ายคืนเงินกู้ยืมทั้งจำนวนและไถ่ถอนหลักประกันและยกเลิกสัญญาเงินกู้ในเดือนพฤษภาคม 2563

การโอนไปที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ในระหว่างปี 2563 กลุ่มบริษัทโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนระหว่างก่อสร้างและติดตั้งมูลค่าตามบัญชีจำนวนเงิน 2.66 ล้านบาท (2562: 59.73 ล้านบาท) ไปเป็นที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงการใช้งานของสินทรัพย์ดังกล่าวเพื่อใช้ประโยชน์ในกลุ่มบริษัท

ต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนได้บันทึกเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนสินทรัพย์จำนวนเงิน 8.22 ล้านบาท (2562: 48.46 ล้านบาท) มีอัตราดอกเบี้ยที่รับรู้ร้อยละ 2.95 ถึง 4.59 ต่อปี (2562: ร้อยละ 3.60 ถึง 4.20 ต่อปี)

การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนของกลุ่มบริษัทและบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 จำนวน 59,164.16 ล้านบาท และ 10.68 ล้านบาท ตามลำดับ (2562: 54,635.38 ล้านบาท และ 10.68 ล้านบาท สำหรับกลุ่มบริษัทและบริษัทตามลำดับ)

มูลค่ายุติธรรมประเมินโดยผู้ประเมินราคาทรัพย์สินอิสระจากภายนอก ซึ่งมีคุณสมบัติในวิชาชีพที่เหมาะสมและมีประสบการณ์ในการประเมินราคาทรัพย์สินประเภทดังกล่าว ผู้ประเมินราคาทรัพย์สินอิสระได้ประเมินมูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนของกลุ่มบริษัทเป็นประจำทุกปี

การวัดมูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนถูกจัดลำดับชั้นการวัดมูลค่ายุติธรรมอยู่ในระดับที่ 3 จากเกณฑ์ข้อมูลที่น่ามาใช้ในเทคนิคการประเมินมูลค่ายุติธรรม

ประเภทของสินทรัพย์

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

เทคนิคการประเมินมูลค่า

- วิธีการเปรียบเทียบราคาตลาด โดยราคาเสนอซื้อขายหรือราคาซื้อขายสำหรับที่ดินที่คล้ายคลึงกันในตลาดที่ปรับปรุงปัจจัยอื่น เช่น สถานที่ตั้ง ขนาด สภาพของที่ดิน และศักยภาพในการพัฒนา
- วิธีการรายได้ โดยการคิดลดกระแสเงินสด รูปแบบการประเมินมูลค่าพิจารณาถึงมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิที่ได้จากทรัพย์สิน โดยคำนึงถึงการเพิ่มขึ้นของอัตราค่าเช่าที่คาดไว้ระยะเวลาที่เลิกเช่า อัตราการครอบครอง ค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นสิ่งจูงใจในการเช่า เช่น ระยะเวลาที่ให้เช่าฟรี และการยกเว้นค่าใช้จ่ายอื่นๆ แก่ผู้เช่า กระแสเงินสดสุทธิที่คาดไว้จะถูกคิดลดโดยใช้อัตราคิดลดที่ปรับค่าความเสี่ยงแล้ว การประมาณอัตราคิดลดได้พิจารณาถึงคุณภาพของอาคารและสถานที่ตั้ง (ตำแหน่งที่ดีที่สุด หรือรองลงมา) คุณภาพเครดิตของผู้เช่าและระยะเวลาการเช่า
- วิธีต้นทุน โดยการประมาณต้นทุนทดแทน หักด้วยค่าเสื่อมราคาตามสภาพ อันประกอบด้วยค่าเสื่อมราคาทางกายภาพ ค่าเสื่อมราคาทางการใช้ประโยชน์ใช้สอย และค่าเสื่อมราคาอันเนื่องมาจากปัจจัยภายนอกหรือทางเศรษฐกิจ

เทคนิคการประเมินมูลค่าและข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ที่มีนัยสำคัญ

ประเภทของ สินทรัพย์	เทคนิคการประเมินมูลค่า	ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ ที่มีนัยสำคัญ	ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลที่ไม่สามารถ สังเกตได้ที่มีนัยสำคัญ และการวัดมูลค่า ยุติธรรม
อสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุน	การคิดลดกระแสเงินสดรูปแบบการประเมินมูลค่าพิจารณาถึงมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิที่ได้จากทรัพย์สิน	- อัตราการเพิ่มขึ้นของค่าเช่าในตลาดที่ประมาณการไว้ร้อยละ 1 ถึง ร้อยละ 30 (2562: ร้อยละ 1 ถึง ร้อยละ 25) - อัตราคิดลดร้อยละ 9 ถึง ร้อยละ 11 (2562: ร้อยละ 9 ถึง ร้อยละ 11) - อัตราผลตอบแทนการลงทุนร้อยละ 6 ถึง ร้อยละ 8 (2562: ร้อยละ 6 ถึง ร้อยละ 8)	มูลค่ายุติธรรมที่ประมาณการไว้จะเพิ่มขึ้น (ลดลง) หาก - อัตราการเพิ่มขึ้นของค่าเช่าที่ประมาณการไว้สูงขึ้น (ลดลง) - อัตราคิดลด ลดลง (เพิ่มขึ้น) - อัตราผลตอบแทนการลงทุนลดลง (เพิ่มขึ้น)
	การประมาณต้นทุนทดแทนหักด้วยค่าเสื่อมราคาตามสภาพ	ราคาต้นทุนค่าก่อสร้างอาคารใหม่อยู่ระหว่าง 1,100 บาท ถึง 25,800 บาทต่อตารางเมตร (2562: 1,100 บาท ถึง 25,800 บาทต่อตารางเมตร)	ราคาต้นทุนค่าก่อสร้างสูงขึ้น (ลดลง)
	การเปรียบเทียบราคาตลาด	ราคาตลาดของที่ดินอยู่ระหว่าง 5,500 บาท ถึง 500,000 บาทต่อตารางเมตร (2562: 5,500 บาท ถึง 500,000 บาทต่อตารางเมตร)	มูลค่ายุติธรรมที่ประมาณการไว้จะเพิ่มขึ้น (ลดลง) หากราคาต่อพื้นที่สูงขึ้น (ลดลง)

ที่ สล. 027/2564
วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564
เรื่อง แจ้งการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี
เรียน กรรมการและผู้จัดการ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สืบเนื่องจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน กำหนดให้บริษัทสามารถเลือกใช้นโยบายบัญชีในการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ด้วยวิธีราคาทุนหรือวิธีมูลค่ายุติธรรมได้นั้น ทั้งนี้บริษัทสามารถเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีในการวัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนเป็นการวัดมูลค่าด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรมได้ เมื่อการเปลี่ยนแปลงนั้นทำให้ข้อมูลที่แสดงในงบการเงินน่าเชื่อถือและเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากขึ้น หากเลือกใช้วิธีวัดมูลค่ายุติธรรม บริษัทจะต้องตีราคาสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้แน่ใจว่ามูลค่าสินทรัพย์ในงบการเงินไม่แตกต่างจากมูลค่ายุติธรรมอย่างมีสาระสำคัญ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน) ("บริษัท") ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564 มีความเห็นว่า กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์กลุ่มอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทย่อย ทั้งที่ดิน อาคาร ส่วนปรับปรุงอาคาร และสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง ปัจจุบันวัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนทำให้มูลค่าที่แสดงในงบการเงินไม่สะท้อนมูลค่าที่แท้จริง คณะกรรมการบริษัทจึงมีมติให้เปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีการวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนจากวิธีราคาทุนเป็นวิธีมูลค่ายุติธรรม โดยให้มีผลต่องบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปี 2564 เป็นต้นไป และกำหนดให้มีการประเมินมูลค่าอสังหาริมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มูลค่าสินทรัพย์ในงบการเงินสะท้อนการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่แท้จริง โดยบริษัทได้แจ้งผู้ประเมินราคาที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้ความเห็นชอบ

การเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีดังกล่าวจะส่งผลให้ สินทรัพย์รวม หนี้สินรวม และส่วนของผู้ถือหุ้น ของกลุ่มบริษัทเพิ่มขึ้นโดยประมาณ ดังนี้

BUILDING
A BETTER FUTURE

55th Fl. Empire Tower, 1 South Sathorn Rd., Yannawa, Sathorn, Bangkok 10120 Thailand
T: +66 2180 9999 www.assetworldcorp-th.com F: +66 2180 9966
Tax ID: 0107561000412

รายการที่มีผลกระทบ (หน่วย : ล้านบาท)	ประมาณการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีราคาทุน เป็นวิธีมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563		
	งบการเงินตาม วิธีราคาทุน	ผลการเปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น	งบการเงินตาม วิธีมูลค่ายุติธรรม
รายการสินทรัพย์			
- อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	51,089	6,875	57,964
รายการหนี้สิน			
- หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	4,837	1,375	6,212
รายการส่วนของผู้ถือหุ้น			
- กำไร(ขาดทุน) สะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	1,432	5,500	6,932

รายการที่มีผลกระทบ (หน่วย : ล้านบาท)	ประมาณการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีราคาทุนเป็น วิธีมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563		
	งบการเงินตาม วิธีราคาทุน	ผลการเปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น	งบการเงินตาม วิธีมูลค่ายุติธรรม
รายการสินทรัพย์			
- อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	50,997	8,093	59,090
รายการหนี้สิน			
- หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	4,674	1,619	6,293
รายการส่วนของผู้ถือหุ้น			
- กำไร(ขาดทุน) สะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	(963)	6,474	5,511

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กานต์ ปฎิเวอวรรณกิจ)

หัวหน้าคณะสายงานบัญชีและการเงิน

BUILDING
A BETTER FUTURE

55th Fl. Empire Tower, 1 South Sathorn Rd. Yannawa, Sathorn, Bangkok 10120 Thailand
T: +66 2180 9999 www.assetworldcorp-th.com F: +66 2180 9966
Tax ID: 0107561000412

2/2